

4
72

FLACĂRA

NUL XXI
R. 868
IANUARIE 1972

În șapte zile

Am convingerea că la sfârșitul acestui an, când ne vom așeza să-l analizăm și să-l caracterizăm, nu vom putea omite un element care se anunță de pe acum definitiv: ritmul. Ritmurile anului '72 ni le-am pregătit din vreme și nu numai că ne-am acordat pasul cu ele, dar în mod deliberat ne gândim și acționăm pentru a le da un caracter și mai alert — în măsura posibilului.

Și este posibil.

O dovedesc faptele săptămânii pe care o comentăm.

În întreprinderi au început dezbaterile din adunările salariaților. Se analizează exigent tot ce a fost bun sau mai puțin bun în anul trecut, se trag învățăminte, dar mai ales se judecă — fiecare turnându-și propria sa experiență și înțelepciune în experiența și înțelepciunea colectivă — ce se poate face pentru ca sarcinile să fie îndeplinite întocmai, iar acolo unde este posibil, unde economia țării o necesită, ele să fie depășite. Are loc manifestarea concretă a democrației noastre economice, își desfășoară sesiunile adevărate foruri, autorizate și competente, de conducere a treburilor concrete ale economiei noastre.

Și totul pentru «mai bine». Și acest «mai bine» presupune ritm, ritm cât mai înalt.

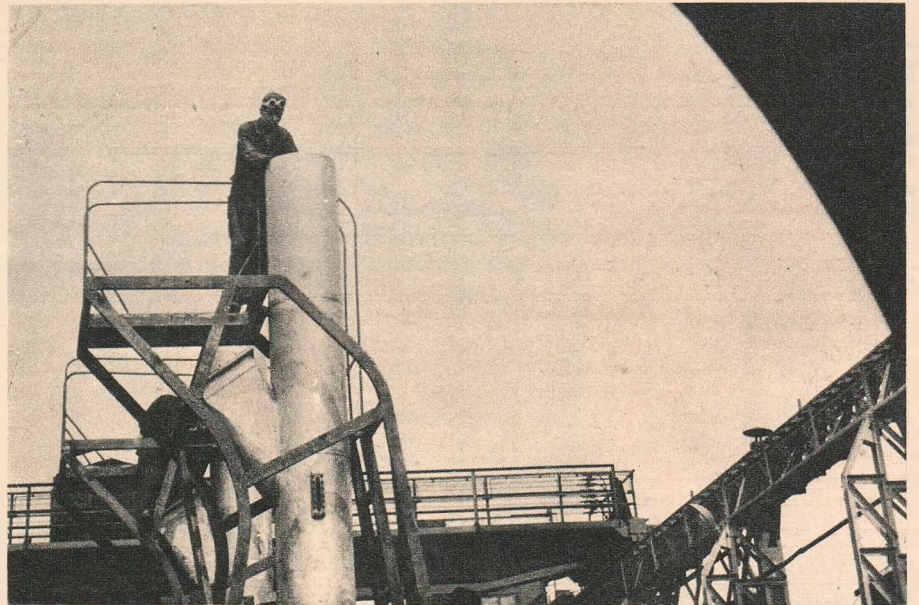
Din Hunedoara, prin intermediul presei, a ajuns la cunoștința întregii țări vibranta chemare a Consiliului popular județean adresată tuturor consiliilor populare județene din țara noastră. Așa cum sint ele exprimate în chemare, obiectivele întrecerii îmbrățișează aproape întreaga sferă de activitate desfășurată pe teritoriul unui județ. Ele se referă la industria locală, gospodăria comunală și colectivă, proiectare și sistematizare, investiții, producția de construcții-montaj, drumuri și poduri, folosirea mai rațională a materiilor prime și materialelor, sporirea veniturilor proprii la bugetul județului, îmbunătățirea aprovizionării populației, înfrumusețarea și buna gospodărire a localităților, dezvoltarea bazei materiale a învățământului, culturii și sănătății. Și chemarea, prin obiectivele ei mobilizatoare, a stîrnit ecou, a stimulat sănătoase ambiții, dînd o nouă vigoare întrecerii pentru ca toate obiectivele și sarcinile celui de-al doilea an al cincinalului să fie realizate. Faptul este dovedit de răspunsurile date și care se dau în continuare de celelalte consilii populare, de angajamentele luate, de noile energii desfășurate pe planuri atât de vaste și consistente. Cine va câștiga? Înainte de toate — țara, întregul popor. Și cu atât mai mare va fi cîntecul celui care, la sfârșitul anului, se va afla în frunte.

Ritm înalt înseamnă producții mari. Producțiile mari înseamnă, în ultimă instanță, bunăstare. Atît pentru muncitorul de la oraș cît și pentru cel de la țară. Am avut în producția de cereale în 1971 anul cel mai bun din istoria țării. Am mai spus-o și o vom mai repeta de va fi nevoie. Ea ne-a demonstrat înainte de toate superioritatea agriculturii noastre socialiste față de producția fărîmițată din trecut, ea ne-a demonstrat rolul important al unei bune organizări, al respectării normelor științifice de lucru a pămîntului, al aplicării eficiente a principiului cointeresării materiale. Ne-a demonstrat multe. Printre altele că se putea mai mult, dar nu s-a realizat pentru că nu peste tot lucurile au mers cum trebuie, că au mai existat și delăsare, și dezorganizare, în unele locuri poate și nepricepere... Despre toate acestea neîndoind că țărani vor discuta. Și recenta Plenară a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, hotărînd ca la 21 februarie să aibă loc cel de-al II-lea Congres al țăranilor cooperatori, a creat tocmai cadrul prielnic unei asemenea dezbateri de deosebită însemnătate pentru dezvoltarea viitoare a agriculturii cooperatiste. Congresul este precedat de adunări generale ale cooperativelor. În ele sînt analizate rezultatele obținute în anul care a trecut, planul de producție pe anul în curs, căile de extindere a retribuției prin acordul global, intensificarea muncii politice educative pentru dezvoltarea și consolidarea conștiinței socialiste, propunerile pentru îmbunătățirea actelor normative ale cooperativelor agricole de producție. Și cei ce vor fi desemnați să vină la congres vor aduce cu ei înțelepciunea colectivului lor, judecățile și aprecierile cele mai autentice. Și toate subordonate aceleiași unanime dorințe: ritmuri cît mai înalte și în agricultură, producții cît mai mari pentru țară, pentru popor.

Marti, 18 ianuarie 1972

Petru ISPAS

săptămîna în imagini

„grivița roșie“: investiții

Pe lista întreprinderilor bucureștene care se reînnoiesc și se dezvoltă se găsește și cunoscuta Uzina de utilaj chimic «Grivița roșie». Investițiile alocate aici sînt importante: cu 50 la sută mai mari decît cele din anul precedent. Ceea ce va conduce — după cum ne declară ing. Ionel Șerbănescu, șeful secției investiții a uzinei — la darea în funcțiune a unor noi capacități de producție. Toată această nouă zestre a uzinei va avea o importanță deosebită pentru economia națio-

nală: «Grivița roșie» furnizează în actualul cincinal utilaje pentru o serie întregă de mari obiective industriale aflate în construcție.

Cînd vor fi încheiate lucrările de construcție și montaj ale noilor capacități de producție? Ce trebuie făcut pentru ca ele să fie predate în limitele graficului și dacă se poate și mai înainte?

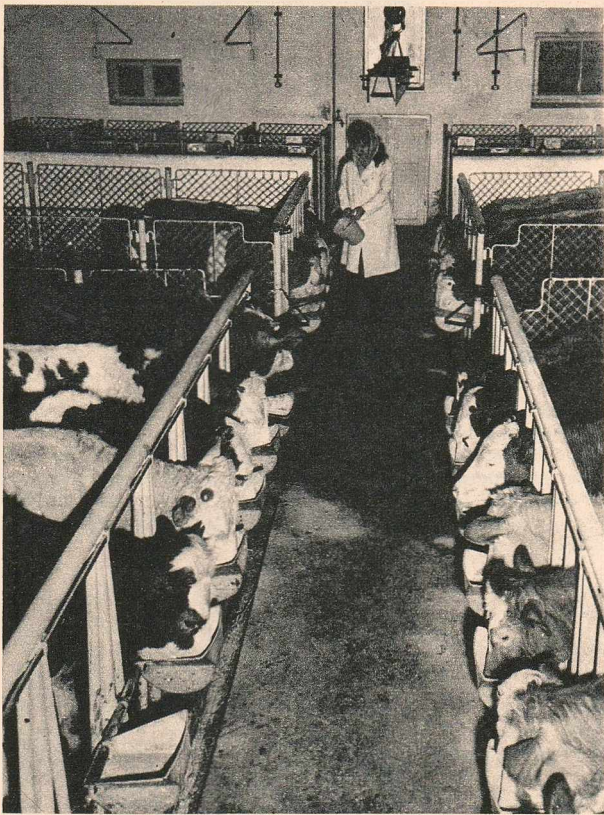
— Conform termenelor stabilite, ne spune în continuare Inginerul Ionel Șerbănescu, dorința întregului colectiv al uzinei noastre este de a intra cît mai curînd în noile ateliere. Multe de pînd însă de «întreprinderea de construcții speciale, instalații și montaj», care înalță noile hale și montează utilajele. Ea ne asigură că pînă la sfârșitul primului

trimestru — perioada cea mai grea a anului în ceea ce privește activitatea în domeniul construcțiilor — va realiza cel puțin 20 la sută din planul nostru de investiții. De altfel, după cum se observă, în pofida vremii destul de reci, pe șantierul de construcție din curtea uzinei se desfășoară o activitate febrilă. În momentul de față constructorii au însă obligația de a-și asigura permanent mîna de lucru și materialele necesare. Nu cum s-a întîmplat în trecut, cînd în astfel de situații s-au înregistrat rămîineri în urmă. Pe de altă parte, și uzina trebuie să le pună la dispoziție, din vreme, frontul de lucru necesar. Numai în felul acesta se vor concretiza, în timp optim și cu succes, investițiile.

fiecare metru de pămînt smuls apei — o sursă de venituri

Pe întregul ogor al țării, oamenii muncii din agricultură participă în continuare la vasta acțiune consacrată ameliorării pămîntului: desecări, amenajări pentru irigații, combaterea eroziunii solului și alte lucrări de importanță maximă, menite să asigure atît sporirea producției agricole din anul acesta cît și crearea condițiilor prielnice de sol pentru anii care urmează. Fotoreporterul a surprins o asemenea acțiune desfășurată în zona Cooperativei agricole de producție-Munteni din județul Ialomița. Lucrările efectuate pînă în prezent au avut drept rezultat realizarea unui canal pentru scurgerea apelor în lungime de 40 km. În final va fi desecată o suprafață de 9 500 ha.

acord global, corelații și consecințe

Experiența unor numeroase cooperative agricole de producție care au transpus în practică, judicios și corect, modalitatea de plată a acordului global a demonstrat cu prisosință imensa însemnătate a organizării și retribuiri muncii după acest sistem, atât pentru sporirea producției vegetale și animale cât și pentru creșterea substanțială a veniturilor cooperativelor. Un exemplu edificator în această privință ni-l oferă și cooperativa agricolă de producție din comuna Ion Roată, județul Ilfov, unde, pentru exemplificare, vom zăbovi puțin în sectorul zootehnic.

Producțiile de lapte pe anul 1971 au fost stabilite după cum urmează: 1 500 litri producția medie pe cap de vacă furajată, 1 024 hectolitri producția globală și 799 hectolitri pentru producția marfă. La sfârșitul anului s-au obținut depășiri de respectiv 220 litri, 200 și respectiv 100 hectolitri. O situație similară întâlnim și în celelalte compartimente ale sectorului zootehnic. Se pune însă întrebarea: au crescut în mod corespunzător veniturile îngrijitorilor? Luăm trei exemple la întâmplare: în 1970 Grigore Oprea a câștigat 12 026 lei iar în 1971 a ajuns la 16 400, Paraschiv Dumitru a «sărit» de la 7 505 lei, în 1970, la 16 352 lei în 1971, iar Gheorghe Barbu de la 7 349 lei la 17 634 lei. În fapt, avem aici de-a face cu o corelație aproape perfectă între producția dată și veniturile obținute — exact elementul stimulator al acordului global. Dar la Ion Roată, ca și în celelalte părți, acesta n-a fost înțeles ca o «formulă magică», ci gândit și aplicat,

pornindu-se de la acele stări de fapte specifice zootehniei cooperativei, ținându-se seama de calitățile îngrijitorului și de măsura în care corespund ele sau nu stării biologice a lotului de animale respectiv. De pildă, devenise clar la un moment dat că îngrijirea animalelor lasă de dorit și din această pricină s-a ajuns la producții slabe de lapte, cu mult sub cifrele de plan. După îndelungi analize și consultații s-a ajuns la următoarea «formulă» a acordului global: pentru lapte, 90 la sută, pentru vițel și pentru îngrijire, câte 5 la sută. Astfel, pe de o parte, gestația și fătarea au fost, pe bună dreptate, socotite ca implicate în îngrijirea și aducerea vițelului în perfectă stare la 21 zile, iar pe de altă parte s-a spulberat concepția (comodă, ce-i drept) potrivit căreia îngrijirea înseamnă simpla prezentă a îngrijitorilor la grajd.

În fine, la Ion Roată s-a înțeles că oricât de judicios ar fi distribuite procentele în retribuiri diferite activități, măsurile tehnico-organizatorice elaborate pentru întreaga activitate determină în principal desfășurarea optimă a procesului de producție. Astfel, în primul rând, s-a asigurat o bază furajeră corespunzătoare prin cultivarea, întreținerea și exploatarea rațională a celor 320 hectare afectate zootehniei. Stocul de furaje planificat a fost asigurat și calitativ, iar calitatea a fost corelată cu necesitățile impuse de starea biologică a animalelor. În al doilea rând, starea adăposturilor și mecanizărilor n-a fost deloc neglijată (după cum o demonstrează și fotografia de mai sus); în consecință, furajarea și transportul gunoaielor se fac mecanic, la fel și evacuarea deieciilor, adăparea automată etc., etc...

Așadar și la Ion Roată a fost înțeleasă și asigurată corelația câștigul îngrijitorului — producție-veniturile cooperativei. Rezultatele n-au întârziat să apară și fără îndoială anul acesta va aduce noi confirmări.

anotimp în învățaturii

În ultimii ani, în țara noastră, iarna a devenit pentru oamenii ogoarelor un anotimp de intensă pregătire profesională. Dezvoltarea tehnologică din agricultura noastră socialistă, trecerea la o concepție nouă în organizarea producției și a muncii, înzestrarea cu mijloace de înaltă productivitate, toate acestea determină imperios continua îmbunătățire a muncii din acest important compartiment al economiei naționale, o pregătire profesională în concordanță cu cerințele agriculturii moderne.

Pentru a putea da cititorilor noștri o imagine despre această activitate multilaterală de instruire, ne-am adresat tov. dr. ing. Teodor Marian, directorul Direcției propagandă și învățămînt din M.A.I.A.S.A.

— Iarna, instruirea și perfecționarea cadrelor, cum se mai spune, învățămîntul agrozootehnic — ne-a declarat domnia-sa — capătă un caracter de masă, fiind cuprinși toți cooperatorii, mecanizatorii și ceilalți lucrători din unitățile agricole.

Cursurile sînt organizate pe formații de muncă și pe profilul acestora, pe ramuri de producție pentru cei ce lucrează în producția vegetală, și pe specii și categorii de animale pentru cei din zootehnie. Expunerile sînt însoțite de demonstrații și a-

plicații practice, strîns legate de specificul fermei sau formației de muncă respective. În afară de cursurile amintite, M.A.I.A.S.A., împreună cu Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, a asigurat elaborarea și difuzarea unor materiale de informare și documentare de largă răspîndire, editate în forme cît mai variate: broșuri și informări tehnice, planșe, plante și afișe, precum și filme pe diferite subiecte de specialitate. Tot în sprijinul instruirii și perfecționării cadrelor din agricultură, se organizează un număr de concursuri agricole pe teme foarte variate, care antrenează întreaga masă de țărani cooperatori.

În fotografie: instantaneu de la un curs de zootehnie din județul Ilfov.

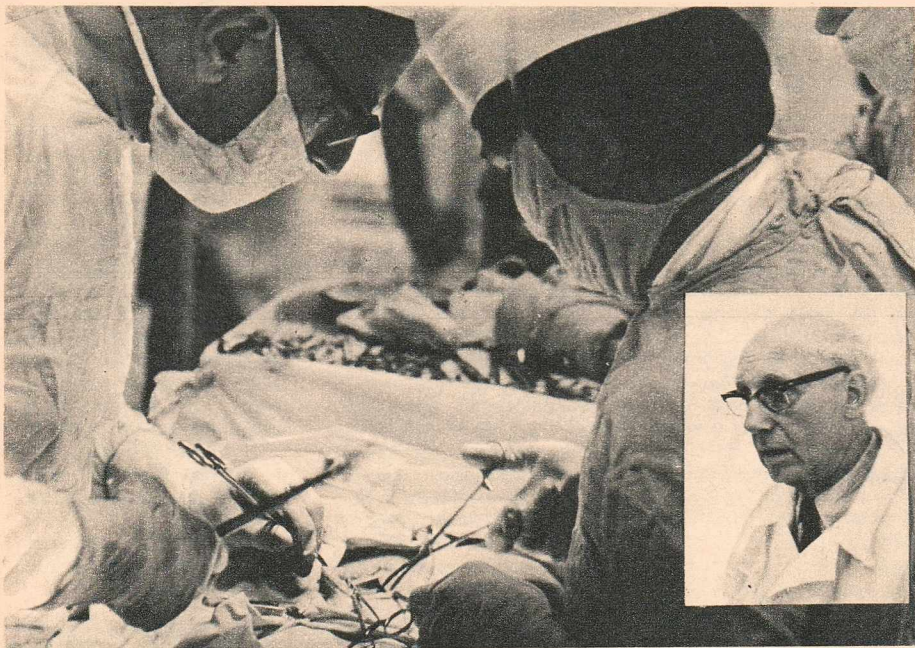

cartea românească într-o librărie ce-i poartă numele

În cadrul manifestărilor culturale închinat «Anului internațional al cărții», recent a avut loc deschiderea librăriei «Cartea Românească». În cuvîntarea sa inaugurală, Marin Preda, directorul editurii «Cartea Românească», a subliniat rolul important care revine acestei librării-experi-

ment, înființată sub auspiciile editurii «Cartea Românească». Prin ea scriitorii vor putea controla mai bine pulsul cărții și vor avea posibilitatea unui contact mai puternic cu cititorii. În prezent, librăria cuprinde un număr de 126 de titluri.

Pagini realizate de
Liviu TIMBUS
Petre ANGHEL
și Eugen IAROVICI

operație spectaculoasă de apendicită

Cititorii vor fi, probabil, intrigati citind titlul de mai sus: extirparea unui apendice se numără printre cele mai obișnuite (chiar banale) intervenții chirurgicale. Iată însă că faptul a căpătat caracter de spectaculos, grație celor două «mîini» care au realizat o astfel de operație la

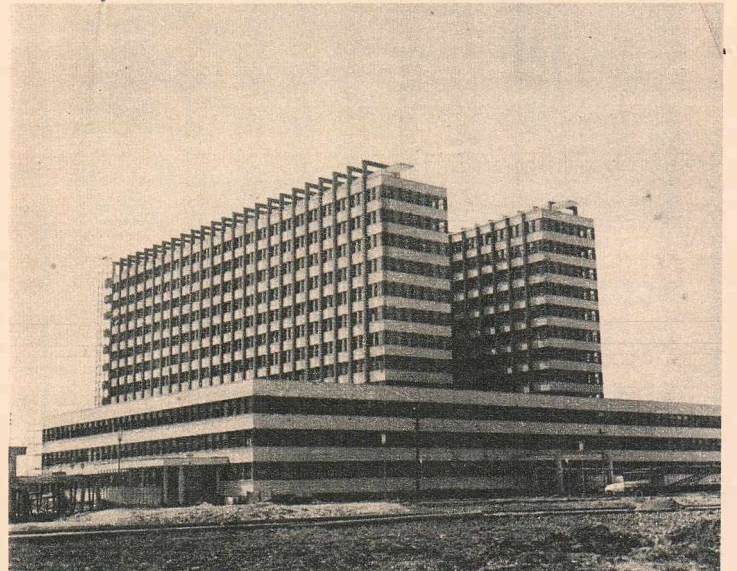
spitalul «Dr. I. Cantacuzino» din București. Cu ajutorul unui număr de aproximativ zece ace subțiri din argint și oțel inoxidabil, dr. primar Cristea Dragomirescu a asigurat anestezia loco-regională a pacientei înainte și în timpul operației prin metoda cunoscută sub numele de **acupunctură**. «Miraculoasele» ace au fost folosite în puncte diferite, în funcție de zona bisturiiului mînuit de conf. dr. docent N.N. Gheorghiu. Operația, care a însemnat un triumf al celor doi medici — vechi cercetători și colaboratori în acest

domeniu — marchează începutul folosirii acestei străvechi metode în anestezie. Cel de-al doilea succes a fost marcat prin extirparea unei tumori uterine — operație în sine grea, care a demonstrat o dată mai mult cum se pot efectua operații fără dureri și efecte neplăcute postoperatorii. Perspectivele acupuncturii în țara noastră promit să adauge un spor substanțial de valoare celor dintii performanțe europene dobîndite de cei doi medici români.

În fotografie: Aspect din timpul operației. În medalion, doctor Cristea Dragomirescu.

cel mai mare din transilvania

Vă prezentăm una dintre cele mai moderne unități spitalicești din țară: spitalul din Baia Mare cu o capacitate de 1 200 de paturi. Noul spital este cuplat cu o policlinică ce poate asigura deservirea a 60 000 de locuitori. Grupurile gospodărești ale acestui edificiu bîimărean fiind scoase în afara unității oferă toate condițiile pentru respectarea normelor sanitare. Utilajul modern din dotare va oferi cadrul adecvat celor peste 1 000 de salariați preocupati de ocrotirea sănătății populației.

bucătarii la școală

În conformitate cu prevederile noii legi privind transformarea cantinelor de întreprinderi în cantine-restaurant, în momentul de față are loc o amplă acțiune de școlarizare a bucătarilor și șefilor acestui nou tip de unitate de alimentație. Prima promoție de bucătari va termina cursurile chiar la sfîrșitul acestei luni. «Elevii» veniți din toată țara sînt repartizați în grupuri mici la bucătăriile unora dintre marile restaurante din București, unde susțin lecții practice sub supravegherea și îndrumarea unor bucătari-instrucitori cu bogată experiență în acest domeniu. Aceste cursuri, deși începute cu oarecare întîrziere, vor contribui, sperăm, în mod substanțial la ridicarea calității și la diversificarea rețetarului gastronomic al cantinelor-restaurant. În fotografie: un grup de «eleve» în laboratorul culinar al restaurantului «Universității».

mîini harnice la liceul „aurel vlaicu“

Recent, la Liceul de specialitate «Aurel Vlaicu», înființat în toamna anului trecut sub egida Comitetului de stat pentru energia nucleară, a fost deschisă o expoziție cu produse textile și

articole tehnice confecționate de către elevii școlii în orele săptămînale de practică. Consemnăm acest eveniment în paginile revistei noastre deoarece, la numai cîteva luni de la deschiderea anului școlar, hărnicia, pricepera și talentul tinerilor noștri specialiști se recomandă printr-o gamă de produse, realizate cu nimic mai prejos decît cele executate de către meșteșugari cu o bogată tradiție și experiență în acest domeniu.

Vom aminti spre exemplificare covoarele de tip oriental și mileurile confecționate în atelierul

de țesut covoare, diversele lucrări de tîmplărie, precum și onorarea unor comenzi făcute de U.M.R.-«Grivița roșie», prin executarea, în atelierele școlii, de minere pentru ferestrele vagoanelor, buloane pentru sistemul de suspensie, suporturi de săpunieră etc. De notat și faptul că prin comercializarea acestor produse s-au recuperat integral sumele investite (fond realizat cu concursul comitetului de părinți), obținindu-se totodată un «cîștig net» ce va fi folosit pentru autodotarea atelierelor și laboratoarelor liceului.

COPERTA NOASTRĂ

IRINA GÂRDESCU — în pragul unei duble înfilării cu spectatorii, prilejuită de filmele *Puterea și Adevărul* și *Pentru că se iubesc*.

Fotografie de
A. MIHAILOPOL

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București,
Piața Școlii 1, Sectorul 1
Căsuța poștală 4112. Of. 33
Telefon 17.60.10—int. 1744
TIPARUL executat la Combi-
natul poligrafic «Casa Școlii»

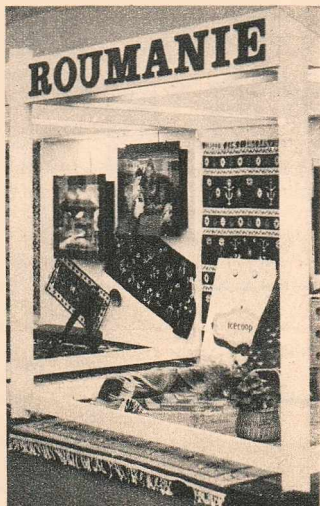

floarea de colț

Astfel se intitulează acțiunea de masă lansată zilele acestea de Comitetul Central al U.T.C. prin Biroul de turism pentru tineret, consacrată iubitorilor de drumeție. Acțiunea oferă posibilitatea participanților de a realiza o serie de performanțe turistice, transpuse în norme cu diverse grade de dificultate, și de a obține o insignă specială. Pentru gradul II al insignei «Floarea de colț», de pildă, este necesară parcurgerea a 1 075 km (reprezentând lungimea Dunării pe teritoriul țării noastre) în cadrul unor excursii efectuate pe jos sau cu diverse mijloace de locomotie, pe trasee care oferă posibilitatea cunoașterii unor obiective de mare interes, a localităților județului, a munților patriei etc.

imagini

INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

icecoop pe toate meridianele lumii

de vorbă
cu tovarășul
Staicu SPĂTARU,
director general
al icecoop

— ICECOOP a devenit un nume familiar pe agenda participărilor la târgurile internaționale. Anul care abia s-a încheiat a înregistrat un număr prestigios de astfel de participări: 35. Ce planuri aveți pentru '72?

— Pentru anul în curs, ne-am propus să participăm la 45 târguri internaționale. Astfel, pentru trimestrul I al noului an vom fi prezenți la Utrecht și Frankfurt cu artizanat general și la Tripoli cu bunuri de larg consum. La foarte numeroase dintre aceste târguri, ICECOOP va fi prezentă cu mențiunea: «Participare proprie». Așa, de pildă, în februarie, ne-am înscris cu 3 participări proprii: în R.F. a Germaniei, la Nürnberg (5-11.11) la târgul de jucării, o competiție de anvergură, de la care sîntem nelipsiți și la care jucăriile noastre din lemn pentru preșcolari sînt foarte căutate. Aproape în aceeași perioadă, vom fi prezenți și în Belgia, la Gand (4-8.11), la expoziția generală pentru confecții și tricotate — «TEXTIRAMA». Cu toate că participăm pentru prima oară, avem speranțe mari de reușită. Colecțiile noastre de confecții clasice și de artă populară, din diferite materiale și pentru toate anotimpurile, precum și tricotatele au cules aprecieri unanime la târgurile de modă la care am participat în anii precedenți. Un exemplu în acest sens: INTERCHIC (Berlینul de vest), la care de altfel am fost distinși cu o medalie și diplomă de onoare. Am fost prezenți de asemenea la IGEDO (R.F. a Germaniei), la Belgrad (Iugoslavia), la San Marino (Italia) și, în sfîrșit, la Düsseldorf, la marea expoziție românească din R.F. a Germaniei, unde am întrunit aprecierile unanime ale publicului vizitator, ale presei, radioului și televiziunii. A treia noastră prezență la târguri în luna februarie (12-18.11)

va avea loc în Franța, la Paris, la «Salonul internațional de covoaare». Vom prezenta covoaare de tip KELIM (țesute de mină), cu motive inspirate din folclorul românesc și covoaare de tip oriental (innodate de mină), cu nodaj pînă la 400 000 n/mp.

— Se pare că am ajuns din nou la un produs foarte apreciat al

cooperăției meșteșugărești pe piața mondială. Covoarele exportate de ICECOOP găsesc căutare în toată lumea.

— Exact! Voiam tocmai să adaug că încheiem trimestrul I tot cu o participare la un târg de covoaare: «CARPEX», care va avea loc la Londra între 28 februarie și 3 martie.

șapte piei de pe un... cod

De fapt, nu este vorba de șapte piei, ci de milioane de piei; nu este vorba nici de un singur cod, ci de tonele de cod pescuite de traulerele noastre în oceane. Pînă de curînd, de pe urma prelucrării peștelui rămîneau mari cantități de subproduse (pieile, oasele, solzii) din care nu se putea realiza decît o făină utilizată în compoziția hranei pentru păsări și animale. Recent, pentru descoperirea unei modalități de valorificare superioară a pieilor, Depar-

tamentul Industriei Alimentare a încheiat un contract cu Institutul de cercetări pielărie, cauciuc, mase plastice. Și iată că luna trecută institutul a onorat în termen contractul, elaborînd un proces tehnologic original, bazat pe utilizarea de materiale din țară și care nu necesită nici investiții mari, nici condiții deosebite.

Pielele de cod finisate în diferite culori, cu un aspect foarte plăcut, seamănă cu pieile de reptilă, avînd și o mare rezistență. Ele își găsesc cea mai potrivită utilizare în marochinărie și în confecționarea de încălțăminte de lux pentru femei.

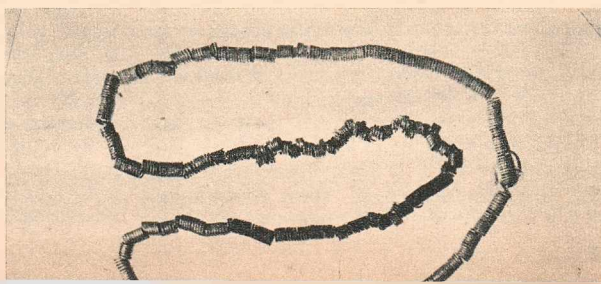
podoabe și unelte de acum 2 500 de ani

La Institutul de arheologie din București este cercetat în momentul de față întregul material arheologic scos la lumină la leșelita (jud. Mehedinți). Aici, între Orșova și Cazane, în zona lacului de acumulare de la Porțile de Fier, patru arheologi — Sebastian Morinț, director-adjunct al Institutului de arheologie, Expectatus Bujor, Emil Moscalu și Marinica Nica — au descoperit, după cercetări care au durat opt ani, o necropolă cuprinzînd sute de morminte de incinerare. Acest enorm cimitir datînd din secolele VII î.e.n. și VI-V î.e.n. (mijlocul și sfîrșitul primei epoci a fierului — perioada hallstattiană) aparținea unei populații tracice cu puternice influențe ilirice.

Revelația arheologilor a constituit-o însă conținutul bogat al mormintelor. În urnele funerare, aflate în cele aproape 50 de morminte deschise, au fost găsite obiecte de o valoare deosebită în ceea ce privește cercetarea epocii respective. În afară de ceramică frumos ornamentată, s-au descoperit podoabe admirabil lucrate. Oamenii acelor vremuri au luat cu ei în mormint coliere de bronz, de chihlimbar, brățări, mărgelile din sticlă policromă, fibule etc. — toate lucrate cu multă îndeminare și artă. S-au mai descoperit în morminte numeroase arme, topoare, cuțite și tot felul de unelte din fier. Este interesant că în timp ce se cerceta această necropolă veche de 2 500 de ani, un alt arheolog, cercetătorul Mihai Simpetru, a descoperit în același loc, chiar printre morminte, urmele unei așezări străromânești din secolele VIII-X e.n.

De curînd, acest loc, plin de urme străvechi, a fost acoperit de apele lacului de acumulare. O parte dintre vestigiile trecutului au fost însă salvate.

În fotografie: un frumos colier din bronz pe care l-a luat cu ea în mormint o femeie care a trăit în Oltenia cu vreo 2 500 ani înaintea noastră.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

„primii fulgi de nea“

În fiecare an, în fiecare iarnă, ești ispitit, o dată cu ivirea lor, așteptată și presimțită, să scrii câteva rînduri intitulate sentimental: «primii fulgi de nea». Sosiți anul acesta cu o neîngăduită întârziere, te simți împins la meditație, fiindcă e sigur că, oricum, primii fulgi nu vor fi și ultimii. Previiziunile forurilor de specialitate ne asigură că există în văzduh suficiente cantități de zăpadă, planificate să fie lansate la momentul oportun.

Și atunci îmi pun problema ca în toate iernile precedente: sînt pregătite toate forurile să întîmpine zăpada cum se cuvine? Există o veche zicală privitoare la car și sanie. Mă întreb: funcționează înțelepciunea ei verificată și în domeniul acelor ce răspund de viitoarele, eventuale, înzăpeziri? Fiindcă, vedeți dv., e poetică zăpada și așteptată cu nerăbdare de copiii dornici să iasă la derdeluș, dar o lege dialectică fatală face să aibă și neajunsurile ei: căi ferate blocate, drumuri devenite impracticabile, străzi transformate în troiene, tot atîtea complicații care te îndeamnă s-o dorești dar și s-o vrei plecată cît mai repede. Deci: s-au luat măsurile necesare, și din vreme, ca să nu se mai repete ce se întîmplă mai în fiecare an? Asta cu privire la foruri. Dar mai e ceva. Zăpada nu cade, exclusiv, de dragul să încurce diverse probleme de birou. Aș îndrăzni să spun că există și o zăpadă particulară, care ne privește pe fiecare în parte, fiindcă se referă la acoperișul privat, la porțiunea de stradă din fața casei tale. Ne vom decide anul ăsta în sfîrșit la o acțiune particulară, izvorită din conștiința faptului că nimic din tot ce se întîmplă în jurul nostru nu ne poate lăsa indiferenți?

A fost votată, de curînd, o lege binevenită, privind un întreg complex de măsuri și inițiative sortite să facă satele și orașele noastre mai frumoase, prin contribuția liber consimțită a cetățenilor. Vom începe să aplicăm legea de la acești primi fulgi de nea căzuți? Nu de alta, dar fiindcă un mare filozof inspirat, și care era și un poet sensibil, a remarcat, și pe bună dreptate, că toate lucrurile mari încep cu acte mici, insignifiante doar în aparență.

În cazul de față, atitudinea noastră, a tuturor, față de acești delicați și minusculi fulgi de nea se încarcă de semnificații majore, fiindcă implică un lucru de preț: responsabilitatea civică, de care nimeni nu e scutit.

OAMENII SI IDEALURI LA PETRESTI

Reportaj de I. NICOLAE

Fotografii de S. STEINER

Sapte sate de pe malul Argesului, cu aproape șapte mii de locuitori, alcătuiesc în județul Dimbovița comuna Petrești. Oamenii se ocupă acolo cu legumicultura, cultura cerealelor și creșterea animalelor. Cele cinci mii de hectare de pământ arabil pe care le stăpinesc cele două cooperative agricole de producție din comună îi asigură acesteia o premisă puternică pentru belșug.

Petreștenii au urmărit absolut interesați lucrările Conferinței pe țară a secretarilor comitetelor de partid și a președinților consiliilor populare comunale, unde reprezentantul lor, Ion Dima, secretarul comitetului comunal de partid, le-a expus punctul de vedere; apoi s-au analizat pe ei înșiși, forțele lor, aspirațiile lor și au stabilit încotro trebuie să-și îndrepte eforturile pentru ca 1972 să însemne un serios pas spre dezvoltarea multilaterală a comunei lor.

Cu alte cuvinte, conferința din decembrie, prima de acest fel din istoria României, nu s-a încheiat după cele trei zile ale ei din Capitală, ci a continuat la Petrești, ca și pretutindeni în întreaga țară.

IDEALURILE

De fapt, petreștenii și-au stabilit lucid idealurile colective, iar realizarea lor și-au planificat-o riguros, cu termene precise și nume de responsabili. Programul adoptat de obște cuprinde măsuri pe cât de multiple pe atât de variate.

Pe bună dreptate **grija față de pământ** ocupă un loc de frunte. Numai pînă la 30 martie vor fi redat circuitului agricol șase hectare de teren. Pentru aceasta se vor astupa gropi, se vor distruge tufișuri sălbatice, vor fi pregătite suprafețele din jurul construcțiilor și de-a lungul autostrăzii. Apele Argeșului vor fi folosite într-o măsură și mai mare ca pînă acum; sistemul de irigații se va ramifica, se va extinde. Pe de altă parte, pe suprafețele însămintate cu grâu se vor săpa șanțuri de scurgere a apei. De asemenea se vor face lucrări de îndiguire pentru evitarea eroziunii solului din pricina apei, acest element și bun, și rău. Într-un cuvînt, petreștenii au de gînd ca nici un metru pătrat de teren agricol să nu fie pierdut, să nu fie necultivat.

O preocupare specială pentru ei o constituie **legumicultura**. Îi cunosc cu totul deosebit tainele și de aceea au și pretenții mari. De la ei înșiși — și pentru aceasta au și început să-și organizeze loturi semincere necesare producției răsadurilor timpurii și de sezon — dar pretenții mari și de la alții. Mai precis, ei cer ca producția lor legumicolă de mare calitate să fie respectată de către întreprinderile de valorificare a legumelor și fructelor, care nepreluînd-o la timp o fac să se degradeze. Cu alte cuvinte, petreștenii nu acceptă să le fie dezonorată, din pricina neglijenței altora, «marca fabricii» lor.

Petreștenii îi critică pe alții, dar dau dovadă de obiectivitate fiind exigenți și critici și cu ei înșiși. Așa de pildă nu-s mulțumiți

Aurelian Gh. Monea e primar de un deceniu. Girul mandatului său: experiența și devotamentul față de interesele obștii.

de cum a evoluat **zootehnia** în comuna lor, față de posibilitățile reale. De aceea și-au stabilit sarcini concrete, atât cu privire la mărirea efectivelor de animale cît și cu privire la dezvoltarea și îmbunătățirea întinerii pajiștilor și pășunilor naturale, la mărirea producției de furaje pe hectar. Producția de lapte și carne va crește substanțial. Cu atât mai mult cu cît cetățenii sînt îndrumați și sprijiniți de consiliul popular să crească — fiecare — cîte o vacă, oi, porci, păsări. Și fiindcă am ajuns la acest capitol, trebuie remarcat că, răspunzînd chemării comunei Unirea, petreștenii s-au angajat să vîndă statului 800 de porci grași, 350 capete tineret bovin, 150 capete bovine adulte, 200 capete miei și 1 900 kg lînă. Deci, un răspuns de oameni mindri și ambițioși, de oameni care vor să-și învingă propriile lor slăbiciuni.

Dar planurile lor nu se limitează la pământ, la producția agricolă, legumicolă și zootehnică, ci și la **viitorul așezării** lor în sine, la ridicarea gradului de civilizație a vieții de acolo. De aceea și-au propus să sape 11 000 m liniari de noi șanțuri, să desfunde alți 18 000 m liniari de șanțuri, să transporte balast pe 10 km din drumul comunal, să întindă o bandă de trotuar lungă de peste 1 km și jumătate, să înalțe trei săli de clasă în satul Greci, să construiască opt magazine la școlile comunei, să repare capital școala din Ionești, să extindă magazinele din Gher-

ghești, Greci și Petrești și să treacă la sistemul autoservirii, să construiască un complex comercial în satul Petrești, să înființeze unități de prestări de servicii, să planteze 800 de tei pe marginea șoselei, și puieți în pădurea comunală, și flori, și...

Și din păcate aici nu-i loc decît pentru a nota doar o parte din planurile pe 1972 ale petreștenilor. Trebuie însă extrasă esența din toată această înșiruire de obiective, în bună măsură prozaice: visul lor e să-și transforme cît mai rapid vatra celor șapte sate, vatra comunei, într-un orașel agricol modern. Și iată că proza se transformă în poezie, iată că «sarcinile concrete imediate» se transformă în idealuri.

OAMENII

Fără îndoială, soarta idealurilor depinde de oameni.

La Petrești, cu toate că orașul Găești aflat în plină dezvoltare industrială e abia la 10 kilometri depărtare și cu toate că aproape în fiecare gospodărie este un navetist angajat în oraș, mulțumită **cointeresării materiale a cooperativelor**, prin aplicarea sistemului de retribuire a muncii pe baza **acordului global**, s-a realizat o stabilitate a forței de muncă. Concret, încă de pe acum, toate loturile din terenul afectat culturii porumbului ca și celea din terenul afectat legumiculturii au și fost repartizate

pe gospodării, pe familii de cooperatori.

Pentru oameni experiența anului trecut a fost deosebit de grăitoare. Cînd au văzut că — în condițiile unei munci de om harnic — sistemul de retribuire prin acord global le asigură, pentru depășiri, o parte de 600-800 kg porumb la hectar; cînd au văzut că Gheorghe R. Preda și cu ai lui s-au întors acasă cu o retribuție suplimentară de 7 000 kg de porumb, s-au convins că acordul global servește într-adevăr intereselor lor.

În felul acesta, pentru întreaga colectivitate s-a mai realizat un avantaj; inginerii agronomi, tehnicienii se pot ocupa de meseria lor. A trecut timpul cînd alergătura pentru mobilizarea oamenilor la muncă le mîna toată ziua.

Și acum, o paranteză. Petreștenii vor să aibă pînă la 1 aprilie o mică crescătorie de porci. Pentru aceasta pune umărul toată lumea. Dar școlile comunei, într-un chip special. Fiecare școală a luat cîte cinci hectare de teren în acord global. Iar retribuția suplimentară care le va reveni au predestinat-o din capul locului dezvoltării crescătoriei de porci. De unde se vede că acordul global generează și inițiative.

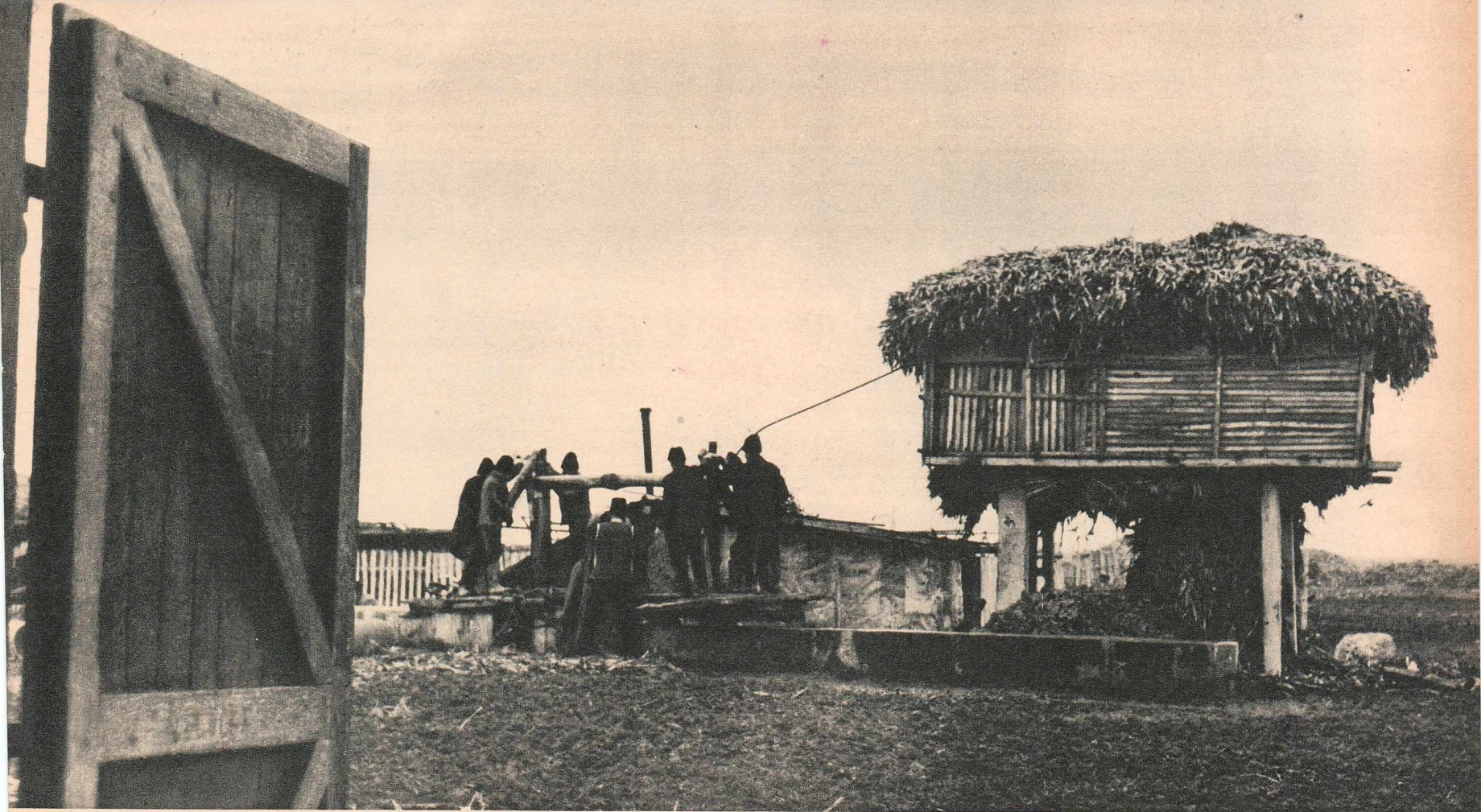
Și totuși, la Petrești, acest capitol, privind introducerea sistemului acordului global, n-a fost încheiat. Bătălia se duce acum pentru introducerea lui și în sectorul zootehnic. Firește, ca să folosească o formulare agronomică, terenul a fost pregătit: s-a făcut asigurarea cu furaje și se muncește pentru asi-

gurarea alimentării grajdurilor cu apă. Primul an de acord global în zootehnie «n-are voie» să dea greș!

De altfel, conducerea comunei a organizat și o amplă activitate de explicare amănunțită a acestui sistem în rîndul membrilor C.A.P. Și aceasta, pentru ca aplicarea lui în toate sectoarele cooperativelor să poată fi făcută în cunoștință de cauză.

Cert este că la Petrești, ca și în întreaga țară, se simte ce a însemnat prima întîlnire pe țara a secretarilor de partid și primarilor din comune: **realizarea unui consens general**. Problemele principale au fost dezbătute, s-a ajuns la soluțiile cele mai potrivite, iar acum, în taza a doua, aceea a transformării lor în realitate, a aplicării lor. discuțiile de principiu contradictorii nu mai există, nu mai au cum să existe. Este un consens care creează oamenilor un climat de calm, absolut favorabil muncii, împlinirilor.

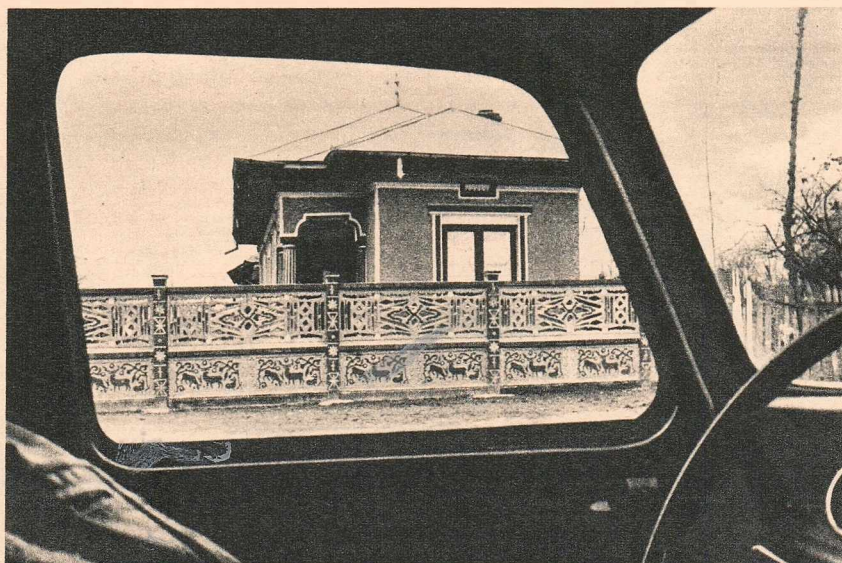
La Petrești am cunoscut mulți oameni. Pe Aurelian Gh. Monea, care e primar al comunei de un deceniu. Pe Toma Ivănescu, «brigadierul de la legumicultură», care împreună cu oamenii săi tocmai pregăteau paturi calde pentru semănatul roșiilor timpurii. Pe Gheorghe D. Stoica și pe Marin Băcanu, amîndoi tractoriști fruntași. Pe Mihai Marinică, locțiitorul secretarului de partid al comunei, care e preocupat de îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă ale biroului. Pe Iulian Hrelea, președinte și inginer-șef al C.A.P.-Ionești, care, cu toate că-i foarte tînră, e foarte lăudat. Pe Gh.T.

Ca să existe, adăpătorile automate din sectorul zootehnic au nevoie, înainte de tehnică, pur și simplu de apă. De multă apă. Și oamenii au început să adâncească fântina din preajma grajdurilor. Pentru ochiul urban al aparatului fotografic spectacolul a fost inedit, drept care... a clipit.

Pe Victoria Stan, brigadiera care «ține loc de șef de fermă zootehnică», n-o poți bănui nici măcar teoretic că n-ar ști cum să țină friiele.

Constantin, cel mai harnic cooperator din Petrești, și pe Gheorghe R. Preda, cel mai harnic cooperator din Ionești. Pe Andrei Dumitrescu, directorul școlii din Greci, care e satisfăcut pentru că «fața comunei se schimbă văzînd cu ochii», dar și pentru că «s-a ridicat conștiința la loc de cinste». Pe Victoria Stan, brigadiera care «ține loc de șef de fermă zootehnică». Pe Gheorghe Grigorescu, atotinformatul secretar al consiliului popular. Și, în sfîrșit, dar asta nu înseamnă că i-am notat pe toți, pe Constantin I. Stoica, pur și simplu «cioban frunțas la contractări».

Toți oamenii aceștia la un loc mi-au creat impresia, convingerea, că eu aș fi putut să scriu azi un reportaj — același, dar schimbînd timpul verbelor la trecut — care să fie valabil în decembrie '72; un reportaj despre ce au și realizat petreștenii; un reportaj poate incomplet, însă cert nu cu date sub cele planificate acum, la început de an. Cu alte cuvinte, prin felul în care mi-au vorbit, prin felul în care gîndesc și muncesc, prin felul în care știu să aspire la mai bine, petreștenii m-au convins că împlinirea idealurilor lor este sigură, tocmai pentru că depinde chiar de ei.

SCURTĂ CONCLUZIE PENTRU ORĂȘENI

Șapte sate de pe malul Argeșului, cu aproape șapte mii de locuitori, alcătuiesc comuna Petrești. Oamenii se ocupă acolo cu legumicultura, cultura cerealelor și creșterea animalelor. Parcă așa mi-am început — eu, orășeanul get-beget — reportajul.

Dar dacă te duci azi la țară nu mai găsești țărani, și atît. Ci țărani care se preocupă, firește, de agricultură, dar și de tehnică, de mecanizare, și de arhitectură, și de sistematizare, și de economie politică, și de administrație, și de cultură, și de artă, și de sociologie, și de prospectarea viitorului, și de civism democratic, și de politică internă și internațională, și de urbanizarea ruralului, și chiar de... nevoile existențiale ale orășeanului.

Comuna pășește spre stadiul de orășel agricol, începînd cu casele.

Toma Ivănescu, «brigadierul de la legumicultura», are o vorbă: «Poți glumi de dimineață pînă seara, numai munca să nu stea!»

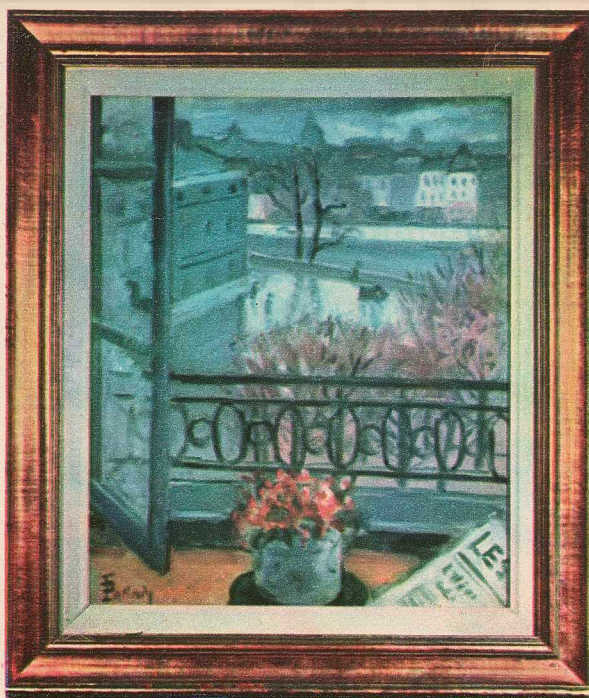
Pallady

Timpul, atât de necruțător în selectarea valorilor, a fost drept cu Pallady, acest senior al artei românești. Opera lui, creată în cea mai mare parte într-o epocă în care valorile pe care le exprima nu erau cu totul consolidate, aparține de pe atunci viitorului. În șirul lung al etapelor pe care pictura românească le parcurge, această operă reprezintă o «ruptură» prin impulsurile pe care le propagă, prin cultivarea implacabilă a unei rigori a formei aproape cristalină, prin promovarea unei poetici polifonice a mediului cromatic. Peste toată această operă plutește înțelepciunea îndoielii și neliniștii, care totdeauna sînt ale marelui creator: «Nimic din ce am visat nu s-a împlinit așa cum am dorit sau visat».

Pentru el pictura e o repetată căutare a armoniei și frumuseții, plecînd mereu de la vizibil, evocînd mereu realul. («Opera de artă este expresia unei emoții analizate, decantate, trecute prin filtrul gândirii») Dar natura nu are niciodată modele fixe. E ceea ce pictorul percepe cu acuitate și, poate, întreaga sa operă nu e decît o neîncetată, surdă și obstinată luptă pentru înțelegerea și cîștigarea acestei bătălii cu fața aporetică a lucrurilor. Asaltat mereu de succesiunea nesfîrșită de forme și culori, simțind teroarea acestei varietăți infinite, el invocă faustic clipa să rămînă.

Dacă pictura lui Pallady nu e bogată în teme, în schimb, ea are o intensitate neobișnuită, e o lungă și perpetuă me-

ditatie asupra formelor și a corespondențelor cromatice. «Un tablou este un poem pictural... de linii, forme și culori. E mai mult decît o pictură. E gîndire, sentiment, exprimate prin pictură: linii, forme, culori...». Dar în această acceptare globală a componentelor operei se insinuează, treptat, paradoxul, prin supralicitarea cultului pentru desen: «Desenul se poate dispensa de pictură și culoare, dar nu și pictura de desen...». Și iată cum, teoretic, culoarea e relegată din imperiul său, și în această indiferență față de culoare afirmată în repetate rînduri și existența ei în tablourile sale în infinite raporturi și în acea fascinantă atmosferă cromatică constă paradoxul. Căci Pallady este un mare și desăvir-

«La Fereastră — Place Dauphine».

«Natură statică cu ceas și gălbenele».

«Nud culcat pe canapea vișinie».

«Noutățile zilei».

șit colorist. Egal desenatorului. Sau, cum a scris Arghezi în prefața unui catalog de expoziție: «Delicat în nuanțe și splendori fragile, meșterul nostru ne povestește tainele culorilor văzute pe dinăuntru, învăluite în borangic».

În tablourile lui Pallady nu se întâmplă nimic sau, mai exact spus, nimic anecdotic. Ceasurile marchează — cum ar spune un filozof român — un timp care curge, un timp care stă. E o tăcere profundă, o atmosferă de reculegere tulburată doar de vibrațiile culorilor sau de un moment de contrapunct cromatic care iscă o sonatină cîntată de un violoncel. Și cum tăcerea cheamă la contemplație, tot așa o pinză de Pallady se revelează numai în funcție de durata privirii; trebuie să pătrunzi și să rămii în acel spațiu pînă cînd auzi acordurile...

Peisajul, nudul, natura moartă — trei preferințe, trei preocupări tematice care se interferează și au momentele lor de intensitate în creația pictorului.

Pornind de la natură, el nu se lasă subjugat de farmecul ei și nu o descrie. Un peisaj de Pallady nu va prilejui privirii o călătorie printr-o multitudine de detalii. El reduce spațiul la două planuri (apropiat-depărtat) și, renunțînd la analiză, reține din natură doar atît cît îi este necesar să figureze arhitecturi și să creeze corespondențe proprii universului său emoțional. Cu timpul el va renunța treptat la acel tip de peisaj integral și, izolat în odaia sa, va privi natura cu detașare prin fereastră, fascinat poate de nuanțele inefabile ale atmosferei îndepărtate, așa cum el a încercat să le redea în seria vederilor spre Place Dauphine. Ele marchează momentele retragerii în interior, spre o lume a timpului tăcut, stăpînită de obiecte, și succesiunea lor poate fi urmărită de la tablou la tablou: cerul, copacii, clădirile dispar treptat, ca să facă loc obiectelor: o gastră, un vas fără flori, un pistol, un jurnal etc., pînă cînd acestea se vor instala dominator pe ecran, absorbînd toate preocupările artistului. Chiar atunci cînd fereastra va rămîne deschisă, ea va delimita doar un spațiu indiferent, un spațiu simțit ca un fundal pentru niște flori.

Aici, în interior, el e marele demiurg care creează o lume conformă cu propriile sale aspirații. Nici cer, nici copaci, nici ape, doar obiecte umile: vase și ceasuri, oglinzi și te-

sături, călimări și ochelari, pălării și cești, fructe și flori etc., pe care le ordonează după legi intime. E o lungă meditație asupra formelor și asupra existenței lor ca semne mediate. E, în naturile moarte, o neîntreruptă meditație asupra raporturilor tonale. E timpul de elaborare a unei poetici care decretează dreptul la autonomie a structurilor. Asemănarea cîștigată prin cultivarea iluziei obiectului e abolită și astfel desenul devine mai fluid, la fel și culoarea, realizîndu-se acel deziderat invocat adesea: «Nevoia de a privi, de a vedea dincolo de aparența lucrurilor».

Ca și natura moartă, nudul ocupă în creația lui Pallady un loc important, și actuala retrospectivă de la Muzeul de

artă e o ocazie mai rară de a le vedea reunite. Sînt lucrări în care vom descoperi permanențe ale creației artistului, de la austeritatea constructivă și aspirația spre expresivitate pînă la acea puritate departe de senzualitate. Ele vin parcă de undeva de departe, dintr-un ev elegiac, abandonate meditațiilor, aducînd un omagiu, dacă nu frumuseții, desigur aspirațiilor de puritate visătoare, pornite într-o călătorie pe un meridian fără timp sau în care timpul s-a preschimbât în senzații colorate, însoțite în tăcerea lor de un ceas care bate o oră incertă, de o chitară mută, de o floare...

am citit ancheta dumneavoastră

de Sergiu ANDON

— Am citit ancheta economică publicată în numărul 2 al revistei dv. Cea cu «niște oameni supărați». Dacă vă face plăcere, veniți să stați de vorbă și cu noi. Cu o condiție: să ne asigurați anonimatul.

Plăcere nu ne-a făcut, deoarece ne-a fost dat să aflăm că aspectele dezvăluite prin articolul colegului nostru nu sînt deloc singulare. Dar de ce anonimată? De ce ni s-a pretins atîta discreție din capul locului? Pentru că, după cum veți vedea ceva mai jos, interlocutorul a dorit să respecte legea necrisă a «bunelor relații» nu în înțelesul de cooperare și întrajutorare, ci în accepția «specială» de îngăduință între partenerii de contract, de iertare reciprocă a păcatelor. Pînă la acest punct al edificării problemei, să dăm însă cuvîntul respectivului interlocutor:

— Credeți că numai furnizorii sînt cei care încalcă disciplina contractuală?

— Fără îndoială, nu. Dar în majoritatea cazurilor...

— De ce în majoritatea cazurilor?

— Așa credem. Ne vine mai ușor să ne imaginăm mental culpa furnizorului, chiar dacă nu sîntem de acord cu lipsurile lui. Furnizorul este cel care produce, care îndeplinește deci o activitate complexă. Orice activitate complexă are riscurile ei. El, furnizorul, poate fi supraaglomerat, necoordonat, neaprovizionat, nepriceput, la urma urmei,

leneș (la scară industrială), în cazul lui pot interveni o mie și una de explicații (nu și scuze!) pentru încălcarea contractului. Dar beneficiarul? El n-are de făcut decît să se prezinte și să ridice produsele solicitate de nimeni altcineva decît de el însuși, ba și aceasta numai în cazul distanțelor mai mici de 50 km. În rest, pînă și transportul incumbă furnizorului. Așa că ce l-ar putea împiedica pe beneficiar să respecte termenii înțelegerii contractuale?

— Este de văzut. Noi producem ciment, material oricum foarte căutat, se vinde ca pîinea caldă, n-avem probleme cu cumpărătorii. Nici nu reușim să ne achităm de toate obligațiile contractuale. Dar unul dintre beneficiarii noștri, o întreprindere de prefabricate, ni s-a plîns cîteodată că nu poate achita la timp costul cimentului ducînd lipsă de disponibil bănesc. Motivul? Propriii ei beneficiari nu ridicau la timp comenzile și, implicit, nu acopereau valoarea producției.

Am căutat, la rîndul nostru, o asemenea întreprindere de prefabricate și am găsit-o în «persoana» I.P.M.C.-ului Constanța. În evidența întreprinderii au existat destule contracte neonorate de beneficiari cu prezența și interesul

dumnealor sau reziliate la termenul scadenței. De ce oare?

Ca să înțelegem mai bine am hotărît să facem «radiografia» unuia dintre aceste contracte, nu extraordinar de important prin valoare, însă concludent prin filmul încălcării lui.

Direcția navigației maritime-Constanța a hotărît să purceadă la efectuarea anumitor lucrări gospodărești pe perimetrul portului. S-a calculat că ar fi fost nevoie de 50 de stîlpi din beton și 250 de plăci prefabricate. Acestea se întîmplau la sfîrșitul anului 1970, iar lucrările urmau să fie terminate pînă la data de 10 iunie 1971. Drept pentru care s-a încheiat cu întreprinderea pentru prefabricate și materiale de construcții-Constanța contractul nr. 22/1971. D.N.M.-ului nu i-a rămas decît să se prezinte la termenul prevăzut în contract — 28 februarie 1971 — și să ridice materialele. Dar a trecut februarie, a trecut martie, a trecut și aprilie... cumpărătorul a uitat de prefabricate, a uitat și vinzătorul, contractul încheiat a rămas un simplu petic de hîrtie. Primii și-au amintit tot cei de la navigație, dar taman la 28 mai anul trecut. Atunci, serviciul de aprovizionare al D.N.M.-ului a trimis furnizorului o adresă detaliată. Beneficiarul se scuza că n-a preluat marfa deoarece «nu am avut posibilități de ridicare (mij-

de H. DONA

loace de transport) și nici nevoie de ele (de prefabricate — n.n.) pe timp de iarnă». Ca să vezi cui i-a fost dat să rămână fără mijloace de transport! Fără mijloace de transport pentru o grămadă ceva mai mare de materiale de construcții aflată la câțiva kilometri distanță! Unei întreprinderi care manipulează mecanic, anual, sute de mii și milioane de tone, arzând carburanți pentru zeci și sute de mii de kilometri. Iar din acel «n-am avut nevoie de ele», putem întrezări seriozitatea beneficiarului la fixarea și urmărirea termenului contractual. Noroc că în continuarea aceleiași adrese beneficiarul în culpă devine ceva mai sincer și recunoaște «pe de alta» (adică, pe de altă parte) motivul real: ca «merceologul respectiv a omis a ridica» stlpii și prefabricatele.

Din cele spuse pînă aici s-ar crede că vrem să dramatizăm cu orice preț cazul unui contract neurmărit la vreme, caz care n-a fost și nu va fi nici primul, nici ultimul de acest gen. Interesantă e însă continuarea.

La data sus-menționatei adrese, realizatorii propriu-ziși ai lucrărilor gospodărești adoptaseră alte soluții tehnice și nu mai aveau nevoie nici de stlpi nou-cumpărați, nici de prefabricate. Dar nimeni n-a găsit de cuviință să pună de acord această soluție cu contractul deja încheiat, încît serviciul de aprovizionare a continuat să persevereze pe lângă furnizor: «Vă rugăm stăruitor a ne înțelege și să ne livrați (stlpii și plăcile — n.n.) în luna iulie, așa cum s-a înțeles tov. C. de la noi cu tov. I. de la dv.». Furnizorul, pare-se diligent, a întocmit un act adițional la contract, pe care l-a trimis clientului său la 8 iunie ca să fie semnate condițiile modificate ale contractului. Dar contractul și anexele lui s-au rătăcit din nou. Le-a scos la suprafață acțiunea introdusă în ziua de 30 septembrie la arbitraj, după care pîrita — D.N.M. — s-a trezit că, de fapt, nici nu mai avea nevoie de produse.

Așadar, o primă și principală cauză posibilă de nerespectare a obligațiilor contractuale din partea beneficiarului este lipsa de acord, de armonie între toate compartimentele respectivei întreprinderi, necorelarea modificărilor de opțiune tehnică și a activității tehnico-productive cu cea juridico-administrativă și financiară.

Alteori, rădăcina cauzelor coboară mai adînc în sistemul informațional și de decizie al beneficiarului. Întreprinderea de reparații și construcții-Constanța a solicitat sus-menționatei I.P.M.C. 1 000 de plăci traforate și 1 000 de stlpi din beton. La și după termenul de expirare al contractului încheiat, beneficiarul a ridicat numai 372 de stlpi (deci mai puțin decît jumătatea cantității cerute) și numai o parte din plăci. Motivarea oferită furnizorului este de o seninătate dezarmantă: produsele nu se mai ridică «datorită lipsei de front de lucru și unei insuficiente capacități de depozitare». Bineînțeles că nimeni nu cere I.R.C.C.-ului să-și creeze depozite pentru stocuri supra-normative, dar oare semnatarul contractului, inginerul Virgiliu Nicodim — director — și contabilul șef C. Buzze, n-au cunoscut la timp necesarul de materiale nici măcar cu o aproximație de 50%? Pe ce calcule și pe ce cunoștințe despre fronturile de lucru în perspectivă a se deschide au fost făcute comenzile? Cine, dacă nu conducătorii întreprinderii beneficiare trebuiau să cunoască necesarul exact? Este ușor de imaginat ce s-ar întîmpla dacă la scara întregii economii naționale fiecare beneficiar s-ar osteni să contracteze la întîmplare produsele de care are nevoie, chiar peste necesar sau fără cunoașterea propriilor lui cerințe.

Este adevărat, desigur, ca uneori, în special în activitatea de construcții și de producere a materialelor de construcții, apar factori subiectivi, care deviază ritmicitatea mecanismului planic prin sarcini nou apărute, modificate, ori prin schimbarea priorităților. Așa se face că un furnizor important cum este Fabrica de ciment din Medgidia are numeroase restanțe față de beneficiarii săi, deși unitatea își îndeplinește și își depășește planul, inclusiv la producția-marfă vîndută și încasată. S-ar putea ca surprizele de acest gen și convingerea beneficiarilor de materiale de construcții că sînt expuși oricînd a fi trecuți în sertarul contractelor sacrificate în favoarea dispozițiilor administrative ulterioare să îi determine la o excesivă prudență de a-și aproviziona camera proprie.

Lucrurile nu stau întotdeauna așa, iar pentru că am vorbit de subiectiv, factorul subiectiv cel mai important rămîne tot lipsa de diligență, nepăsarea unor funcționari, lipsa lor de preocupare, de disciplină, uneori chiar de calificare.

Li se mai adaugă, nu rareori, circuitul greoi al planurilor și proiectelor. Este uimitoare viteza cu care se propagă de sus în jos o sugestie sau o dispoziție de a se face ceva și încetineala cu care se strecoară după aceea, în ambele sensuri, documentația concretă menită să consfințească definitiv, să angajeze juridic și financiar în numele deciziei luate.

Revenind la domeniul care ne interesează, surprind în unele cazuri succesiunea anapoda a îndeplinirii formalităților care trebuie să asigure respectarea contractului de către beneficiar.

Întreprinderea de industrie locală-Măcin a cumpărat de la Uzina mecanică din Mirșa o autobasculantă; a primit-o, a recepționat-o, basculanta a «corespuns», întreprinderea a introdus-o în exploatare, dar cînd a fost vorba de plată a intrat punga. J.A.S.-«M. Kogălniceanu», stațiunile de mașini agricole din comunele Nalbant și Baia, județul Tulcea, au comandat prin întreprinderea lor județeană de aprovizionare tehnico-materială numeroase materiale de construcții pe care, de asemenea, nu s-au dovedit în stare a le ridica și plăci. Motivul era același: atît

I.L.L.-Măcin cît și celelalte unități citate au încheiat înțelegeri contractuale pentru lucrări a căror finanțare nu fusese deschisă.

O dată instalat la originea perturbațiilor contractuale, subiectivul, în diferitele lui ipostaze, se dovedește mai dăunător decît s-ar vedea din cazurile izolate. El migrează departe de canalele raporturilor interîntreprinderi, influențează uneori hotărîtor temperatura relațiilor dintre ele. Litera fermă a obligațiilor scrise și anterioare planificării ajunge (subliniem — în anumite cazuri) să fie înlocuită cu mica înțelegere.

În majoritatea litigiilor sale cu beneficiarii culpabili, I.P.M.C.-Constanța a renunțat la penalizările convenite pentru neridicarea produselor. Ca fapte izolate, asemenea acte de clemență ar putea fi meritorii, dar ciudat este că ele constituie aproape regula soluționării litigiilor iscate din vina beneficiarilor.

De ce?

— Pentru că, susțin reprezentanții băncilor, în conformitate cu noile prevederi legale, penalizările nu mai sînt aplicate din oficiu de către inspectorii bancari.

— Pentru că, susțin unii directori de întreprinderi, aceste penalizări se fac venit la bugetul centralizat și nu în bugetul unităților furnizoare!

Cu alte cuvinte, pentru că legea se bazează pe conștiințiozitatea și larghețea de acțiune a conducătorilor de unități, dar aceștia nu se consideră cointeresați. Material. Dar de cointereseare morală n-ați auzit, tovarăși?

În domeniul analizat, cointeresearea morală ar consta în preocuparea unanimă de a pune întreaga activitate economică pe bazele unei rețele contractuale suplă și trainice în același timp. Altminteri, sistemul «eu te iert, tu mă ierți» nu poate duce decît la raporturi reciproc dezavantajoase, care să dezminț scopul și încrederea arătată de legiuitor prin posibilitățile oferite o dată cu Legea nr. 71/1969. Și pentru că, la vremea potrivită, revista noastră a pledat pentru această lege, ne facem datoria să susținem că, poate, pe lângă compensarea penalizărilor pentru nelivrare cu cele pentru neridicarea mărfii de către beneficiari, posibilitățile de atragere a sumelor din această categorie în bugetul întreprinderilor ar putea fi înmulțite, pe măsură ce sfera relațiilor economice reglementate prin contracte s-ar extinde și consolida.

Unii interlocutori ne-au replicat că grija pentru a trage la răspundere materială pe beneficiarul care nu ridică produsele ar fi chiar deplasată din moment ce apatia partenerului de contract nu a produs daune furnizorului. Nici cu asemenea opinii nu putem fi de acord. Chiar dacă interesele furnizorului au rămas aparent intacte, cei care suferă de pe urma indisciplinei economice sîntem noi, beneficiarii cei mulți, beneficiarii oricărui beneficiar.

Am ales pentru aceasta un exemplu simplu dar elocvent prin simplitatea lui. Întreprinderea pentru produse alimentare și textile din Constanța — I.P.A.T. — fabrică, printre altele, sucuri răcoritoare și gheață. Adică exact ce caută omul mai cu îndirjire vara la mare. Puțini dintre cei care au făcut coadă în timpul concediului lingă gheșcul cu sitronadă sau dintre cei care-au brufuit cu chlo tare ori în gînd temperatura sucului mai mult sau mai puțin de fructe se gîndesc că nemulțumirea lor are, în ultimă instanță, o expresie contractuală. Aceasta se observă de obicei toamna, după încheierea sezonului.

Cînd s-au numărat bobocii, I.P.A.T.-Constanța a descoperit că T.A.P.L. tot din Constanța n-a ridicat 1 550 tone de gheață, nu știm cît citro și zeci de tuburi cu bioxid de carbon. Discuții, corespondență, amenințare cu arbitrajul, ca pînă la urmă totul să se încheie cu cea mai delicioasă minută de împăcare ce s-a încheiat vreodată. În pofida tuturor evidentelor, articolelor, declarațiilor, interviurilor, amintirilor, vederilor trimise, cifrelor de încasări și buletinelor meteorologice, dumnealor, C. Albu, director, și Ovidiu Zănoagă, șef serviciu desfacere, din partea I.P.A.T.-Constanța, și dumnealor, Iancu Ionescu, director comercial, și Nicolae Ciurea, șef de serviciu din partea T.A.P.L., au constat și consemnat la 12 octombrie 1971 nici mai mult, nici mai puțin decît că vara expirată a fost nefavorabilă turismului și litoralului n-ar prea fi avut oaspeți. Dintr-o trăsătură de condei, culpa beneficiarului a dispărut. În schimb, data viitoare, dacă I.P.A.T.-ul se va afla în culpă, are de așteptat «recunoștința» T.A.P.L.-ului. Se înțelege că aceste «politețuri», că un asemenea sistem de îngăduințe reciproce n-are nimic de-a face cu disciplina economică.

*

Am văzut diferite cauze ale perturbațiilor contractuale cauzate de beneficiar. Dar fie că ele se produc datorită neglijenței salariaților însărcinați cu urmărirea respectării contractelor, fie din lipsa de evidență și de coordonare a contractelor cu sarcinile economice propriu-zise ori din alte cauze, esența acestor anomalii o constituie mentalitatea unor salariați care subestimează valoarea contractului economic.

În asemenea eventualități, conducătorii de unități nu înțeleg tocmai raportul care trebuie să existe între contractul economic și planul de stat, raport de fundamentare și de garantare reciprocă. Nimănui nu-i este îngăduit să aprecieze contractele ca ceva facultativ, în plus față de plan ori în contradicție cu el.

Contractul economic se bazează pe lege și trebuie să fie lege între părți. Obligația de a-l respecta o are atît turnizorul cît și beneficiarul.

Dintre multe altele, am reținut în acest început de an o sugestie mai neobișnuită a unui cititor. Din Sighișoara Grigore Bogdan se face apostolul unei «cruce de politetii» extinse în toate sectoarele de activitate care intră în contact cu publicul. Dumneasa este de părere — și are dreptate! — că dificultățile cele mai serioase pot fi suportate mai ușor dacă între oameni se instituie un climat de respect reciproc, de bunăvoință, de răbdare și simplitudine. Mai mult, — adaugă tov. Bogdan — propunîndu-ți să fii politicos ești obligat să te schimbi în bine și în alte privințe: să fii mai competent, să fii punctual, corect, să manifesti spirit colegial, inițiativă și responsabilitate etc. «În remediarea unor carențe e, desigur, mai potrivit să pornești de la rădăcini spre aspectele exterioare; uneori poate fi util însă și drumul invers. Acționînd asupra comportării — aspect exterior de suprafață, vor spune unii — putem ajunge la remediarea unor deficiențe de adîncime». Perfect adevărat, deși lucrurile acestea se cunosc de mult. Ceea ce propune cititorul nostru din Sighișoara este organizarea unei campanii permanente printre vînzători și conducători auto, printre funcționari și milițieni, printre medici, meseriași din cooperative, ospătari, instituirea unor concursuri dotate cu recompense și chiar a unor «prime pentru politete» care să fie atribuite pe baza consultării publicului... Invers, cei care dovedesc că nu-și pot struni nervii și nu se pot lecu de bătărie să primească pe cărțile lor de muncă o ștampilă cu următorul text: «Inapt pentru nobila activitate de servire a populației». În fine, examenul de bună-cuviință să fie pentru toate aceste categorii obligatoriu și eliminatoriu în aceeași măsură ca examenul de capacitate profesională. Deși nu ne putem ascunde simpatia față de propunerile tov. Bogdan, rămîne ca alte foruri (consiliile populare?, sindicate?, ministere tutelare?) să-și spună părerea asupra utilității lor. În ce ne privește, vom continua cu mijloacele noastre gazetărești lupta împotriva bătăriei, inclusiv împotriva bătăriei în gîndire.

O cititoare din Sibiu, Marianne Grebke, care ne-a mai onorat cu scrisorile dumisale, se ocupă de astă dată de seriile de la televiziune și ne întrebă: «Ce mesaj are filmul «Invadatorii»? Întrebarea ar fi fost mai firesc să fie adresată televiziunii, dar ca să nu existe impresia că ne echivăm am vrea să amintim, pentru început, opinia unor sociologi progresiști din S.U.A. și Franța. Aceștia consideră că «Invadatorii» constituie o secreție a ultimelor valuri ale mentalității post-macarthyste, a acelei tendințe retrograde care acționează, mai ales, în rîndurile așa-numitei «majorități tăcute», adică a păturilor mijlocii inactive și conservatoare din punct de vedere politic și care agită spectrul primejdiei pe care o reprezintă invazia ideilor din afară (anti-americane), adică, mai pe șleau spus, a ideilor care deranjează tradiționala orînduire capitalistă americană. Cei care sînt purtătorii unor concepții potrivnice clasicii mod de viață american au ca niște ființe demonice, încarnare a răului, gata să distrugă civilizația «liberei inițiative», ca niște ființe perfide care flutură imaginea unui viitor mirific (dar, bineînțeles, înșelător) și care nu ezită să vorbească despre coabitare pașnică. Ținta lor imediată sînt oamenii de știință pe care vor să-i transforme în spioni și trădători (e vechea temă «Oppenheim»). În fața acestei primejdii, datoria fiecărui american «bun», care ține la business și la șerifi, e să se prezinte, pentru a-și oferi serviciile, la primul post al F.B.I. sau C.I.A. (la alegere). Filmul polemizează cu miopia oamenilor de treabă care nu văd pericolul ideilor «extremiste». Am rezumat acest punct de vedere — pot exista, bineînțeles, și altele, contrarii — pentru a arăta cititorilor noștri că pînă și «nevinovatele» (după unii) seriale de aventuri au o încărcătură de idei, că și ele trebuie privite în lumina înfruntărilor ideologice și politice.

Cititorul Gabriel Cîrjă din Curtea de Argeș nu are dreptate: formula «lupte intestinale», folosită într-un articol din nr. 52/71 nu e greșită și nu se referă la ocluzie (ce idee!). În Dicționarul limbii române literare contemporane, editat de Academie, se poate citi: «Intestin-ă, intestini-șe, adj. Care se produce în interiorul unui stat, al unui colectiv, etc.; lăuntric». Q.E.D.

Celor mici, un teatru minor?

de Sanda FAUR
Fotografii de N. ȘVAICO

Din păcate se cam cheltuiesc în zadar și dezinvoltura Rodicăi Mandache, și vigoarea portretistică a lui Romeo Stavăr, în palida înscenare a palidei dramatizării intitulate «N-a fost în zadar».

Înainte de a-mi transcrie câteva opinii — din păcate, critice! — privitoare la ultimele premiere ale Teatrului «Ion Creangă», încerc un dialog pașnic cu directorul trupei:

— Stimate Ion Lucian, dumneavoastră sinteți mulțumit de calitatea spectacolelor teatrului pe care-l conduceți, dacă nu mă înșel, de vreo șapte ani? (Să trecem peste faptul că superstițioșii consideră cifra șapte ca purtătoare de neadevăruri!)

— Da, sint mulțumit. (Întotdeauna mi-au plăcut răspunsurile categorice.) Deși mai există uneori un decalaj între intenție și realizare. (Nici îndoielele nu strică!) Dar sint silit să plec mereu capul în fața zidurilor de care mă lovesc.

— Ziduri? Lovituri?
— Da, lucrez în condiții nefirec de grele: avem cea mai proastă sală din București — un fost cinematograful defaectat, cea mai slabă dotare tehnică, cea mai mică schemă și nici o posibilitate de a angaja oameni noi. Iar loviturile vin din partea dumneavoastră, a presei: mi-ați creat o atmosferă atât de ostilă, ați aruncat atîta venin asupra noastră, încît nu mai pot discerne, în articolele dv., buna-credință de rea-credință (acum, accept eu lovitura: e drept, cu fruntea sus). Aici, acasă, dumneavoastră, cronicarii, îmi sfîșiați fiecare spectacol, iar din străinătate mă întorc cu cronici superelocioase. Uitați-vă...

Mă uit. Secretarul literar Ion Roman a tăiat, lipit și îndosariat în «cărțile de aur» (cum le numește) ale teatrului, cu o vogație de arhivar pedant, toate articolele și articolele publicate în Italia, Iugoslavia și R.D.G. în urma turneelor din '69 și '70. Cuvinte frumoase, mari, bine sunătoare, și despre venerabilul «Cocoșel neascultător», și despre «Regele cerb», și despre «Poveste neterminată». Directorul teatrului mă privește cu o satisfacție neascunsă: adevărul e acolo, în aprecierile făcute de criticii din străinătate la adresa celor câteva spectacole de «sărbătoare», ambițioase, lustruite, periate, gătite în haine noi (și eventual în limbi străine), și nu în amarele noastre reflecții făcute la producția «de peste săptămînă» și de peste an a acestui teatru. Da, se pare că divorțul dintre păreriile directorului Teatrului «Ion Creangă» și presa noastră de specialitate este ireconciliabil. Fiecare are adevărul său și adevărul unuia nu găsește nici un ecou în conștiința celuilalt. Îl ascult pe Ion Lucian, îl urmăresc inflăcărîndu-se, indignîndu-se, resemnîndu-se («M-am călit, nu mă mai ating atacurile presei») — iar afirmația mă liniștește, pentru că și eu mă pregătesc doar să scriu un articol critic, și constat pentru a nu știu cîta oară ce actor plin de farmec și personalitate este domnia-sa, îmi reamintesc pen-

tru a nu știu cîta oară de creațiile absolut memorabile din «Rinocerii», sau «Opinia publică», sau «Camera de alături», și regret iar că a renunțat la «scena mare» pentru a face teatru (mic!) pentru cei mici. Din păcate, acesta este adevărul: excelența actor Ion Lucian, care năzuiește cu ardoare și luptă cu toate puterile pentru calitatea de animator al teatrului destinat virstelor fragede, reușește mult mai convingător în activitatea sa actoricească decît în cea de autor, de regizor și de director al trupei sale pentru copii. Poate tocmai pentru că vrea să facă prea multe dintr-o dată și monopolizează prea multe din titlurile și funcțiile teatrului. Poate pentru că n-a știut (sau n-a putut?, sau n-a vrut?) să-și aleagă colaboratorii cei mai talentați și mai calificați — dramaturgi, regizori, actori. Poate pentru că gîndirea și concepția dumisale asupra teatrului hărăzit copiilor nu s-au înnoit în măsura pe care o cer toate înnoirile din cultura noastră teatrală. Poate pentru că ia drept etalon al gustului public reacțiile (după părerea mea, insuficient de concludente) ale citorva sălii umplute cu școlari aduși «organizat» la teatru. Poate... Dar aici nu interesează atît supozițiile, cauzele presupuse sau exacte, ci efectele, rezultatele muncii artistice desfășurate pe această scenă. Or, nu poți să nu remarci cu tristețe că în ciuda unei mîini de actori buni și specializați în ale genului, în ciuda unor realizări plastice de calitate (compartimentul scenografiei fiind de departe cel mai valoros din teatru, cel mai deficitar rămînînd cel al regiei), reprezentațiile care se oferă aici micilor spectatori sint pornite de la un repertoriu gîndit cu precaritate și — cu unele excepții — sint plate, vetuste, oarecare, lipsite de o invenție regizorală proaspătă, jucate adeseori cu plictis și în goana mare, potopite de alinturi și drăgălășenii peltice, invadate de iepurași, cocoșei și albinute, dar lipsite în schimb de imaginea realităților de azi, ale preocupărilor copiilor de azi; în concluzie, spectacole cu un suflu educativ scurt și cu o slabă eficiență estetică.

Am urmărit sirguincios în zilele acestei vacanțe de iarnă, uneori chiar de două ori pe zi, la orele 10 și 16, spectacolele oferite de Teatrul «Ion Creangă» publicului său, am văzut trei dintre premierele acestei stagiuni, — «N-a fost în zadar», dramatizare de Al. Mirodan după Al. Șiperco, «Snoave cu măști» de Virgil Puicea și Ion Lucian, «Școala din Humulești» de Ion Luca — am văzut și spectacole mai vechi, precum «Mateiaș gîscarul», «Roata morii», «Pinocchio», «Cocoșelul neascultător». Prima reacție a fost de nedumerire,

și aceasta nu s-a risipit decît în urma discuției cu Ion Lucian: știam că titulatura instituției este «Teatrul de copii și tineret Ion Creangă», dar directorul m-a lămurit că teatrul se numește, pe scurt, numai «Ion Creangă», omiterea adresanților fiind deliberată: precizarea ar jigni, pare-se, sensibilitatea adolescenților, care se socotesc prea mari pentru un teatru al celor mici. Dar iată că și așa, fără lămuririle din titlu, adolescenții și tinerii nu vin la spectacolele de aici, și asta o știam de mult, iar convingerea ne-a fost întărită și de anchetele revistei «Teatrul». În toate dimineațele și după-amiezile în care am venit aici, la «Creangă», sala a fost umplută — uneori numai pe jumătate! — cu copii pînă în 10-12 ani, poate și pentru faptul că toate spectacolele programate (în afară de «N-a fost în zadar») erau adresate în exclusivitate virstelor mici. Se pare că aceasta face parte din însuși programul direcției teatrului, care consideră că adevărul și fidelul său public rămîne cel din clasele elementare (singurul — între noi fie vorba — care poate fi adus cu trupa la teatru!). De aici o condamnabilă neglijare (recunoscută și autocriticată cinstit de însuși Ion Lucian) a publicului tînăr, căruia i se oferă rar cîte o piesă legată de preocupările sale și atunci transpusă într-un spectacol de o mediocritate dezoalantă. Cum e acest «N-a fost în zadar», pornit de la excelențul roman al lui Al. Șiperco, dar a cărui slabă convertire scenică — făcută cu mulți ani în urmă și repudiată de însuși dramatizator — a constituit punctul de plecare al unui spectacol regizat și jucat cu naivitate, fără convingere, fără un patos al ideii, deși tema activității uteciștilor ilegaliștii cerea imperios o gravitate și o seriozitate profundă a tratării artistice. Rar mi-a fost însă dat să văd un spectacol atît de înșăilat, atît de exterior și jucat cu atîta lipsă de participare ca cel din matineul oferit într-o zi de vacanță unor școlari pînă în 12 ani, care se plictiseau — ca și actorii — și tropăiau, și izbucneau în hohote în momente de departe de a fi comice. Or, felul acesta de a prezenta și recepționa o piesă cu o tematică generoasă nu poate duce decît la ratarea intenției educative; și atunci, la ce bun acest spectacol de serviciu, acest punct din plan bifat pe hîrtie, de la care era de așteptat un autentic gest de artă mobilizatoare? Pentru cine este jucat și pentru ce? Numai ca să putem «raporta» și aduna la socoteală un spectacol cu temă politică?

Celelalte două premiere pe care le-am văzut, «Snoave cu măști» și «Școala din Humulești», ne-au transportat într-un univers livresc de esență rustico-folclorică, farsele justițiare ale lui Păcală, ca și amintirile lui Ion Creangă fiind familiare elevilor

din cultura lor școlară. Nu spun că teatrul nu trebuie să consolideze și să completeze cunoștințele căpătate în școală, dar cred că o anume suprapunere trebuie evitată, mai ales atunci cînd scena nu vine cu un punct de vedere specific față de textele inițiale. Or, cu toată bunăvointa regizorală (Ghebal Georgescu) și cu toată străduința copiilor-actori din cercul de teatru al Palatului pionierilor, spectacolul nu trece de faza unei lecturi impersonale, de o cuminenție de serbare școlară, de spectacol de sfîrșit de un jucat conștiincios de profesorii și elevii din echipa unui cămin cultural. Speculînd mai ales dezinvoltura și farmecul lui Valentin Zaharescu, acest copil-minune pe care-l pînesc toate pericolele (nevinovate!) ale cabotinismului infantil, spectacolul mi se pare cel mult o experiență profitabilă pe linia colaborării cu actorii-copii și nicidecum o realizare reprezentativă pentru nivelul unui teatru profesionist, care ține să onoreze totodată, cu acest spectacol, și numele patronului său. «Snoave cu măști» are pretenții mult mai mari. Se vrea un spectacol de ritualuri folclorice, de plastică grotesc-populară, de pitoresc sătesc, se vrea un spectacol de export (cu care teatrul intenționează să plece în vară la un festival internațional din America). Pentru a da acestei colecții de tradiții și ceremonialuri o logică narativă și o substanță comică care să susțină construcția dramatică a piesei, s-a apelat din nou la «Păcală», dar nu în versiunea — încă proaspătă memoriei noastre — a spectacolului Letiției Popa, «Năzdrăvăniile lui Păcală», jucat în stagiunile trecute. Un text nou — semnat de Virgil Puicea și Ion Lucian — îl pune pe Păcală (care e același Ion Gh. Arcudeanu din celălalt spectacol, cu aceeași bogată vină comică și aceeași spontaneitate, dar și cu exact același stil de joc) față în față cu Zapciul, Jandarmul, Cucoana, Cîrciumarul, Bogatul (care sint, de fiecare dată, Ion Lucian, purtînd cîte o mască grotescă pentru fiecare personaj și încercînd astfel un soi de recital de transformism gen Raikin). Festele pe care Păcală le joacă mai marilor — de odinioară — ai satului au întotdeauna un caracter justițiar și vindicativ, de clasă, dar cu toate bunele intenții ale regizorului Ion Cojar, toată istoriara de pe scenă rămîne de o candoare supremă, cam la nivelul snoavelor lui Dulfu, de la care s-au inspirat totuși masiv autorii, oricît ar pretinde ei paternitate absolută asupra textului.

În general, văzute în șir, unul după altul, spectacolele Teatrului «Ion Creangă» ajung să se constituie într-un univers cu predilecție rural și tradițional, populat de personajele unor vremuri și realități trecute, o lume pitorescă de basm sau de

Din nou isprăvile lui Păcală, din nou Ion Gh. Arcudeanu în rolul lui Păcală, de astă dată însă în «Snoave cu măști» scrise (împreună cu Virgil Puicea) și jucate de Ion Lucian.

șezătoare sătească, care are neîndoielnic farmecul ei livresc, dar care nu poate acoperi nici pe departe interesul și setea de cunoaștere ale unor copii citadini, care sînt deprinși să urmărească la televizor plimbările pe Lună ale cosmonauților. Oricît ar fi de încîntătoare harnicele albinuțe din «Roata morii» și oricît de amuzante isprăvile lui «Mateiaș gîscarul» acești copii ai noilor generații, uneori de o precocitate surprinzătoare și cu bine știute pasiuni pentru tehnică și știință, așteaptă de la teatrul ce le este destinat să răspundă cît de cît acestor pasiuni și acestor semne ale vremurilor noastre. Altfel, teatrul acesta nu interesează. Altfel, nu vin la teatru (decît doar atunci cînd tovarăsa dirigintă le împarte în clasa bilete contra trei lei de căciulă!). Fără un repertoriu cu un puternic rol formativ, care să participe, alături de școală și familie, la modelarea conștiințelor tinere, cele care vor da pe omul societății socialiste de mîine, teatrul acesta nu-și justifică existența.

Mă uitam, nu o dată, la cantitatea de talent, de drăgălășenie și de bunăvoință risipită pe scenă de actrițe care s-au consacrat teatrului pentru copii — și mă gîndesc la Alexandrina Halic, la Daniela Anencov. Geneveva Preda, Luluca Bălălau, Jeanine Stavarache — mă gîndeam ce actori interesanți sînt Natalia Arsene, Romeo Stavăr, Gh. Vrînceanu, Cicerone Ionescu, Mihai Butnariu, Gh. Spudercă, Ion Gh. Arcudeanu, Gh. Gîmă și cum se pierd într-un anonim trist, și cum se consumă în spectacole mediocre, care se topesc adesea în gălăgia greu suportabilă din sălile umplute la întîmplare. Mă gîndeam că prezența unor regizori tineri, stăpîni pe o gîndire artistică cutezătoare și pe mijloace scenice ferite de inerție și rutină, ar putea face lucruri mari în acest teatru. Nu sala proastă și slaba dotare tehnică pot frîna explozia de talent și inventivitate a unei trupe. Mai curînd, opțiunile repertoriale timide, banale, conjuncturale. Mai curînd, inerția în gîndire și minima rezistență artistică. Mai curînd, teatrul făcut la linia de plutire... Iar «linia de plutire» înseamnă condamnarea la mediocritate. Oare pe viață?

P.S. Pînă la închiderea ediției nu am reușit, din păcate, să vedem premiera «Electrei» de Sofocle, care oferă, în sfîrșit, Nataliei Arsene un rol pe măsura talentului ei.

În «Pinocchio» au fost puse la bătaie forțele actoricești de primă mînă ale teatrului (două dintre ele, în fotografie: Alexandrina Halic și Daniela Anencov), invenția plastică, întotdeauna de mare rafinament, a scenografei Elena Simirad-Munteanu, momentele de inspirație ale regizorului Barbu Dumitrescu. Spectacolul a ieșit bine. Măcar de dragul scriitorului italian Raffaello Lavagna, invitat anume în țară să-și vadă piesa...

literare

de G. DIMISIANU

Ilie Constantin: despre poeți

Îndemnat cu vreo trei ani în urmă de Lucian Raicu (de altfel, cartea de față îi e închinată) să comenteze în «România literară» volumele noi de poezie, Ilie Constantin s-a dedicat cu fervoare unei activități care l-a instalat destul de repede printre prezențele critice urmărite cu interes și curiozitate, cel puțin în mediile literare. Aspectul pe care ne vedem obligați în primul rînd să-l subliniem în această carte este desăvîrșita supunere la obiect, absența divagațiilor tangențiale și încrederea fermă în puterea valorificatoare și ordonatoare a actului critic; este reconfortantă poziția lui Ilie Constantin tocmai pentru faptul că vine de la un spirit creator el însuși de valori în sfera inefabilului și asta într-un context în care, pînă nu demult, mitul «criticii creatoare» era invocat cu atîta insistență încît ajunsese aproape să conteste o realitate a operei în afara actului receptării ei de către critică.

Departate de a fi fost sedus de asemenea ipoteze ce nu pot culmina decît printr-un solipsism critic ale cărui origini intelectuale sînt de căutat în domeniul filozofic, Ilie Constantin își face o satisfacție din faptul că se menține decis în limitele bunului-simț și ale analizei raționale, mergînd pe terenul sigur al interpretărilor din aproape în aproape și căutînd să fixeze tipologii artistice, maniere, să descifreze logica interioară a unei viziuni poetice încrezător în menirea și funcțiunile consacrate ale actului critic.

Ilie Constantin procedează sistematic, antiimpresionist dacă vreți, pornind totdeauna de la consemnarea opiniilor emise de alți comentatori, ba chiar depunînd oarecare zel excesiv în a cita părerile confrăților (nu toate interesante) și făcînd acest lucru într-un fel prevenitor și îndelung ceremonios ce poate fi suspectat uneori și de ironie. De altfel, Ilie Constantin cultivă abundent maliția dar o face fără a răni, nimerind totdeauna nota simpatică și inflexiunea binevoitoare. Cu excepția citorva împrejurări (în secțiunea a patra a cărții), unde în mod deliberat și-a propus o atitudine sarcastic-necruțătoare în legătură cu autori pe care criticul îi trece în rîndul «erorilor literare».

Comentariul nuanțat al lui Ilie Constantin cîștigă în interes prin faptul că se arată atent în permanență la înscrierea operei discutate într-o ierarhie de valori. E aspectul care îl preocupă preponderent pe autor, el neuitînd să sublinieze în dese prilejuri necesitatea menținerii măsurii exacte și a păstrării proporțiilor în apreciere, dacă vrem să evităm confuzia intelectuală și arbitrarul criteriilor. Pe alcătuitoarea unei ediții din opera lui G. Murnu, precedată de o prefață disproporționat apologetică, îi admonestează sever, constatînd că dacă ar fi să le acordăm credit «ar însemna să ne modificăm substanțial imaginea despre G. Murnu și rolul său literar, ajungînd pînă la a-l situa în stînga lui Blaga, lingă umărul lui Arghezi, coleg de șir cu Bacovia și Ion Barbu». Prioritar la autorii contemporani, Ilie Constantin se arată la fel de inezitant în a formula judecăți de valoare, scriînd cu mult calm și justete despre inegalitățile flagrante pe care le descoperă în opera unor poeți de mare autoritate (cum ar fi Mihai Beniuc, de pildă), parcă mai element și mai descriptiv cînd își extinde analizele asupra unor confrăți din seria sa literară (de exemplu, Gh. Pituș).

Tabloul liricii de azi, așa cum îl conturează cartea despre poeți a lui Ilie Constantin, este cuprinzător. Delimitează mai multe serii, toate active în clipa de față, de la Demostene Botez, Mihai Beniuc, Radu Bouréanu s. a. pînă la debutanți recenți: Paul Tutungiu, Mihai Ursachi, Vasile Vlad și încă destui alții. Surprinde (sau cine știe?) că din acest bogat panoramic (55 de autori comentați) lipsesc tocmai contrații de intrare în arenă ai criticului de azi — adică Nichita Stănescu, Cezar Baltag, Grigore Hagiu — protagoniștii, împreună cu Ilie Constantin, ai debuturilor înfrățite din 1960, în vechea serie a colecției «Lucașărul». Opinia autorului despre aceștia rămîne mai departe învăluită de mister.

trei puncte

● Pentru că e de dată mai recentă, istoria sporturilor are memoria scurtă. Credem, de pildă, cu naivitate că originea soccerului trebuie căutată în vilvâtaia jocului sălbatic practicat de țăranii britanici de lăsata seculului sau în zburdalnicul *calcio* jucat de tinerii florentini pe vremea lui Michelangelo. Cercetătorii mai serioși se duc cu gândul la exercițiul cu mingea numit *harpastum*, executat de soldații romani. Preistoria fotbalului nu poate însă ignora faptul că încă în secolul IV înaintea erei noastre chinezii băteau mingea între două porți de pagodă.

La fel pățim probabil și cu tenisul de masă. Îl socotim de origine anglo-saxonă pentru că britanicii l-au transformat în joc de salon. Delicatețea mingei și a mișcărilor în jurul mesei verzi trădează însă mai curînd o sursă orientală. Dacă nu chiar și numele de ping-pong, patentat la 1890 de firma comercială londoneză Hamley Brothers. Precum supremația asiatică de necontestat în acest sport poate dovedi o tradiție ancestrală în manevrarea bilei de celuloid (cu toate atuurile de forță și viteză care s-au adăugat în epoca modernă gingășiei originare).

Toate acestea ni le-au evocat admirabilii jucători de tenis de masă din R.P. Chineză, aflați într-un mare turneu prin Europa (ca într-o excepțională ambasadă itinerantă) și poposiți la București, unde au demonstrat din nou mari virtuți de abilitate și agilitate. Priza paletelor, la sportivii chinezi, sugerează minuirea evantaiului cu viteza zmeului de bambus. Dar dincolo de măiestria lor atletică, sportivii Chinei noi declară, ca într-o deviză simbolică: «Întii prietenia, apoi întrecerea!»

● Evocarea grației în mișcare ne obligă imediat să abordăm incântătoarele evoluții ale celor mai buni patinatori continentali. Serialul de la Götterborg al televiziunii ne-a oferit spectacole memorabile, cu două urmări previzibile: inculcarea pasiunii pentru alunecatul pe gheață la o nouă generație de copii români și reluarea veșnicei controversă care opune sobrietății (lui Nepela), eleganța (lui Cetveruhin, cu fondul său muzical moldovenesc) care opune preciziei ireproșabile dar reci (la Trixi Schuba) fantezia clocotitoare (la multe alte concurente). Campioană europeană, austriaca rămîne în linia robusteții fără greș a olandezei Sjoukje Dijkstra, dar nu ne poate scoate din amintire frumusețea artistică a balerinei Peggy Fleming, vigoarea sportivă șăgalnică a Gabrielei Seyfert sau sinteza atletic-coregrafică a Hanei Maškova.

Din nou va izbucni — și poate de data aceasta nu numai în cercul intim al spectatorilor, ci și al oficialităților sportive — schisma dintre obligație și libertate, dintre figurile impuse și cele la alegere, dintre rigourile gramaticii pe gheață și sublimul creației artistice. Regulamentul va fi iarăși nevoit să mai scadă din cota de valoare a programului obligatoriu, cu nesuferitele sale paragrafe (care nu mai pot dovedi nimic, nici măcar învățarea lecției, la un maestru al caligrafiei pe gheață). La urma urmei, nu se poate perpetua victoria elevului silitor asupra geniului, pentru că acesta a uitat cum se desenează corect un 3.

● Inechitatea ne sugerează, prin fire cu totul indirecte, tragerea la sorți căreia i s-a supus, de curînd, la Zürich, fotbalul european. Sorții n-au fost niciodată dreپți, pentru că mereu cineva rămîne în pagubă. Numai în sport există credința că deciziile prin bilețele, zaruri sau «cap și pajură» asigură justețea. Așadar, fotbalistii români vor juca cu echipa Ungariei (după aproape 15 ani), cu Tottenham Hotspurs (după numai 6 luni) și cu Bayern München (în premieră). Deși spectatorii se bucură de întîlnirile interesante, s-ar putea ca jucătorii înșiși să fie dezamăgiți. Sorții nu pot mulțumi pe toată lumea.

De bun augur (ca să fim în ton) ni se pare împrejurararea că mina hazardului, la Zürich, a aparținut atletei elvețiene Meta Antenen, distinsă de curînd cu «trofeul fair-play». La Helsinki, susținînd cu sportivitate eforturile concurenței ei directe (Ingrid Mickler — R.F.G.) de a participa și la probele de sprint, Meta Antenen pierde titlul de campioană a Europei la săritura în lungime cu o diferență de doar trei centimetri tocmai în urma celei pe care a ajutat-o! Fie ca spiritul fair-play-ului să molipsească și lumea frămîntată a fotbalului european!

CERIERE DE TRANSFER...

de Viorica CIORBAGIU

Am cunoscut de curînd un tînăr cu nume și prenume (două): Herescu Corneliu-Ștefan. Și, ca la orice prezentare completă, ni s-a părut firesc să aflăm despre noua noastră cunoștință și alte semnalmente. Bunăoară:

— Care este profesia dv.?

— Păi...

Întrebarea părea să fie o formulă nemaipomenit de întortocheată sau o crasă mărturie de insolență. Cel puțin așa reieșea din expresia de completă uimire a interlocutorului. Poate nu a înțeles pur și simplu ori ne bănuia că știm dar sintem niște ipocriți. Așadar, am repetat cu convingere:

— Herescu Corneliu-Ștefan, de profesie — ce?

— Păi... De fapt eu sînt ca profesie oficiant poștal.

Regulile bune-cuviințe interzic desigur o astfel de reacție, dar noi nu ne-am putut înfrîna totuși un hohot de rîs. Pentru simplul motiv că oficiantul poștal discuta cu noi la Uzina de pompe-București, unde fusese angajat de vreo lună. Și din succintele informații prealabile, amintitul tînăr nu era plătit la secția turnătorie pentru efectuarea unor operații de poștă, telegraf sau telefon. Atunci să fim oare victimele unei farse? Am aflat ulterior că despre un fel de farsă era, într-adevăr, vorba. Dar adevărul se dezvăluia din înscrisurile mărunte și lapidare ale unei cărți de muncă. Oficiantul PTTR și-a consumat experiența profesională (din 1967 pînă acum) petrecînd o scurtă perioadă de timp la poștă. În rest și-a încercat voiața și talentele ca vînzător la Fondul plastic (17 mai 1968-17 iunie 1968), ca muncitor necalificat și apoi în funcția de controlor trefilate (!!!) la uzina «Republica» (în perioada 22 ianuarie 1970-28 martie 1970 și 15 octombrie 1970-28 decembrie 1970); a mai probat meseria de recepționar la Întreprinderea de valorificare a ambalajelor, cea de cărăuș la I.C.R.A., a fost și vînzător într-o Alimentară și necalificat la «Metalurgica».

Herescu Corneliu-Ștefan a absolvit liceul teoretic în 1961. Șase ani după aceea nu se știe precis ce a făcut...

— Voiam să mă fac inginer...

— Și acum ce vreți?

— Cred că mă calific strungar aici, în uzină.

— Dar «poștaș» de ce ați fost? V-a plăcut și pe urmă... gata?

— Ah, nu! Mi se pare că nu v-am povestit. La o vreme după terminarea liceului m-am înscris la o școală a I.O.R. Voiam să mă fac tehnician. La nici o lună de la începerea cursurilor, clasa mea s-a despărțit în două: jumătate de tehnicieni și jumătate de strungari. Pe mine m-a trecut la ultima. Am plecat...

— Dar adineaori spuneți că vreți să vă calificați strungar. De ce?

— Cred că-i o meserie frumoasă. Dar eu tot inginer vreau...

În timpul acestui dialog (departe de a fi transcris integral) ne-a pierit orice chef de veselie. Aveam în față un tînăr de 30 de ani, în plină putere, absolvent al liceului și a trei luni de cursuri PTTR, care nu era nimic. Care acuza lipsa de cîștig («aveam cu 50 de lei mai puțin...»), tratamentul nedrept la care a fost supus de către toți acei cu care s-a întîlnit și a lucrat cîte o lună, două, ici sau dincolo. Există însă în argumentele «oficiantului poștal» un acuzat principal:

— Tata singur e de vină (mamă n-am). El n-a vrut niodată să-mi plătească meditații. Zice că să mă descurc singur că și el a făcut așa. Păi cum? Toți părinții plătesc lecții pentru copiii lor! Și cu relațiile pe care le are tata, putea să-mi găsească barem un post de funcționar, dar n-a vrut!

— Bine a făcut — ne-a luat iar gura pe dinainte.

Nu i-am mai spus însă răzvrătutului fiu risipitor că i-am reproșat lui Herescu-tatăl doar că n-a curmat intoleranta labilitate a băiatului său în alegerea unei meserii. Ceea ce este azi acest tînăr, la 30 de ani, — adică nimic, așa cum am mai spus — nu se datorește, exclusiv, lipsei de auto-educație. Părintele nu l-a «ajutat» să fie inginer sau funcționar, însă nu i-a dat ajutor nici ca să facă ceva statornic și cu un dram de pasiune. Și, oare, tovarășii lui, chiar vre-

melnici, de la «Republica» ori «Alimentara» s-au uitat cu atenție și cu cîteva picături de suflet la tînărul specializat, cel mult, în cereri de transfer? Greu de imaginat un răspuns afirmativ, dacă ne uităm la produsul finit, care este la această dată Herescu Corneliu-Ștefan. Din 8 decembrie 1971 este angajatul Uzinei de pompe. Și-ți vine să întrebi: oare unde și cînd își va lua zborul iarăși? Șeful secției turnătorie — ing. Anton Bălan — speră că tînărul (care i s-a dezvăluit o dată cu discuția noastră) va prinde rădăcini în uzină. Cum? Evident, doar prin dobîndirea unei meserii. Și dacă nu va fi privit ca un simplu nume pe statul de salarii...

La serviciul personal am mai descoperit printre identitățile «zburătoare» un strungar tînăr (născut în 1946) a cărui carte de muncă era înșesată de adrese: Uzina «23 August», Întreprinderea 3-izolații, Uzina de mașini electrice, I.L.H.S., I.I.P.P. etc., etc. Cînd ne-am exprimat dorința de a vorbi cu el, șeful sectorului II — ing. Emil Dăbuleanu — s-a speriat: «O să vă insulte! Vorbește foarte urît». N-a fost așa. Cel puțin nu în accepția inițială. Strungarul Nicola Constantin-Hariton (cu figură și păr de cascador), elev în clasa a XII-a curs seral, ne-a declarat că nu, nu are nimic împotriva Uzinei de pompe, nu vizează o nouă întreprindere (a cita?), dar că îndată după absolvirea liceului se va înscrie la... drept.

— De cîți ani sînteți dv. în uzina aceasta? — l-am întrebat pe Ioniță Marin, maistrul viitorului... jurist.

— Din 1949. Să socotim: sînt vreo 22 de ani, nu?

— Și nu v-ați... plictisit?

Subtextul întrebării a fost sesizat repede.

— Nu știu ce se întîmplă acum cu tinerii. Nu zic de toți, dar unii dintre ei nu mai au răbdare și drag să-și vadă de lucru, să devină doctori în meserie.

— Și părinții strică de multe ori — intervine iarăși ing. Emil Dăbuleanu. Era un băiat — Gh. Scheferis, o minune, nu alta. Pe cînd își făcea încă ucenicia promitea să fie un strungar bohrwerkist de clasă mare. După ce a terminat școala nu mai cîștiga nici ca pe vremea cînd era ucenic. Lipsea într-una. L-am chemat pe taică-său: «Lasă, dom'le, atîta fecior am și eu». Așa mi-a spus. Și odrasla a plecat să se facă ospătar.

— Păi, de la noi din uzină, în ultimii doi ani, vreo 20 de meseriași calificați, unii chiar buni, ne-au părăsit pentru boneta și halatul ospătarilor. Unul, Rusu, fost frezor, s-a... reprofilat chiar aici, la Obor, în vecinătate cu uzina: vînde floricele! Categoria asta de oameni caută cîștiguri ușoare și-și sacrifică idealul profesional și implicit cel de om — a conchis, cu capul plecat, maistrul principal Marin Iozu.

Părinții strică, tovarășii de muncă sînt și ei responsabili. Iată niște constatări ale oamenilor, iată notațiile reportajelor. Dar de acționat, cine acționează? Noi toți, la un loc, firește. Cîtă vreme însă un oficiant poștal va lucra în turnătorie și un strungar va servi salate și fripturi, înseamnă că nu am acționat bine. Iată deci un subiect de meditație, care nu-și poate îngădui să mai rămînă în fază sterilă. Nu-și poate îngădui fiindcă societatea noastră a statornicit o ordine strictă a locurilor potrivite pentru oameni pe măsură. Fiindcă abaterile de la acest principiu nu-l privesc pe X și Y, ci interesează ascensiunea generală către rangul de etică socialistă.

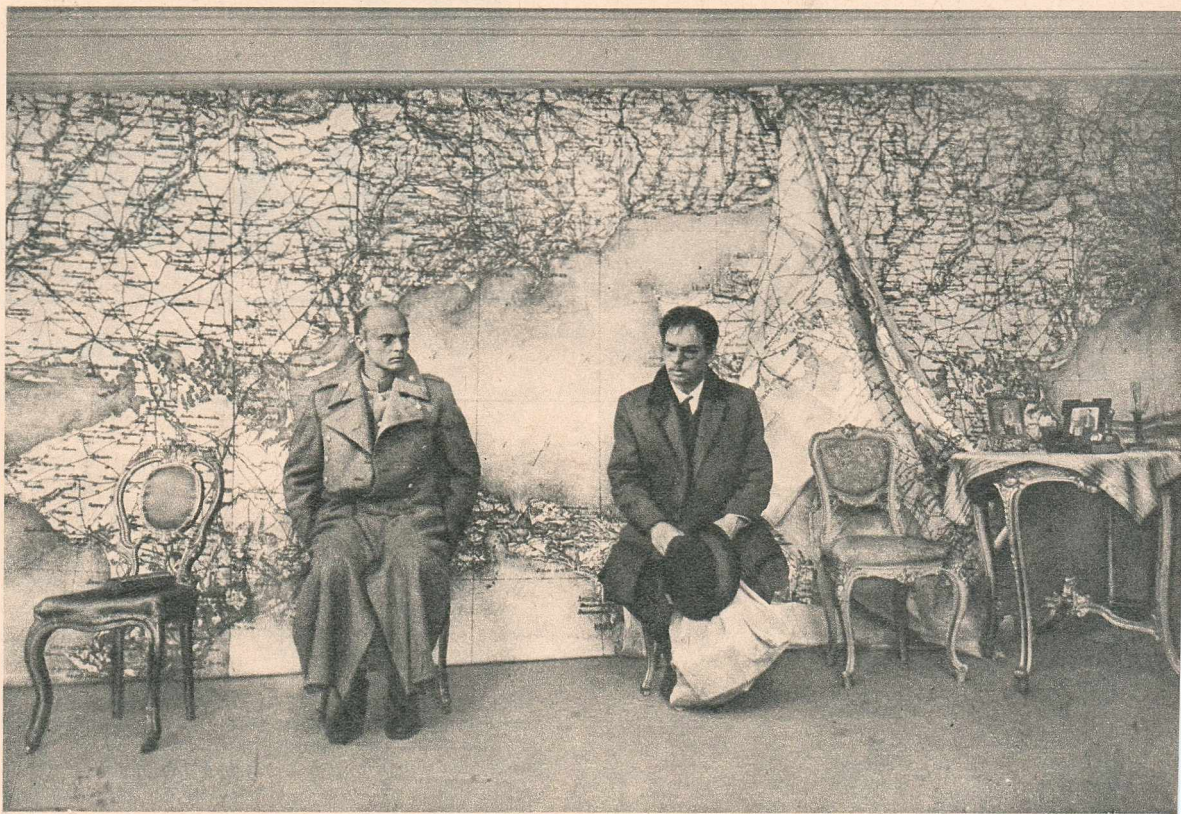
Maistrul Ioniță Marin lucrează în aceeași uzină de 22 de ani. Dar asemenea lui sînt nenumărați oameni, care au devenit specialiști neîntrecuți numai și numai stăruind asupra celor mai mici amănunte ale profesiei. Conștiința specializării continue, prin statornicia prezenței la aceeași «adresă» productivă, este proprie covîrșitoarei majorității a celor angajați într-un domeniu sau altul din viața economică a țării noastre. Muncitor, tehnician sau inginer cu vechime în cîmpul muncii — desemnează frecvent oamenii care au învățat și învățat mereu, care se întorc la creația lor din uzină ca s-o desăvîrșească. «Zburătorii» alcătuiesc ce-i drept o categorie izolată. Ceea ce nu înseamnă că trebuie s-o neglijăm...

pe ecrane

FUGA

Mihail Ulianov — Cearnota, cel care nu vrea să-și recunoască definitivă înfringere.

Vladislav Dvorjecki și Aleksei Batalov — Hladov și Golubkov, două vieți tragic rătăcite.

O secvență-simbol (cîteva scaune rătăcite, fără stăpîn) așază filmul, dintr-un început, sub semnul răvășirii, al dezordinii iminente ce se naște în convulsia evenimentelor cruciale. Creația lui Alov și Naumov (aceste două nume s-au contopit atît de mult încît nu vedem în ele decît un singur talent și o singură voință) urmează neabătută o cale: aceea de a fi odiseea tragică a celor care nu au înțeles la timp imperativele istoriei. Din acest punct de vedere, cei doi cineaști sovietici, aplegați cu atîta înțelepciune și înfiorare asupra literaturii lui Mihail Bulgakov (materialul literar al filmului), pot sta undeva printre primele bănci ale unei eventuale «școli Wajda». Dramatica, umilitoarea condiție umană pe care și-au asumat-o emigranții albi în primii ani de după Revoluție, durerea trezirii la realitate a dezrădăcinaților sînt liniile de forță ale acestei vaste și copleșitoare fresce cinematografice. Filmul înaintează ca un fluviu acaparator, ce-și adună apele de peste tot, topind în masa sa alunecoasă destinele celor care au priceput abia la capătul unor experiențe degradante «că totul poate fi cerșit pe lumea asta, banii, gloria, puterea, dar nu patria». Cîteva portrete răscolitoare impun cu tărie adevărul imposibilității de a ignora avertismentul istoriei, fără riscul prăbușirii ca individ și ființă socială. Obsedează, multă vreme, chipul halucinant al generalului Hladov, scelerat din neputință, abulic, hrănit cu resturile unei vagi filozofii ce proclamă, ipocrit, iubirea creștinească, al lui Golubkov, intelectualul de bună-credință, dar vulnerabil ca o trestie în vînt, al lui Cearnota, cu ambițiile sale masive clădite pe nisip, cu intermitentele sale sclipiri de conștiință, umbrite de orgoliul de a nu-și recunoaște definitivă înfringere.

Soarta le alătură, întru bejenie, pe fragila Serafima Korzuhina, victima lașității altora. Grotescul crîncen al unor imagini-șoc — de care filmul nu face economie — accentuează tragismul eroilor, este oglinda hîdă, deformantă pe care o întîlnește individul nutrit cu iluzia situării în afara cercului de foc al istoriei, al necesității organice de a-i ieși în întîmpinare. Derizoria defilare a cadeților prin sălile unui muzeu, vagabondajul pe străzile Parisului și ale Constantinopolului, orașe indiferente la durerea unui străin, neîndurătoarele secvențe ale «cursei de gîndaci» și ale jocului de cărți, înaintarea prin mlaștină a unei fanfare în agonie, căzute parcă de pe altă lume, sînt tot atîtea scene-cheie cu valoare de memento. Actori de mare clasă, din rîndul cărora aș aminti, în primul rînd, pe Mihail Ulianov (Cearnota), apoi pe Aleksei Batalov (Golubkov), Vladislav Dvorjecki (Hladov), Liudmila Saveleva (Serafima), își poartă cu credință eroii prin hrubele pribegiei, pe tărîmul mărilor neprimitoare, sperînd să-i readucă într-o zi printre zăpezile dragi.

Magda MIHĂILESCU

SIMON BOLIVAR mai are nevoie de reclamă?

cele de care ne izbim zi de zi: de ce sînt lăsate în plata Domnului cîteva dintre cele mai spațioase și utile vitrine cinematografice ale Capitalei, și anume «de la Circ»? (mai precis: cele găzduite de parterul braseriei și farmaciei). N-a avut nimeni drum pe acolo să vadă cum, de luni de zile, se răsfață, fără nici o noimă, afișele unei pelicule de mult epuizate, **Simon Bolivar**, și ale «Zilelor filmului românesc», manifestare ce cu onoare a avut loc în luna mai '71. De atunci am văzut pe ecranele noastre cîteva — nu puține — filme minunate și nu rar ne-a fost dat regretul de a nu fi întîlnit, în spatele geamurilor mai sus-amintite, fotografii, panouri — mă rog, tot ce trebuie — dedicate **Pădurii de mesteceni**, **Unchiului Vanea**, celor 12 oameni

După cite știm, după cum s-a anunțat de altfel și într-o dezbatere publică, Direcția difuzării filmelor, forurile de resort ale municipiului București au de gînd să ia taurul de coarne în materie de publicitate, să nu pregete a cheltui energie, fantezie și, mai ales, efortul studiului serios, științific, la obiect, pentru lansarea și susținerea filmelor care — nu se îndoiește nimeni — ne sînt oferite nu fără caznă, sudoare și bătaie de cap. Pînă vor începe marile acțiuni — de care, promitem, ne vom ocupa și noi — sare în raza atenției o problemă gospodărească, de amănunt, una dintre

furioși, **Gării bieloruse**, ca să nu amintim decît cîteva dintre produsele de vîrf ale ultimelor luni. Smoktunovski, Olbrychski, Henry Fonda meritau cinstea de a-i întîlni, la loc știut, în fiecare zi, cîteva săptămîni. Direcția cinematografică a municipiului București seamănă, în acest caz, cu un părinte care vede ce vede de copii și în cele din urmă îi azvîrlă cu un «care pe unde și cum poate». Ni se pare cel puțin ciudat să te bați pentru filme bune dar să nu te bați, în continuare, pentru a le înlesni drumul în lume.

M.M.

MIRII ANULUI II

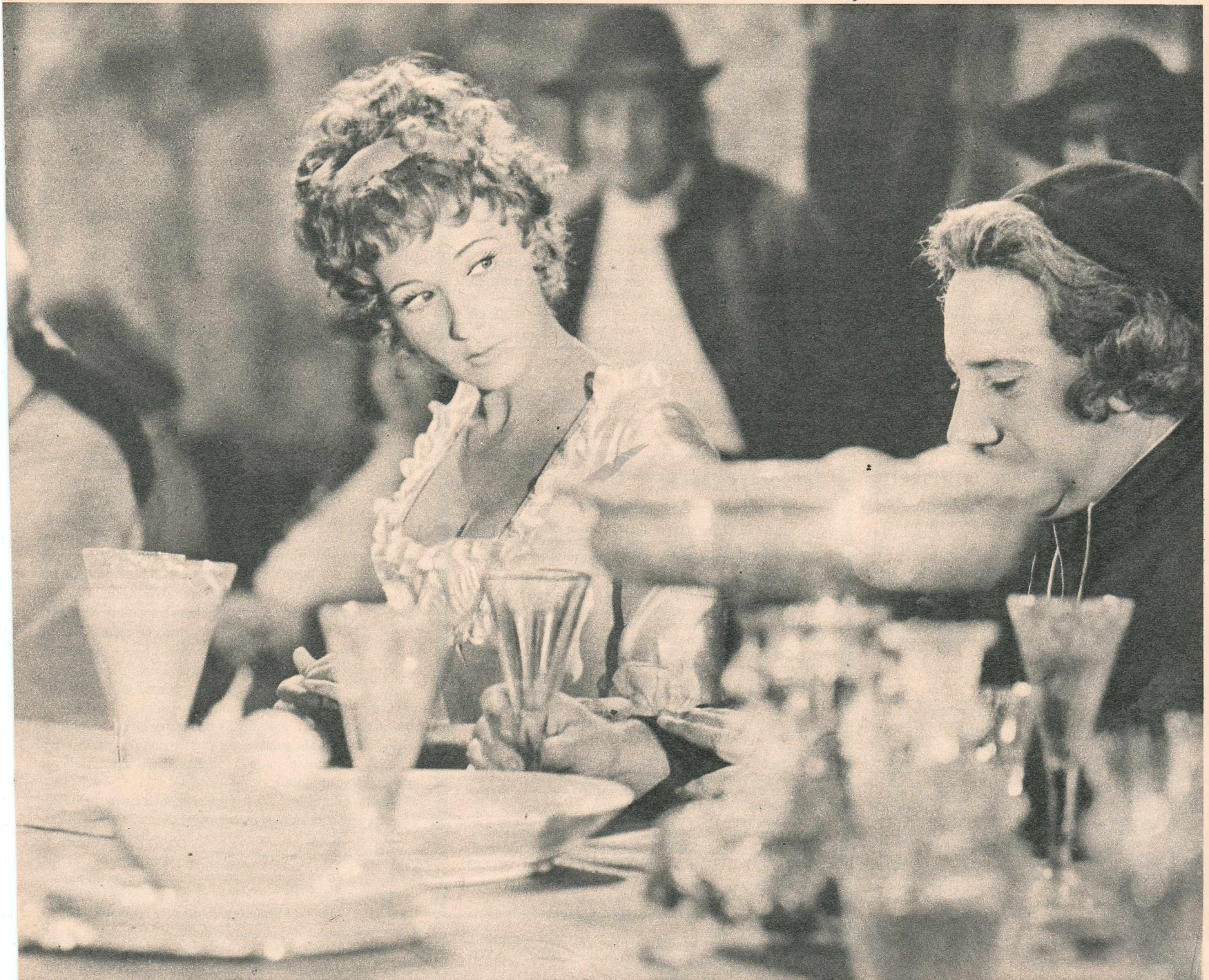

Ca unii care am tremurat de frig pe platourile acestui film, ne îngăduim să reamintim cuvintele autorului, Jean-Paul Rappeneau, mărturisite la început de drum, când își pregătea bagajele pentru vesela incursiune într-un timp istoric glorios, Revoluția de la 1789: «Oamenii mari sînt absenți. Nu aduc în scenă decît francezi mijlocii, provinciali. Nici o secvență nu se desfășoară la Paris. Trag nădejde că voi putea comunica exaltarea care a încins țara timp de mai multe luni. Pe scurt, încerc să realizez, pe un fond zgomotos, o comedie epică — în care se va vărsa și sînge — și, în același timp, o epopee

(Continuare în pag. 18)

◀ **Belmondo**
și liniștea aparentă.

Marlène Jobert
pune ceva la cale.

FITZMAURICE George

Regizor american de film, de origine franceză, născut la Paris la 13 februarie 1885; mort la Hollywood la 13 iunie 1940. Un «veteran» a cărui intensă activitate pe tărîmul cinematografilor între 1908 și 1940 a constituit o reală contribuție la afirmarea pe plan mondial a filmului american, în anul lui de pionierat. Studiază pictura la Paris, emigrînd apoi în Anglia și stabilindu-se definitiv în S.U.A., la Hollywood, unde va debuta ca scenarist (1908), apoi (din 1914) ca un regizor apreciat, cu egale aptitudini pentru orice gen, cu o tehnică impecabilă. Ani de zile filmele sale figurează între «six best of the month» (cele mai bune șase ale lunii), iar în anii 1928-1929 numele său a figurat între cei zece «cei mai buni regizori» în referendumul anual organizat de «Film Daily». A promovat un mare număr de vedete ce aveau să cunoască, datorită filmelor lui, o glorie durabilă: Irene Castle, Fannie Ward, Mae Murray, Nita Naldi, Pola Negri (Bella Donna; The Cheat), Barbara LaMarr (Ceteata eternă); Constance Bennett (Cythera); Ronald Colman (Un hoț în paradisi); Billie Dove (Tender Hair; Tîrgul de sclave); Wallace Reid (Peter Ibbetson; Forever); Milton Sills (The Barker); Mary Astor (Fata din West) ș.a. A lansat cîteva cupluri celebre: Rudolph Valentino-Vilma Banky în *Fiul secului* (1926), Ronald Colman-Vilma Banky în *Ingerul întunecatului* (1925) și *Noaptea de amor* (1927), Gary Cooper, Colleen Moore în *Jeannine* (1928) și a continuat în era sonoră să-și consacre filmele sale marilor staruri: Lupe Velez (Tiger Rose), Dolores del Rio (The Bad One), Norma Shearer, Robert Montgomery (Emancipata), Ronald Colman, Kay Francis (Raffles), Greta Garbo (Mata-Hari; Așa cum mă dorești), Jean Harlow, Cary Grant (Frontul invizibil), Luise Rainer, William Powell (Viena-Petrograd), Rosalind Russell (Trăiește, iubeste și învață), Melvyn Douglas (Arsene Lupin), Isa Miranda, George Brent (Diamantele sint periculoase) ș.a.

FLAHERTY Robert

Regizor american de film, de origine irlandeză, născut la Iron Mountains (Michigan), la 16 februarie 1884; mort la 23 iulie 1951 la Dummerston. Considerat ideobste cea mai mare personalitate a filmului documentar, R.F. a studiat mineralogia și a întreprins cîteva expediții în regiunile Polului Nord, filmînd ca amator o serie de scurte metraje (din nenorocire distruse într-un incendiu). Perseverînd în ideea de a face totuși un film despre viața eschimoșilor, el realizează în 1922 *Nanuk (Nanook of the North)*, turnat în Golful Hudson, avînd ca interpreți băștinași din regiunile nordului îndepărtat și finanțat de o casă de bănuiri (Révillon), care intenționase de fapt un film publicitar. Succesul nemaiîntîlnit al lui Nanuk face pe Jesse Lasky de la Paramount să-i comande un nou documentar turnat de astă dată în lumea magică a mării sudului: *Moana* (1926) în care, ca și în *Nanuk*, se apleca cu dragoste și compasiune asupra vieții aspre a unor ființe în continuă luptă cu natura. În aceeași ambiție se situează și următoarele filme la care a colaborat: *Umbre albe* (1928-r; W.S. Van Dyke) și *Tabu* (1931-r; F.W. Murnau). John Grierson, care vorbind despre *Moana* folosea pentru prima oară termenul de «film documentar» (New-York Sun-1926), îl invită în 1932 în Anglia, unde se vor pune bazele celei mai importante școli documentariste din lume și unde R.F. va realiza opera sa capitală: *Omul din Aran* (1934), poem dedicat omului, trudei sale istovitoare pentru a smulge fărîma sa de hrană din pămîntul arid și marea ostilă. Tot în Anglia va mai realiza în colaborare cu Zoltan Korda: *Elephant Boy* (1937) după Kipling. Reîntors în S.U.A. va reveni la documentar, cu *The Land* (1942), va colabora cu Orson Welles la scenariul unui film (*It's all True*) care n-avea să fie terminat și în 1948 va realiza *Louisiana Story*, premiat la Veneția, operă pură, severă, fără concesii, caracteristică stilului său. Ultima sa contribuție artistică și-a adus-o ca producător și supervisor artistic la documentarul *The Titan (Story of Michel Angelo)* (1950-r; Richard Lyford).

FLAIANO Ennio

Scriitor și scenarist italian, născut la Pescara, la 5 martie 1910. Se ocupă de teatru și film ca ziarist și critic, puțin înainte de izbucnirea celui de-al doilea război mondial, colaborînd ulterior la cîteva scenarii. Va activa mai intens ca scenarist după război, în cadrul curentului neorealism, debutînd cu: *Roma, città libera* (1946-r; Marcello Pagliero), în care se manifestă deja din plin tendința sa de a da lumii banale, cotidiene, o nuanță de fantastic, de grotesc, de a transfigura satiric realitatea. Colaborează pe rînd la diverse scenarii valoroase (*Fuga in Francia*; *Hoții și vardiștii*; *Parigi e sempre Parigi*) pînă cînd găsește în Fellini cineastul ideal, pentru care (și cu care) va scrie, într-o totală comunitate spirituală, toate operele sale capitale: *Luminile varietelului*; *Seicul alb*; *Vitelioni*; *La strada*; *Escroci*; *Noptile Cabriiei*; *La dolce vita*; *Boccaccio '70*; *Opt și jumătate*; *Giulietta și spiritele* (1951-1965). Merită a fi amintite și colaborările sale cu alți cinești italieni de marcă: Marcello Pagliero (*Destini di donne*-1953), Gianni Franciolini (*Villa Borghese*-id.), *Racconti d'estate*-1958), Luciano Emmer (*Camilla*-1954), Mario Soldati (*La donna del fiume*-1955), A. Blasetti (*Păcat că ești așa*-id.); *Fortuna di essere donna*-1956); *Eu, eu, eu...* și alții-1966), Luigi Comencini (*Il segno di Venere*-1955), Ed. de Filippo (*Fortunella*-1958), M. Antonioni (*Noaptea*-1961), Elio Petri (*Lă decima vittima*-1965), M. Fondato (*Il protagonista*-1968), Marco Ferreri (*Liza*-1971).

FLEISCHER Max

Creator de desene animate american, de origine austriacă, născut la Viena la 17 iulie 1889. Debutază ca desenator de «comics»-uri și caricaturist, ca paginător la *Popular Science Monthly Magazine* și se dedică apoi desenului animat, în colaborare cu fratele său, Dave FLEISCHER (născut la New York, 1894), creînd timp de 20 de ani seriale nemuritoare, singurele capabile să concureze operele lui Disney, cu personaje atât de populare ca: *clownul Koko* (seria *Out of the Inkwell*-1920), *Popeye marinarul*, cu partenerii săi: *Olive Oil* și căpitanul *Pluto* (serial 1930-1947), *Betty Boop*, caricatură a vampeei tip '30 (1930-1935), profesorul *Grampy*, *Superman*, *Bouncing Ball*, *Bimbo* etc. Tot colaborării lor se datoresc și cele cîteva lung metraje color, două cu *Popeye*: *Popeye în luptă cu Sinbad marinarul* (1936); *Ali-Baba și cei 40 de hoți* (1937), unul după Swift: *Aventurile lui Gulliver* (1939), replică la *Albă-ca-Zăpada* a lui Disney; *Mr. Bug Goes to Town* (1941) și *The Strange Case of the Canned Herring* (1947). Tot lui M.F. se datoresc cîteva remarcabile filme științifice ca: *The Einstein Theory of Relativity* (1923); *Darwin Theory of Evolution* etc. Plecînd de la Paramount, M.F. fondează în 1942 studiourile «Max F. Productions» și «Jam Handy Inc.» pentru realizarea de filme industriale la Detroit. Devine ulterior consultant la TV.

(Urmare din pag. 17)

intimistă, adeseori trăsînită». În această privință, Rappeneau s-a ținut de cuvînt. Prefăcîndu-se că nu are ochi decît pentru «figurație», travestindu-se în elev care-și necăjește profesorii cu memoria sa năbădăioasă ce nu vrea să rețină nici un nume faimos, cineastul glumește cu eleganță pe marginea istoriei. Fără să cheme în ajutor aceste fete bune la toate pe nume: «dezeroizare, desacralizare, demitizare», Jean-Paul Rappeneau cochetează cu marile «rezumate» ce devin la el doar un fundal spectaculos pentru peripețiile eroilor săi. La umbra evenimentelor a încolțit adeseori, mai devreme sau mai tîrziu, și zîmbetul ironic — uneori indulgent, alteori zeflemist — ca o domolire tîrzie a exagerărilor patetice, ca o reazăzare a lucrurilor pe un făgaș mai neted. Pînă la bagatela ireverențioasă nu este decît un singur pas iar marca talentului celui care se hazardează în astfel de glume o dă, de cele mai multe ori, tocmai retragerea la timp a acestui pas. Dinspre partea aceasta, nu avem griji cu cineastul francez. El știe să execute pîruete în lanț, menținîndu-se statornic pe teritoriile bunului-simț popular și, în același timp, ale bunului-gust. Personajele sale se joacă de-a istoria, fie pentru că n-au priceput prea bine ce este ea de fapt, fie pentru că sînt luate de valul întîmplărilor iar cînd se dezmeticesc sînt gata eroi. Nicholas Philibert (Belmondo) este luat, rînd pe rînd, drept republican și regalist, erou și trădător, salvator și călău, el nefiînd în realitate decît un bărbat cu capul pe umeri care vrea să împlinescă cîinst ce și-a pus în minte, să-și facă un rost, ca tot omul.

Aventurile îl caută însă cu lumina; în filmul lui Rappeneau — și aici se află rezervele sale de vervă și năstrușnicie — neașteptatul se drapează uneori cu văluri somptuoase ce abia așteaptă să fie date la o parte — romanticele bărci de pe lacul increment (cît de perfid frumoasă este imaginea lui Claude Renoir!) sînt de fapt pline cu muniții, în saloane se cîntă melodii revoluționare în ritm de menuet; alteori, hîrjolurile eroilor seamănă cu clișeele oarecare ale filmelor de aventuri și aici nu-l recunoaștem pe autorul aceluia atît de armonios *Viață la castel* (Premiul Delluc, 1966); tot alteori, între o glumă și o urmărire vodevilească, mai cadă și cite o victimă adevărată, curge sînge nevinovat și iar îl deosebim pe sus-amintitul cineast și stilul său care, din păcate, își acordă sine însuși prea lungi răgazuri pentru a se consolida (din 1966 n-a mai lucrat nimic). Inutil să mai spunem că cel care încasează bobir-nacele dar și face prăpăd în jur, cu pumnii, cu sabia, cu ce-i cade sub ochi, este Jean-Paul Belmondo, vădit fericit, căruia îi dau replica această cofofană hooță pe nume Marlène Jobert (partitura putea să fie mai dărnice cu marele ei talent) și o suită de actori stilați: Michel Auclair, Pierre Brasseur, Sami Frey.

M. MIHAIL

Fotografii de Traian PROSAN

telegrame

- Ali Mac Graw (Love Story) împreună cu agentul de teatru care a descoperit-o, Martin Davidson, au întemeiat compania cinematografică Mac Graw Davidson.
- Se pare că Brigitte Bardot și Annie Girardot vor fi din nou parteneri în filmul lui Georges Lautner, *Les crapules*. Numele lor a apărut pentru prima dată împreună pe genericul unei pelicule considerate catastrofale, «Les novices».
- Orson Welles în distribuția unui film fantastic semnat de Harry Kumel după cartea lui Jean Ray «Malpertuis»! Alături de el se află Jean-Pierre Cassel, Sylvie Vartan, Susan Hampshire, Mathieu Carrière.
- Igor Talankin ecranizează — în studiourile Leningradfilm — drama lui Pușkin, «Mozart și Salieri». În rolul lui Mozart — marele Innokenti Smoktunovski.
- După o absență de 17 ani, Ida Lupino se reîntoarce pe platouri. Acțița a acceptat propunerea lui Sam Peckinpah de a juca rolul mamei lui... Steve McQueen în filmul *Junior Bonner*.
- Regizorul Duccio Tessari realizează filmul *Flucturele* insingurat cu Helmut Berger ca protagonist.
- Vedeta feminină a filmului la care lucrează în prezent regizorul maghiar Karoly Makk este Marina Vlady.
- Micul interpret din «Oliver», Marc Lester, este partenerul lui Yul Brynner în Insula comoriilor, o coproducție franco-italo-germano-spaniolă semnată de Silvio Narizzano.
- John Huston se află pe platouri. Titlul filmului său: Orașul îmbuibat. Interpreți — Stacy Keach, Richard Castellano, Jeff Bridges.

cînd minutele și orele curg fără necesitate

Duminică, 9 ianuarie, în jurul orei 17, doi emisari ai anului 5000 și ceva, reîntorși pe firul timpului pînă în era noastră, au poposit timp de o oră pe Planeta gigantilor. Cu acest prilej, telespectatorii noștri au putut constata din nou și nu fără regret cum frontiera dintre «giganți» și «invadatori» se spălăcește de la o săptămînă la alta. De data aceasta, care va să zică, n-am mai avut de-a face doar cu extraterestri de cultură și formație anglo-saxonă, ci, pur și simplu, cu împrumutări reciproce de poante și gaguri. Vă mai amintiți desigur cum cei doi călători ai timpului dat de-a-ndăratelea (frați întru vestimentație și aer marțial cu personajele negative din serialul de simbătă seara) nu s-au sfiit deloc să reediteze snoava cu dezagregarea, pulverizîndu-ne ad-hoc cîteva confrăți de galaxie, grație unor arme identice cu cele ale invadatorilor.

Am mai vorbit și noi, și alții, despre calitatea acestor pelicule de anticipație cu extraterestri croiți la milimetru după modelul supermanului de serie, cu decor și recuzită atît de pămîntene încît imaginația noastră e obligată să plutească toată vremea foarte aproape de cele lumesti. Cu toate acestea le-am admis și le-am așteptat în fiecare săptămînă, așezați comozi și fără gînduri în fotoliul unui conventionalism prescris și predestinat, și — gustîndu-le năzbîtile dulci — le-am găsit și locul meritat în cadrul teraputei mentale. Totul bine pînă cînd cele două filme au început să-și confecționeze subiectele și surprizele după un rețetar unic. Astfel sînd lucrurile, la ora actuală publicul nostru (același pentru ambele filme, deoarece în asemenea situații există o singură categorie de spectatori și nu mai multe, diferențiate prin limite de vîrstă, cultură, poziție socială, cum greșit a prevăzut televiziunea) are la dispoziție două pelicule foarte asemănătoare, plasate la sfîrșit de săptămînă și pe locul mult așteptatelor seriale de simbătă și duminică.

Ei bine, ori unul, ori altul. Ori seriale cu invadatori, ori glume cu giganti sentimentali. Așteptăm, cu alte cuvinte, ori pedepsirea băieților tip O.Z.N., ori reîntoarcerea grabnică a lui Steve la el acasă. Și în locul acestora, folosirea celor 50 de minute de duminică sau simbătă seara prin aducerea pe micul ecran a unui film de aventuri valoros prin invenție, inedit și originalitate, cu savoarea, naivitatea și sechelele genului, dar... fără extraterestri antropomorfiizați.

• Și fiindcă tot sîntem la capitolul «timp pierdut», e cazul să spunem cîteva cuvinte și despre felul cum ne sînt prezentate reclamele în cadrul emisiunii de publicitate.

Evident, nu e cazul și nici menirea noastră de a ne amesteca în domeniul acestor tranzacții strict financiare, al cumpărării și difuzării, contracost, a unor texte și imagini publicitare. O facem doar în măsura în care informația de acest gen ajunge să ne deruteze și să ne indisponă, gîndind asupra bugetului de timp al telespectatorului. O facem, deoarece am considerat pînă de curînd că reclamele de tip «Dați copiilor dulciuri» sau «Cumpărați țesături din in» au dispărut pentru totdeauna clasate în antologia umorului negru. Iată însă o mostră recentă pe care v-o prezentăm așa cum ne-a fost prezentată: În cadru o încăpere și cîteva garnituri de mobilă. Din auz, vocea crainicului difuzînd următoarea persuasiune comercială de o rară originalitate: «Preferăți mobila realizată de întreprinderile industriei lemnului».

Sancta simplicitas! Să o preferăm în locul și în pofida cui? Pe cine concurăm și cu cine ne războim? Industria lemnului beneficiază de numeroase fabrici și combinate în care se realizează o bună parte din producția de mobilă a țării. Și apoi ce anume să preferăm: scaune, mese, paturi, canapele, mobilă de bucătărie și piese pentru camping, toate luate la un loc? Ce tipuri, ce noutate conferă comerțul în acest domeniu? Care este calitatea, noutatea și funcționalitatea prin care se recomandă diversele garnituri aduse spre vînzare? Despre toate acestea, nici un cuvînt.

CELE ȘAPTE MINUNI ALE LUMII POLUATE

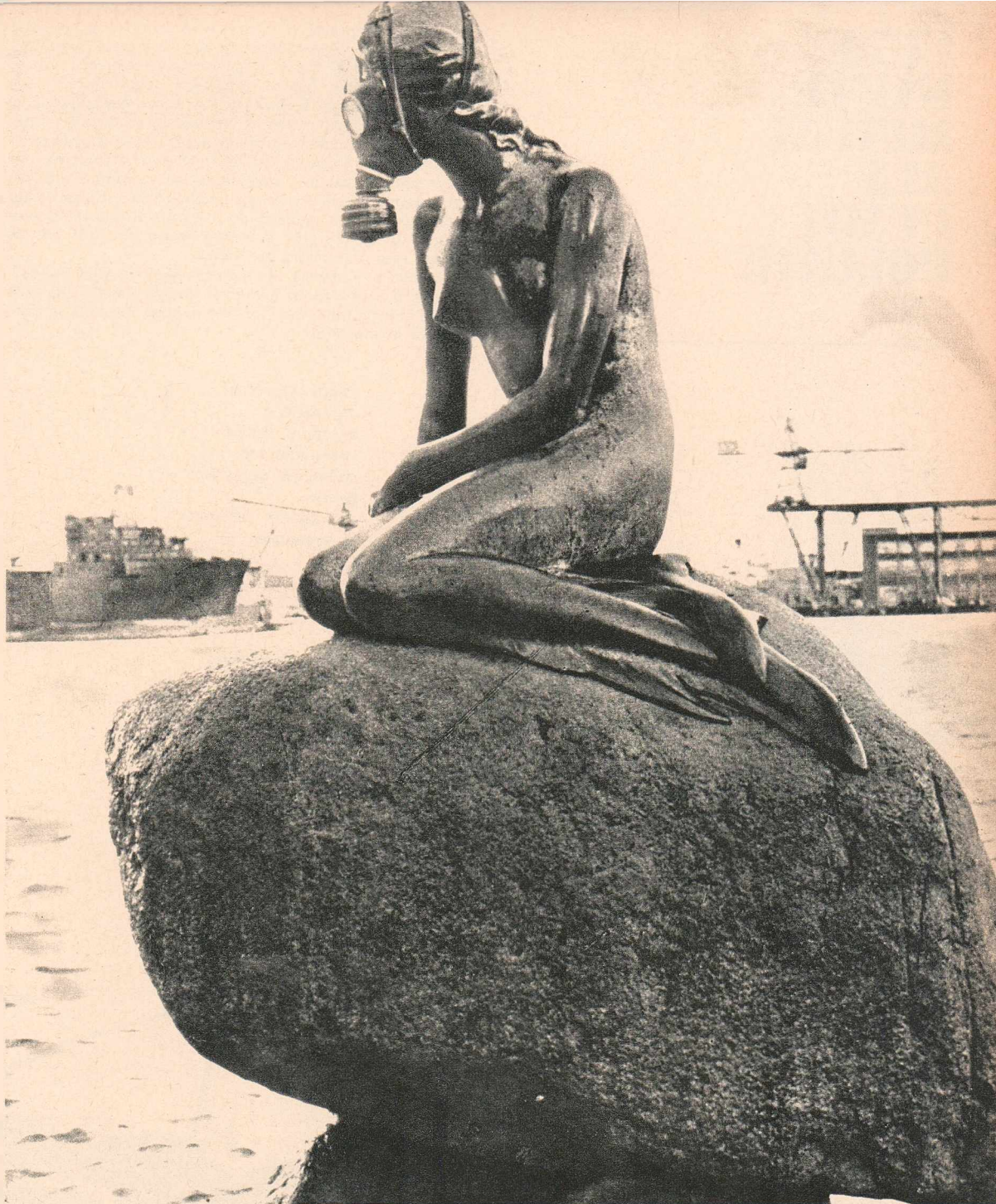
de Silviu BRUCAN

Revoluția științifico-tehnică este ambivalentă: descoperirile ei uluitoare pot genera progres, dar pot genera și distrugere; pot deschide omenirii zări luminoase de belșug și bucurie, dar pot fi și instrumente de dominație, teroare și sufocare. Tehnologia modernă conține în ea puterea de a uni și diviza națiunile, de a înălța pe om și a-l degrada, de a zidi o civilizație a abundenței și de a nimici civilizația.

Progresul tehnic este una dintre ideile-forță ale vieții contemporane. Mînat însă de goana după profit sau scăpat de sub control, poate avea drept efect distrugerea sau mutilarea mediului înconjurător. Doi autori americani — Richard Curtis și Dave Fischer — au studiat la fața locului efectele nocive produse în diferite colțuri ale globului de poluare, supraaglomerare urbană și război. Să alegem șapte din aceste elemente ale unei versiuni tragice, în termeni contemporani, a ceea ce a fost cîndva temă de basm.

Ocolul în jurul lumii începe în docurile New Yorkului, unde mîndrele vapoare transatlantice își poartă călătorii uimiți și încîntați de faimosul sky-line al uriașilor zgîrie-nori și de Statuia Libertății. Aici, lângă Ambrose Point, la 12 mile de țarm, se află prima minune — o mare moartă de scursori de canal și deșeuri industriale care se întinde pe mai mult de 20 de mile pătrate. În ea se varsă anual 5 milioane de metri cubi de apă de canal, la care se adaugă 6 milioane de tone deșeuri și reziduuri. În plus, Hudson River aduce zilnic un miliard și jumătate de litri scursori de canal. Drept rezultat, peștii și toate viețuitoarele marine din zonă au fost ucise. Albastrul oceanului cîntat de poezii Americii arată ba verzui, ba maro, cu miasme corespunzătoare, iar la suprafață plutesc murdăriile care ar îngrozi chiar și pe cel mai călit gunoier.

Deși mort, acest imens cimitir lichid de gunoie nu este imobil. Supus vînturilor și curenților, el își trimite miasmele spre coastă, amenințînd pe newyorkezi cu perspectiva de a deveni — cum se exprimă delicat autorii — prima regiune zăvorîtă de excremente din lume. Dacă o briză capricioasă sau un curent puternic ar împinge toată această murdărie plutitoare spre coastă și plaje, dezastrul ar fi colosal, iar tifoida și dizenteria ar produce ravagii.

CANCERUL MARMURII

Să facem un salt în calma și legendara Veneție, obiectivul turistic mult visat al tuturor călătorilor lumii. Deși vechiul continent european oferă numeroase orașe candidate la recordul poluării rău mirositoare, laurii aparțin Veneției pentru îndirjirea cu care nările locuitorilor ei înfruntă miasma frumosului lor oraș. Fumul din coșurile fabricilor de îngrășăminte, oțelăriilor și rafinăriilor de petrol din vecinătate — Mestre Marghera — se amestecă cu nocivele gaze produse prin arderea cărbunelui pentru încălzitul caselor, apoi se contopește cu mirosurile scursorilor, gunoaielor și reziduurilor de motorină ale numeroaselor vaporetti (vase mici cu motor) care străbat canalele. Resturile aruncate de cetățeni în canale, șobolanii înecați și peștii otrăviți vin să completeze atmosfera fetidă a ceea ce se numea odinioară Regina Adriaticii.

Aici a avut loc în vara anului 1970 unul din momentele tragice din istoria poluării planetei noastre. Reziduurile fabricilor din Marghera au invadat apele și aerul cu o asemenea concentrație de sulfuri încît vestitele canale s-au colorat în brun-roșcat, iar argintul clădirilor a căpătat o culoare ruginie. Climatul umed al Veneției a favorizat stabilizarea reziduurilor aproape de pămînt, astfel încît au format o pătură deasă deasupra orașului — smog. Principalele victime ale acestui aer virulent sînt statuile legendare. Marmura care a durat secole începe să se dezintegreze sub efectul noului produs venețian — acidul sulfuric. Peste o treime din construcțiile și sculpturile Veneției au fost atacate de ceea ce localnicii numesc «cancerul marmurii». Ca rezultat, numeroase statui au rămas fără... nas.

NOUL BRUTALISM

Făcînd o digresiune artistică de la echilibrul ecologic, autorii Curtis și Fischer fac o escală la Londra pentru a protesta împotriva a ceea ce ei numesc «poluarea vizuală». Este vorba de operația din ultimele două decenii prin care acest oraș sublim prin clădirile sale vechi și maiestuoase în care s-au sedimentat de veacuri imense cantități de istorie, politică și literatură concentrată este invadat

Faimoasa statuie «Mica sirenă» din Copenhaga cu o mască de gaze pusă de tineri din Asociația împotriva poluării pentru a atrage atenția asupra pericolului pe care-l constituie acest flagel al zilelor noastre.

de niște structuri geometrice înalte, ale căror criterii definitive sînt funcționalismul și prețul de cost. Fără cea mai vagă aluzie autocritică, cei doi americani pun pe această tendință o etichetă neiertătoare — Noul Brutalism.

Oroarea pe care o pricinuiște această desacralizare arhitectonică a împărțit-o și subsemnatul cînd a fost nevoit să-și întoarcă ochii în sus pentru a privi la Shell Building, înălțată în centrul Londrei, sau la noua construcție a lui Vickers, un paralelipiped de vreo 60 de etaje, care a înghesuit și pus în umbră eleganta fațadă cu coloane suple a lui Tate Gallery, monumentală Westminster Abbey și celebrul Big Ben, pe care londonezii au ajuns să-l numească cu amărăciune Little Ben. Sau nelipsitul hotel Hilton, o uriașă și sterilă cutie lucitoare care acoperă cu cele 28 etaje ale ei delicata și calma Mayfair cu numai 5 etaje.

Vechile clădiri pline de armonie și grație din epoca elisabethană sau în stil Regency, lucrate cu meticulozitate și meșteșug artistic pînă în cele mai mici detalii și plasate în mijlocul unui peisaj natural încîntător, sînt pur și simplu violate urbanistic de acești monștri moderni de beton, aluminiu și sticlă. Au dreptate Curtis și Fischer să înscrie și această fațetă în deteriorarea raporturilor dintre om și mediul înconjurător.

ASIA — MASCA DE GAZE

Circa opt milioane de oameni înghesuiți pe numai 135 mile pătrate — iată cartea de vizită a orașului indian Calcutta. În centru — circa 100 000 de oameni pe mila pătrată, sinistru record mondial. Densitatea populației în sine nu spune totul, ci numai cînd este raportată la capacitatea unității respective de a-și susține locuitorii.

CELE SAPTE MINUNI ALE LUMII POLUATE

Autorii se limitează la a vorbi despre nimicirea mediului înconjurător, dar nenorocirile și distrugerile pricinuite omului întrec în cinism și perversitate cele mai sinistre performanțe din istoria războaielor imperialiste.

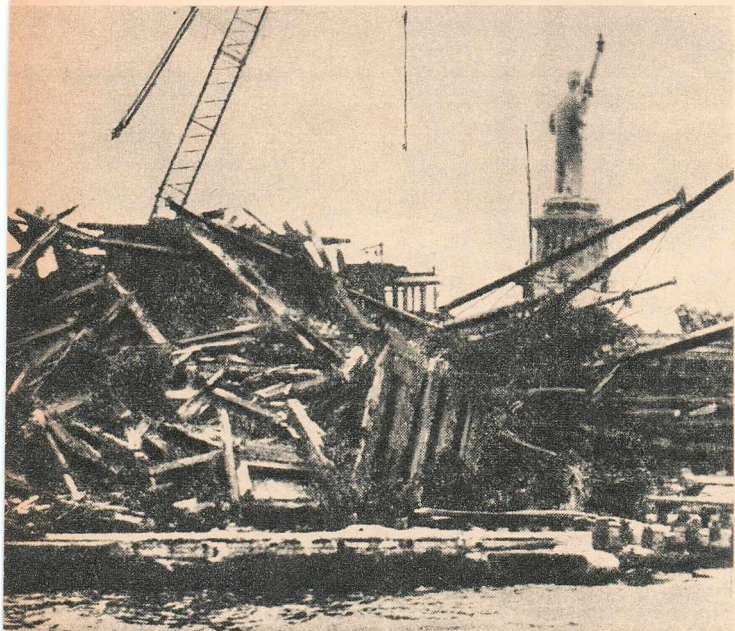
O ultimă escală la Richland, în statul Washington, de pe coasta Pacificului. Aici se află uzinele atomice Hanford, unde 140 de recipiente de oțel și beton, conținând aproximativ 200 de milioane de litri de reziduuri radioactive, sînt îngropate în pămînt. Toxicitatea lor va rămîne violentă zeci de mii de ani și numai o mică cantitate scăpată în aer poate contamina zona pe veci. Iar zona este instabilă seismic și primejdia unui cutremur într-o perioadă atît de lungă este matematic previzibilă.

Hanford — depozit de poluare pentru viitor — constituie o ultimă escală demnă de această neobișnuită călătorie în jurul lumii care l-ar face pe Jules Verne să se răsucească în mormînt.

Piloții americani
împrăștie
deasupra solului
sud-vietnamez
chimicale ucigătoare
pentru
distrugerea recoltelor
și vegetației.

Munți de gunoaie
și deșeuri
industriale
lîngă
Statuia Libertății
din portul New York.

Recipiente
de oțel și beton
din Richland
cu reziduuri radioactive
îngropate în pămînt.

Iar aici, Calcutta este realmente neîntrecută: patru milioane și jumătate din locuitorii ei viețuiesc în colibe mizerabile, iar jumătate milion locuiesc pe... trotuare.

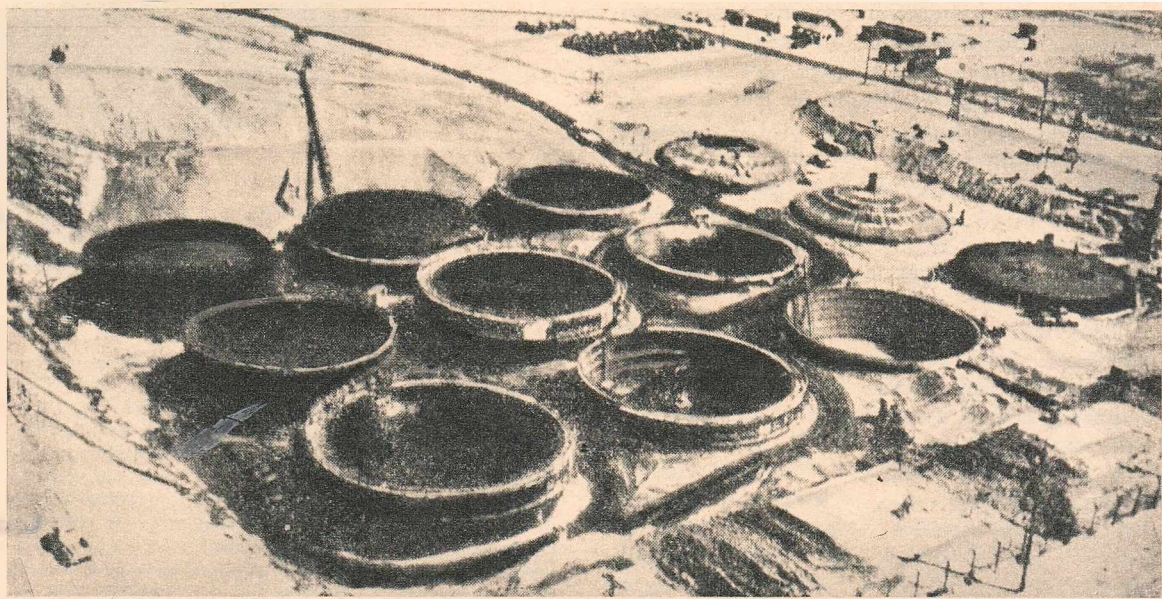
Pentru 77 la sută din locuitorii Calcuttei, casa înseamnă o suprafață cu puțin mai mare decît un pat. Ce fel de aer respiră acești oameni nu este greu de ghicit, iar în privința apei — cînd plouă, scursorile din canale sînt pompate pe străzi și în case. Întrebînd pe un economist indian ce ar face dacă ar fi ales primar în Calcutta, acesta a răspuns: «Aș cumpăra doi metri de frînghie și m-aș spînzura!»

Și acum, pentru următorul stop, puneți-vă masca de gaze: Tokyo. Japonezii sînt hotărîți să devină țara cea mai industrializată din lume chiar dacă — în lipsa măsurilor antipoluare — aceasta i-ar ucide; și sînt pe cale de a-și atinge obiectivul. Fenomenala creștere economică post-belică a fost însoțită de crearea unor păduri de furnale în jurul fiecărui oraș și cele circa 75 000 din jurul capitalei elimină sute de tone de sulfuri toxice, oxizi nitrici, gaze cu nitrogen și carbon într-o atmosferă deja saturată cu praf chimic și cenușă. Adușă la aceasta gazele emise de un milion jumătate de mașini și rezultatul obținut este că în unele zile de vară densitatea monoxidului de carbon în aer se ridică la 75 pe o scară în care 20 constituie pragul primejdios. Vizibilitatea pe ruta de coastă Tokyo-Yokosuka a scăzut la zero de peste 50 de ori într-un an, soldîndu-se cu peste 100 de ciocniri maritime. Celebra vedere a muntelui Fuji apare doar o dată la nouă zile și dacă n-ai noroc te mulțumești s-o privești într-o ilustrată făcută în... timpuri normale. S-au dus și faimoșii cireși japonezi de care locuitorii orașului erau atît de mîndri. Acum oamenii intră în prăvălii pentru a cumpăra oxigen, iar polițiștii care asigură circulația se duc de cîteva ori la secția respectivă pentru a inhala prețiosul gaz.

RĂZBOIUL — POLUANTUL NR. 1

Distrugerea tehnologică a atins apogeul în Vietnamul de Sud, demonstrînd pe viu că războiul este cel mai mare poluant. În ultimii nouă ani, «consilierii» americani au defoliat a șaptea parte din suprafața țării, împrăștiind chimicale ucigătoare peste două milioane de hectare într-o acțiune denumită semnificativ «Operațiunea Hades» — zeul antic al infernului. Revista «Time» observa că pomii sînt atît de ciuruiți de gloanțe încît fabricile de cherestea consumă în medie trei ore pe zi pentru a repara ferăstrăile stricate din această cauză. Peste 40% din plantațiile de pini au fost arse sau nimicite cu șrapnele, iar bombardierele B-52 au aruncat milioane de bombe de 200-400 kg ale căror cratere fac ca terenul să arate ca suprafața Lunii.

«Poluare vizuală» la Londra, unde noua clădire geometrică a Bursii picește perspectiva plină de armonie și grație a vechilor clădiri londoneze.

proverbe chinezești

Ploaia estompa imaginile de Eden din «grădina dragostelor» de la Suciou ca într-o peliculă de cinematograf uzată. Darabana ei răsună drăcește în umbrelele de hirtie cerată, vegetația luxuriantă se zbatea să reziste potopului, frunzele late ale bananilor filfiau ca niște aripi de clorofilă, suprafața lacurilor topăia în bășici, un iz pătrunzător de umezeală și mucegai vegetal răscolea pământul, doar pinii înalțați pe tulpinile lor de șarpe năpărlit spintecau picăturile grele cu ace de cetină. Nu era decît răscolitoarea dragoste a pământului cu ploaia în grădina dragostelor din Suciou, și oamenii o priveau tulburați, cu teamă și încintare, cu o uimire neliniștită, parcă speriați de ideea că cerul și-ar putea depăși măsura. Și nimeni nu scotea o vorbă, se azeau doar din cînd în cînd sorbiturile lungi de ceai fierbinte, și frazele care-mi răzbăteau uneori pînă la ureche prin foșnetul ploii erau tot despre ploaie, unica prezență reală, copleșitoare, de nestăvilit. Apa și-roia pe ziduri mohorîte, sălta peste zăgazuri, șuvoaiele se prăbușeau în cataracte, iar noi stăteam la adăpost sub un pavilion de bambus acoperit cu olane smălțuite în verde care străluceau ca solzii unui scut păgîn aruncat în pădurea subtropicală.

Doar cu Li-Ciuan, grădinarul, mă înțelegeam, el era mai obișnuit cu astfel de ploi, și șoapta lui de bătrîn înțelept pus mai mare peste grădina dragostelor se confunda cu glasul molcom al ploii. Și deodată mi-am dat seama că fără această neostoită scuturare a norilor nu mi-ar fi fost dat să aud atît de aproape un suflăt de chinez. «Apa risipită n-o mai aduni», zise bătrînul, și încă nu știam dacă vorbele lui priveau împleticirea șuvoaielor de pe pămînt ori rosteau o zicală. Apoi, adăugă: «Pînă nu încetează vîntul, valurile nu se potolesc!» Avea o față de pergament strîns în pumn, barbă și mustață cu fire rare încît aproape i le puteai număra, ochi spălăciți ca de iaz tulbure, gît de curcă, umeri costelivi, mîini noduroase cu degetele ca niște rădăcini de viță-de-vie. Își lăsase cizmele de cauciuc în pridvorul pavilionului și călca în tîrlci de postav; avea grijă ca ceștile de ceai să ne fie mereu pline și pentru aceasta se strecura ca o umbră de la unul la altul, îndeplinindu-și grijuliu rolul de gazdă. «Ceainicul plin tace, cel gol zdrăngăne!», zise iar rîzînd mucalit. Din clipa aceea n-am mai făcut altceva decît să-i stimulez cheful de vorbă și, cu ajutorul tălmăciului, să notez cele auzite. Drept care, transcriu mai jos cîteva file de blocnotes, așternute, cîndva, în grădina dragostelor din Suciou, pe o ploaie fără istov:

Mai bine un adevăr grosolan, decît o minciună măiestrită. Cuvîntul are o bază, cum iarba are rădăcini.

Înfometatului și agurida i se pare dulce, sătulului — și carnea lipsită de gust.

Cu adevărul unești lumea întregă, cu minciuna nu înaintezi nici un pas.

Cînd din munți lipsește tigru, și iepurele poate fi regele animalelor.

Dacă ai sădit un pom în zori, nu aștepta să-ți dea umbră la prînz.

Nu strica temelia casei vecinului pentru a-ți astupa o groapă.

Cînd alții vorbesc despre calitățile mele, mă fură, cînd vorbesc despre defecte, mă învață.

Cuvintele amare sînt ca doftoria, cele dulci ca ocrava. Secretul pe care l-ai spus în șoaptă la ureche îl poți auzi răsunînd peste o mie de leghe.

Dintr-o mie de spuse ale înțeleptului, una se va dovedi greșită; dintr-o mie ale prostului, una va fi justă.

Vițelului nou-născut nici de tigrul nu-i e frică.

Învață, și vei afla cît de puține știi.

Cunoaște-te pe tine și cunoaște-ți potrivnicul: dintr-o sută de bătălii, vei cîștiga o sută.

Înțeleptul care le-a văzut* pe toate nu valorează cît cel care singur a făcut ceva cu mîinile lui.

Dacă adevărul e de partea ta, și Himalaya o urnești din loc.

Un firisor de ață nu e țesătură, un singur copac nu înseamnă pădure.

Cînd trei oameni gîndesc și acționează la fel pot preface și noroiul în aur.

Uneori și cuvîntul nerostit poate bubui ca tunetul. Rana de cuțit se vindecă, cea făcută de cuvînt nici doctorul n-o lecuiește.

Înțeleptul are urechile lungi și limba scurtă.

A dormi pe aceeași pernă nu înseamnă a avea aceeași vise.

Înainte de a te supăra numără pînă la o sută, înainte de a lovi numără pînă la o mie.

A învăța este ca și cînd vislești contra curentului; dacă te oprești, te duce înapoi.

Aurul pierdut mai poate fi găsit; timpul pierdut — niciodată.

Cînd mîncîci miezul de pepene, gîndește-te la cel ce cultivă pepenii.

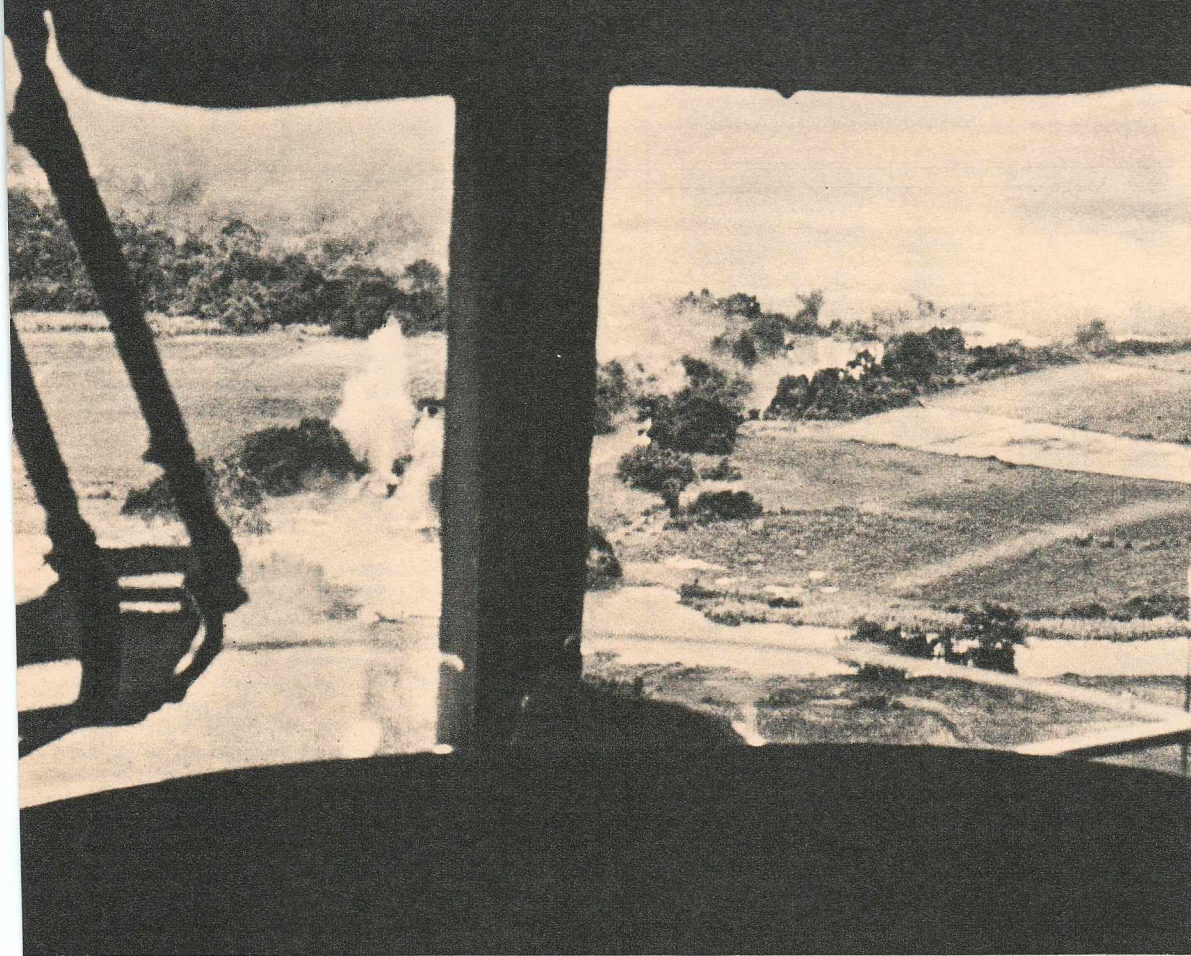
Nu da drumul cînelui pînă nu vezi iepurele.

Chiar și pe calul cel mai bun nu poți pune două șei. Dacă stai drept, nu te speria că umbra ta e strîmbă.

Nu uita trecutul, el este învățătorul viitorului.

*

Și ploaia cu găleata, ploaia cu bășici în grădina dragostelor din Suciou de unde îndrăgostiții fugiseră să se pună la adăpost. Ploaia răpăia în umbrelele de hirtie cerată lăsate pe pridvor, iar în pavilionul de bambus acoperit cu olane smălțuite ploaia cu înțelepciune din gura unui bătrîn sfrijit pe chipul căruia surîsul arăta ca pe o mască din Vrancea. Ceaiul limpede, verzui, mirosea a flori de rasomie și din toate părțile ne asalta o miroznă de vegetale înecate. Era un ceas de tihnă într-un drum lung peste mări și țări, și timpul parcă se oprise în loc. L-am regăsit aidoma într-un blocnotes vechi, uitat într-un sertar. Îl divulg.

La Tokyo, agenții de circulație sînt nevoiți să inhaleze din timp în timp oxigen, pentru a rezista în aerul poluat de pe străzi.

CA NUCA ÎN PERETE...

Fotografia a fost făcută la Roma în timpul turnării unei scene de film cu un accident de automobil, produs cu concursul unui cunoscut cascador francez, Emil Remy.

Conform planului stabilit, automobilul condus de Remy trebuia să plece lansat de pe o platformă și, printr-o lungă săritură, să ajungă pe o terasă. Din nefericire, viteza de lansare a automobilului nu a fost suficient de mare și mașina, în loc să ajungă pe terasă, s-a lovit de perete și s-a prăbușit, accidentându-l destul de ușor pe ghinionistul și norocosul cascador.

POFTIȚI LA PREMIERĂ

Apus de soare, capodopera lui Delavrancea, s-a prezentat în premieră la Teatrul Național din București în seara zilei de 2 februarie 1909. A urmat Viforul, la 26 noiembrie 1909, și Luceafărul, la 8 februarie 1911. Trei piese — trei capodopere, primite totuși cu indiferență de presa timpului. Dar publicul știe să discearnă și fără a fi ajutat de cronicari. La toate aceste spectacole teatrul face rețete record. Apus de soare aduce, la premieră, 2 912 lei încasări, Viforul, 2 249, iar Luceafărul, 3 169; sume neintrecute de nici un alt spectacol. Apreciată, ignorată, controversată, piesa Apus de soare ajunge totuși în atenția Academiei Române, care o premiază, la 14 mai 1910, cu marele premiu «Herescu-Năsturel». După mai bine de șase decenii, trilogia maestrului Barbu Ștefănescu-Delavrancea, azi necontestat, este preluată de cinematografie, prin serialul care se află acum pe cale de realizare a studiourilor de la Buftea. În fotografie: scenă din Apus de soare, la premieră, cu Constantin Nottara în rolul lui Ștefan cel Mare, Marioara Voiculescu, Ion Manolescu, Petre Liciu și Zaharia Birsan.

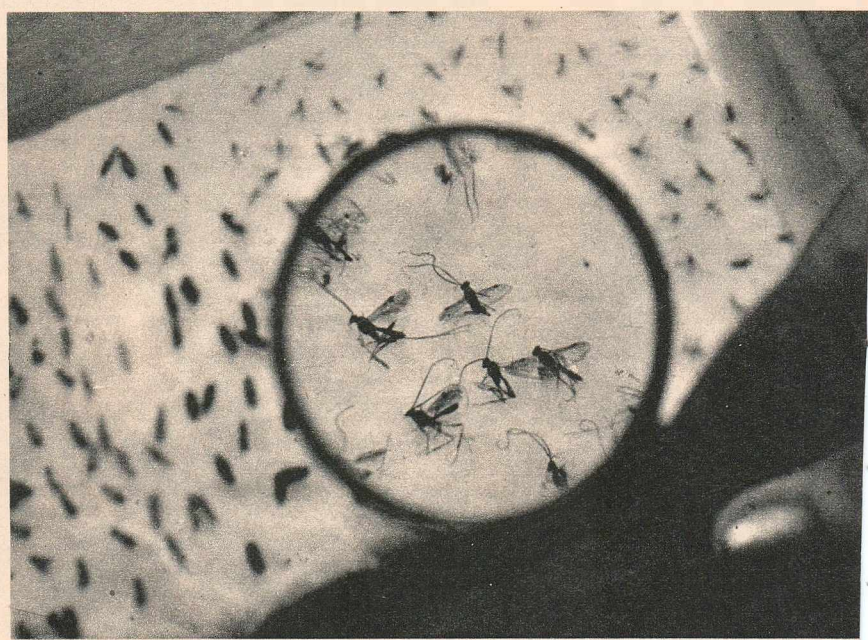
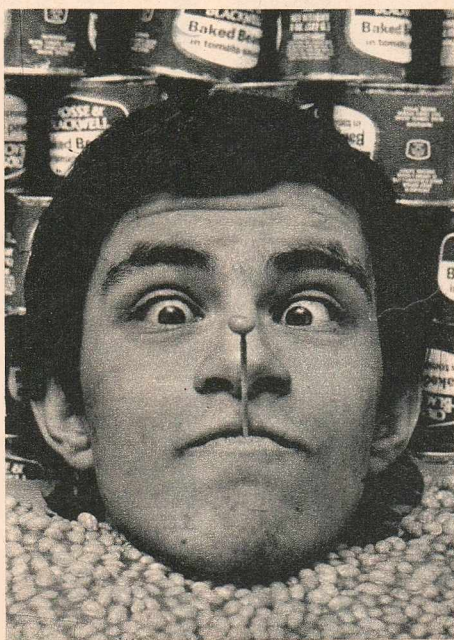
MAI MULTĂ LUMINĂ

Iată un nou răspuns dat etern emoționantei chemări goetheene: instalațiile de iluminat stadionul olimpic din München, reprezentând — potrivit relatărilor presei vest-germane — superlativul în materie de iluminare. Numai acest panou (în stînga căruia se vede turnul de televiziune) numără 120 de lămpi «Power stars» cu halogen dezvoltînd fiecare din ele o lumină egală cu cea a 18 becuri nitraptot a câte 1 000 de wați. O adevărată baie de lumină se va revărsa asupra sportivilor, și a spectatorilor. Cît privește pe fotoreporterii de la olimpiadă, ei și-au luat grija pentru condiția primordială a unei bune fotografii: lumina.

BOB CU BOB

Printre cele mai năstrușnice concursuri extrasportive ale anului din Anglia trebuie neapărat inclus și acel al mazării. Regulamentul declară câștigător al concursului pe cel ce va înregistra cel mai mare număr de boabe de mazăre în care a înfipt scobitori. Ca și la fotbal, «hențul» este interzis: scobitoarea se înfipte cu gura. Iată-l pe «regele mazării» (nici mai mult, nici mai puțin!), un student al colegiului Eton, al cărui record este de 1 207 scobitori înfipte în tot atîtea boabe de mazăre, în 30 de minute.

...O întrecere deopotrivă de stupidă ca aceea, de pildă, a înghițitorilor de găluște, numai că mai puțin pernicioasă sănătății.

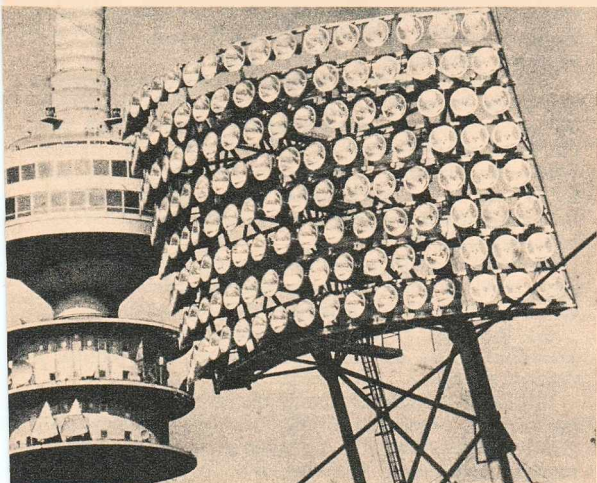
TOT PE DRUM ȘI PE LÎNGĂ DRUM...

Autodreșine s-au mai văzut.
Spre deosebire însă
de tot ce s-a văzut,
cea pe care
v-o prezentăm acum
poate părăsi terasamentul
căii ferate
pentru a goni pe șosea
și, invers,
să părăsească șoseaua
pentru a-și continua
călătoria pe șine.
Operația de transfer
nu durează decît trei minute.

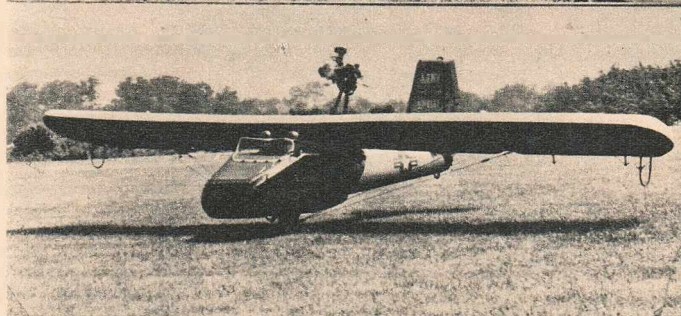
PREMIUL I

Premiul I nu l-a luat
nici soldatul elvețian
din poză
pentru că ar fi cîștigat
concursul ciclist militar
la care participă
și nici tinăra
cu furtunul
pentru generosul ei gest.
Premiul I l-a luat
însăși imaginea
pe care o publicăm,
considerată
ca cea mai bună
fotografie de presă a anului 1971.
Autor — Viktor Dammann,
fotoreporter
al agenției Keystone-Elveția.

UN, DOI, TREI, GATA AEROPLANUL!

Despre încercările stăruitoare ale omului de a-și construi un aparat de zbor
simplu, ușor, facil de manevrat, am mai avut prilejul să vorbim în aceste
pagini. Iată o nouă realizare: Inflatabird (pasărea pneumatică), prezentată
ca un mare succes al anului 1971. Cele două fotografii vorbesc de la sine
despre uimitor de simpla construcție a noului aparat de zbor, care se umflă și
se assemblează în șase minute și zboară cu o viteză de circa 110 km pe oră.

TRĂIASCĂ MACRO- CENTRUS!

Dar cine este acest macrocentrus
cărui îi facem urarea și, la urma
urmei, de ce i-o facem? Macro-
centrus este o gîză, o insectă des-
tul de dezagreabilă la înfățișare.
Acum, e drept, nu te obligă nimeni
s-o privești, cu atît mai mult cu cît
fără microscop nici nu prea ai ce
vedea. Și de ce să trăiască macro-
centrus? Pentru că așa doresc hor-
ticulturii care și-au făcut din mi-
nuscule gîză un prețios aliat în
lupta împotriva dăunătorilor din
livezile de fructe. În fotografie:
macrocentrus sub lupă, într-un la-
borator din Anghisa, R.S.S. Azer-
baidjană.

CRONICA SATIRICĂ

de Teodor MAZILU

capul
nu este
un lux!

Recomandarea de a nu te
lega la cap cînd nu te doare e
plină de înțelepciune... Dar
sînt unii care nu se leagă la cap
chiar cînd ar avea toate mo-
tivele s-o facă... Ei confundă
capul cu care i-a înzestrat
generoasa natură cu un vas
de porțelan, fragil și rar folo-
sit. Capul devine astfel un
obiect de lux. Grijă lui e să-l
folosească cit mai rar. Are
impresia că dacă îl folosește
prea des, se strică. De aici și
expresia foarte cunoscută «De
ce să am eu bătaie de cap?»
Sau, și mai lapidar: «Nu vreau
să am dureri de cap». Capul
trebuie păstrat într-o stare
pură, nu trebuie stingherit cu
nimic. «De ce să-mi umplu
capul cu tot felul de chestii?»
Tot ce ar amenința inactivi-
tatea capului e privit cu sus-
piciune și chiar cu dușmănie:
«Nu vreau să-mi dai dureri
de cap». El stă veșnic într-o
stare de pasivitate, grijiului
să nu i se întîmple nimic...
Sigur, pe el nu-l doare nimic
niciodată. În afară de suferin-
țele legate de interesul lui per-
sonal, n-are nici o suferință.
Așa că e ușor să spună «Dacă
nu mă doare, de ce să mă leg
la cap?»...

Cum spuneam mai înainte,
capul — din obiect de primă
necesitate — s-a transformat
într-un obiect de lux... Adică
ceva așa, ca un fel de orna-
ment, cum ar fi un ac la cra-
vată, pe care poți să-l folosești
sau poți să nu-l folosești.
Nu-și mai pune capul la con-
tribuție, îl conservă pentru
cine știe ce eveniment. E in-
teressant de remarcant că indi-
vidul a ajuns la concluzia că
tocmai capul e inutil... Tutu-
ror celorlalte organe le-a în-
țeles menirea, atribuțiile, uti-
litatea... Dar cu capul? Ce să
faci de fapt cu el? Nu-i vedea
nici o folosire rațională. De
la cap simțea că poate să-i
vină toate neajunsurile. De
aceea a încercat să-i micșo-
reze treptat-treptat raza de
acțiune, să-l facă mai modest...
Pe urmă și-a dat seama că
poate trăi și fără cap. A făcut
o descoperire genială. Capul
nu este necesar. Capul nu
este un obiect de primă nece-
sitate. Capul este un lux, un
capriciu.

Grijă individului a fost de
a nu avea bătaie de cap, dureri
de cap, de a trăi fără nici o
problemă. Pe cît de ușor su-
porta durerile de burtă, pe
atît de insuportabile i se pă-
reau durerile de cap. Capul
îi devenise la un moment dat
un dușman, o piedică în calea
fericirii.

Și tot temîndu-se să n-aibă
dureri de cap a reușit ceea ce
nici nu visase: să nu mai aibă
deloc cap. Așa că a rezolvat
radical problema.

tînăra dar experi- mentata uzină din tecuci

Deși în vîrstă de numai patru ani, UZINA DE REPARAȚII AUTO din Tecuci a obținut bune rezultate, datorate în primul rînd unor măsuri organizatorice corespunzătoare, între care răspunderea fiecărui salariat pe locul său de muncă, ceea ce a asigurat creșterea productivității muncii.

Începutul s-a făcut cu muncitorii de toate vîrstele, din toate domeniile. Pe parcurs au fost școlarizați de întreprindere și numeroși tineri care, după specializare, se află acum în posturile-cheie ale uzinei. Media de vîrstă a salariaților este de 20 ani, probabil cea mai tînăra uzină din țară. Rezultatele însă pot fi invidiate de către întreprinderi cu îndelungată experiență.

Condițiile actuale de muncă asigură pentru toți muncitorii o creștere a cîștigurilor medii, față de salariul din 1967, cu aproape 500 lei lunar.

S-a înființat o secție specială pentru fabricarea pieselor — sute de repere — care nu mai puteau fi recondiționate.

Înlocuind piesele noi cu piese recondiționate s-a obținut, la producția finită, economii substanțiale cîștigîndu-se diferența de preț și mai ales timpul pentru demersuri la furnizori.

În această acțiune au fost atrase elementele cele mai bine pregătite dintre ingineri, maiștri, muncitori.

Autoutilarea este în atenția colectivului de conducere, rezultatele bune concretizîndu-se între altele în crearea de produse noi, realizate din material plastic, pentru înlocuirea unor piese deficitare. De altfel, atelierul înființat în scopul utilității are un plan de producție lunară care se îndeplinește, în mod curent, la toți indicatorii.

Amplasarea utilajelor în flux continuu a fost o treabă bine gîndită care asigură o creștere a coeficientului de utilizare pînă la 2,45. Într-o mare măsură, s-a obținut mecanizarea fluxului tehnologic, fabricarea dispozitivelor și a sculelor fiind rezolvată prin mică mecanizare, la locul de muncă.

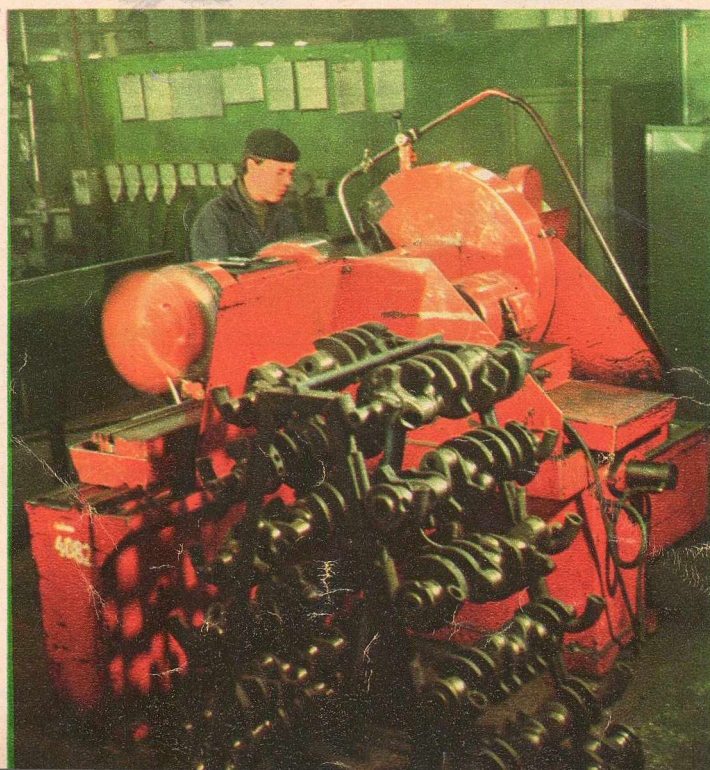
Transportul se efectuează, în totalitate, mecanizat și containerizat.

Calitatea lucrărilor de reparații în această uzină este apreciată de beneficiari, pînă la această dată neinregistrîndu-se reclamații.

Programul de consfătuiri lunare care se practică la URA cu toți muncitorii influențează pozitiv realizările globale, creșterea continuă a calității lucrărilor, cîștiguri mai bune pentru muncitori, o productivitate crescută și, bineînțeles, sporirea producției marfă vîndută și încasată.

Beneficiile au fost și ele depășite aproape cu dublu față de angajamente.

Sînt, cu adevărat, rezultate frumoase care se reflectă direct în economia și prestigiul orașului Tecuci.

TÎRGUL DE IARNĂ

10 ianuarie '72 - 12 februarie '72

ÎN ACEST INTERVAL

PUTEȚI CUMPĂRA

LA PREȚURI AVANTAJOASE

PRODUSE DE ÎMBRĂCĂMINTE ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE

DE SEZON

RECOM

**REDUCERI
DE PREȚURI**

O

săptămână în lume

Evenimentele în curs de desfășurare, ca și cele de imediată perspectivă lasă să se întrevadă posibilitatea unor noi și substanțiale mutații în favoarea dezideratelor legitime ale popoarelor de pe toate continentele de a-și asigura — în cadrul unor relații de înțelegere și colaborare reciprocă, care să excludă folosirea forței în soluționarea oricăror litigii — o dezvoltare economică și socială de sine stătătoare, de folosire a bogățiilor naționale, potrivit propriilor interese și aspirații, în conformitate cu dreptul lor firesc de a-și hotărî libere, fără vreun amestec din afară, drumul dezvoltării și forma de organizare socială. Militantă activă pentru promovarea acestor principii nobile în arena internațională, țara noastră, prin exponenții săi cei mai reprezentativi, a adus și aduce contribuții remarcabile la orice acțiune menită să stimuleze asemenea deplasări care reflectă de altfel raportul real de forțe în lume, creșterea evidentă a influenței ideilor cooperării internaționale, ale păcii și securității în Europa și în lumea întreagă. Politica externă a României, ce se concretizează prin consecvență și luciditate, decurge din necesitatea obiectivă de a ține seama de realitățile contemporane. Așa cum arată tovarășul Nicolae Ceaușescu, în prezent «sintem martorii unor profunde transformări în viața internațională, ai creșterii tot mai puternice a forțelor care se pronunță pentru instaurarea în relațiile dintre state a principiilor deplinei egalități, a respectului independentei și suveranității naționale, pentru renunțarea la forță sau la amenințarea cu forța în rezolvarea problemelor litigioase». Cei ce nu țin seama de această realitate evidentă, impunătoare, riscă să suporte consecințele, care echivalează cu aspre lecții ale istoriei. Încercarea S.U.A., acest colos al lumii capitaliste contemporane, de a-și croi drum cu forța (și cu alte mijloace repudiate de popoare) pentru tendințele sale de hegemonie s-a izbit de rezistențe, care, în Indochina ca și în Europa sau America Latină, dau de gândit Washingtonului. Oricum, se poate afirma că din multe puncte de vedere acest început de an nu pare să fie de bun augur pentru cei ce se plasează de-a curmezișul curentului viguros pentru excluderea politicii de forță și de dictat în relațiile internaționale. Cîștigă teren și se impune pretutindeni ideea apărării în comun a cauzei păcii și securității internaționale, chiar dacă în unele puncte ale globului zăngăne încă armele, mocnește focul unor conflicte prelungite pînă la absurd. Fapt este că în inima Europei, la Bruxelles, s-au putut întruni în acest ianuarie promițător reprezentanți ai opiniei publice din 27 de țări de pe continentul nostru într-o primă, importantă și semnificativă reuniune consultativă pentru a dezbate problemele atît de vitale privind securitatea și cooperarea în Europa. România, reprezentată printr-o prestigioasă delegație, și-a adus contribuția activă la acest forum.

Declarația adoptată la Bruxelles constată că este pe cale să se realizeze speranța într-un proces de destindere reală pe continentul nostru și că atare exprimă adevărul deplin la ideea convocării unei conferințe a statelor pentru securitate și cooperare europeană. «Ne pronunțăm pentru ca această conferință să aibă loc cît mai curînd posibil...», declară participanții la întrunire adresînd în acest sens un apel «tuturor celor care vor să acționeze pentru un viitor mai bun și pașnic al Europei, pentru o Europă a păcii, în securitate și cooperare».

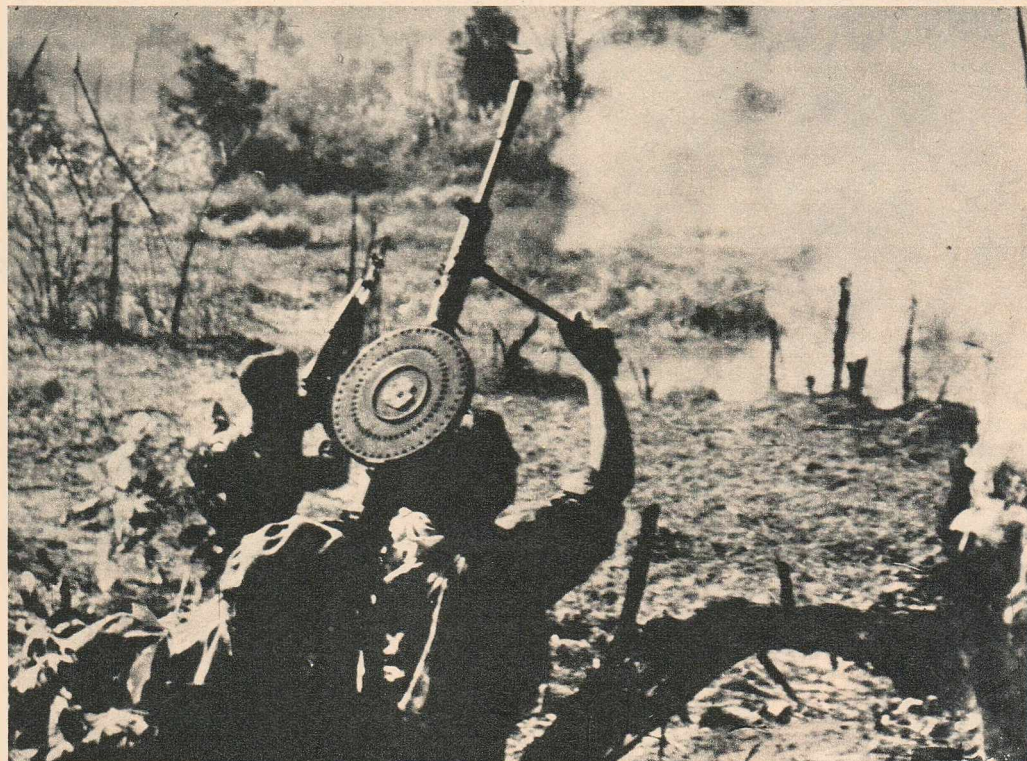
Ca și popoarele europene, popoarele afro-asiatice își manifestă deschis propriile lor aspirații, bucurîndu-se de sprijinul și simpatia lumii întregi. Conferința de la Cairo a Organizației de Solidaritate cu popoarele afro-asiatice a prilejuit de altfel o amplă trecere în revistă a eforturilor depuse de aceste popoare pentru consolidarea independenței naționale, pentru lichidarea sechelelor colonialismului, pentru apărarea față de penetrația neocolonialistă. Și la această reuniune s-a făcut auzit glasul reprezentanților României socialiste, care se pronunță ferm împotriva perpetuării oricăror forme de dominație colonialistă sau neocolonialistă.

Dincolo de ocean, în America Latină, festivitățile consacrate semi-centenarului Partidului Comunist din Chile au constituit pentru delegația română, însărcinată să transmită salutul Comitetului Central al Partidului Comunist Român și al secretarului general Nicolae Ceaușescu, încă un prilej de afirmare a solidarității partidului și statului nostru față de lupta și realizările oamenilor muncii din Chile, față de guvernul Unității Populare, prezidat de Salvador Allende.

Între timp, la Budapesta și la Berlin, delegații oficiale românești au purtat convorbiri fructuoase privitoare la colaborarea economică a țării noastre cu Republica Populară Ungară și Republica Democrată Germană. Ca rezultat concret a fost semnat Protocolul de colaborare economică româno-ungară și Protocolul de colaborare dintre România și R.D. Germană în domeniul construcțiilor de mașini. În cursul convorbirilor desfășurate cu acest prilej, fiecare dintre părțile semnatare și-a exprimat speranța într-o intensificare a cooperării și colaborării în domeniile de interes reciproc, ceea ce corespunde întru totul principiilor ce stau la baza relațiilor prietenești statornicite între țările socialiste. Sub acest raport și în contextul intensificării acțiunilor și adeziunilor în vederea conferinței general-europene pentru securitate și cooperare, popoarele din aceste țări, ca și opinia publică internațională, au toate motivele să manifeste viu interes față de consfătuirea ordinară a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia. Se știe de altfel că la consfătuirea de la București (1966) a fost prefigurată cadrul unei asemenea conferințe general-europene, iar în alte reuniuni ulterioare au fost jalonate, cu participarea activă a României socialiste, principiile ce urmează să stea la baza dezbaterilor respective, principii cu atît de largă audiență în prezent.

Dic. BABOIAN

Marti, 18 ianuarie 1972

singura soluție: reglementarea pașnică

În ultimele zile, raidurile aviației americane și bombardamentele asupra teritoriului Republicii Democratice Vietnam au continuat. Unitățile de apărare ale armatei populare din R.D.V. întimpină pregătite de luptă avioanele inamice dînd agresorilor riposta ce li se cuvine (în fotografie). În recentele luări de poziție ale unor oficialități ale R.D.V. s-a subliniat din nou că poporul vietnamez este pentru o reglementare pașnică a problemei vietnameze la conferința de la Paris, pe baza respectării de către Statele Unite a independenței și libertății sale.

greve de amploare în minele britanice

Cea mai importantă a ne grevistă din industria extractivă din 1926 și în prezent — astfel apreciată în Anglia generală a celor 280 mineri de la toate cele puțuri de extracție, deșată la 9 ianuarie, după negocierile purtate timp de 3 luni între sindicatele ramurii și Consiliul Național al Cărbunelui în tură cu revendicările minerilor privind îmbunătățirea condițiilor de muncă de trei ani — nu au dus la niciun rezultat. Această improprie grevă a minerilor este fotografiată, muncitorii sindinca Bold din St. Lens în momentul deșării grevei) se bucură de un larg sprijin din partea muncitorilor din alte ramuri industriale ale Angliei: docherii din Cardiff, Middlesbrough refuză să pildă, să descarce cu cărbune, iar ferieri din Southampton, Talbot și Stock-on-Tre fuzind să transporte bunurile existente în depozite din interiorul țării din porturi.

SPRIJIN LARG IDEII DE SECURITATE ȘI COOPERARE ÎN EUROPA

Începutul acestui an este marcat de o intensă activitate politico-diplomatică ce ilustrează creșterea în amploare a mișcării în vederea organizării conferinței pentru securitatea europeană. Într-o seamă de declarații ale unor personalități politice europene se exprimă asentimentul larg pentru convocarea conferinței. Astfel, în tradiționalul discurs al tronului, prezentat cu prilejul deschiderii noii sesiuni a Riksdagului suedez, regele Gustav-Adolf al VI-lea (foto 1) a menționat rolul pozitiv al unor evenimente petrecute pe continentul european ca, de pildă, acordul asupra Berlinului occidental care «a făcut să crească speranțele unei destinderi statornice în Europa, pregătirile pentru convocarea unei conferințe europene asupra securității și cooperării intrînd de-acum într-o fază mai activă». La rîndul său, președintele Austriei, Franz Jonas

(foto 2), a subliniat în fața corpului diplomatic din capitala Austriei că în Europa eforturile pentru destindere au făcut un mare pas înainte și că în istoria postbelică a continentului nostru a început un nou capitol. Reprezentant al țării care s-a oferit să găzduiască conferința, ministrul afacerilor externe al Finlandei, Olavi Mattila (foto 3), a declarat că Finlanda poate organiza în termen scurt o reuniune pregătită în vederea unei conferințe asupra securității europene și că negocierile cu guvernele interesate continuă. Evidențiind faptul că «astăzi are loc un schimb continuu de vederi în legătură cu conferința pentru securitate», ministrul finlandez a precizat că după părerea sa «reuniunile multilaterale ce ar avea loc la Helsinki ar putea ajuta la cristalizarea și coordonarea acestui proces». Același consens unanim privind necesitatea realizării de noi pași înainte pe calea convocării conferinței de securitate europeană

s-a reliefat și cu prilejul lucrărilor reuniunii consultative de la Bruxelles a reprezentanților opiniei publice din 27 de țări din Europa (în fotografia 4, în prim plan delegația română).

Luînd cuvîntul în cadrul reuniunii, profesorul Traian Ionașcu, președintele Comisiei juridice a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România, a evidențiat activitatea intensă și constructivă desfășurată de România, contribuția acesteia atît pe planul relațiilor interstatale cît și pe cel al opiniei publice la îmbunătățirea climatului politic pe continent, la afirmarea și avansarea ideii de securitate. Reprezentantul român a sprijinit inițiativa privind convocarea și pregătirea unei adunări generale a reprezentanților opiniei publice europene, concepută ca un forum larg reprezentativ, deschis tuturor celor dornici să-și aducă contribuția la realizarea nobilelor idei ale păcii și înțelegerii, securității și cooperării între toate popoarele din Europa.

...și în porturile de pe coasta vestică a S.U.A.

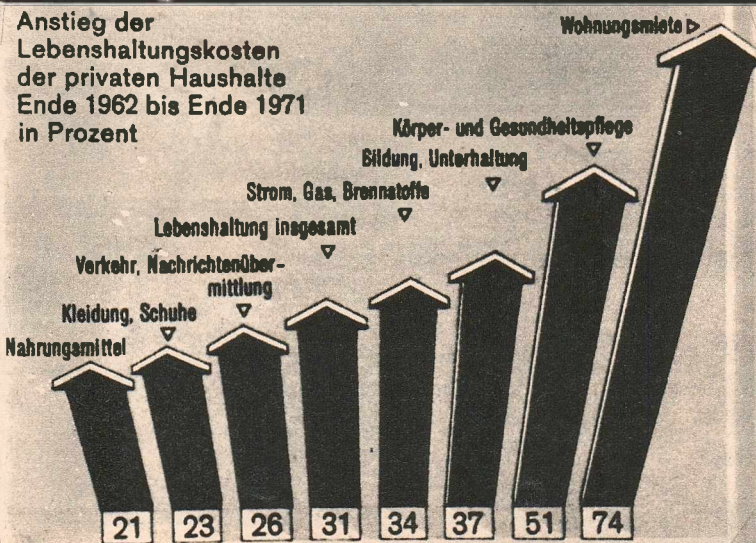
Greva celor 13 000 de muncitori americani din porturile de pe coasta Pacificului, suspendată în octombrie 1971 prin invocarea de către autorități a legii Taft-Hartley, a fost reluată. Cu toate că termenul de 80 de zile prevăzut de lege a expirat în ultimele zile ale anului trecut, sindicatul muncitorilor a hotărît continuarea negocierilor cu patronatul, în speranța găsirii unei soluții de compromis. Negocierile însă nu au dus la nici un rezultat, armatorii refuzînd în continuare să satisfacă revendicările muncitorilor portuari. Replica sindicatului docherilor a fost formarea unor pichete de grevă în toate cele 24 de porturi americane de pe coasta californiană a Pacificului (în fotografie, la San Francisco).

stern r.f.g. — escalada scumpetei

«Ce se întîmplă cu economia noastră? — se întrebă revista vest-germană „Stern”, publicînd, sub acest titlu, un amplu reportaj, bogat ilustrat cu grafice și fotografii, care redau o situație alarmantă — conjunctura coboară la vale, dar prețurile își continuă în voie escalada». Scăderea ritmului de producție, reducerea activității productive, semi-concedieri sub forma reducerii orelor de muncă și chiar concedieri virtuale sau în imediată perspectivă, toate acestea sub spectrul stagnării întregii activități în unele întreprinderi — iată tabloul sumbru pe care îl redă «Stern». Pînă la sfîrșitul acestui an, scrie revista, 73 de întreprinderi, cu 14 000 de locuri de muncă, își vor înceta activitatea. Alte 61 întreprinderi vor renunța la laboratorii din afară, se va reduce masiv numărul angajaților din rîndul emigranților, sondajele institutului de statistică I.F.O. din München prevăd existența unui număr de 400 000 de șomeri. Cît privește efectul acestei situații asupra veniturilor și cheltuielilor populației, «Stern» prezintă un grafic sugestiv intitulat: «AȘA CREȘC PREȚURILE», pe care îl însoțește cu un text, din care reiese că din 1962 încoace costul vieții a crescut în R.F. a Germaniei cu o treime. Prețurile la alimente, încălțăminte și îmbrăcăminte au sporit cu peste 20 la sută. Cele mai puternic afectate de scumpete au fost chiriile. Majorarea salariilor nu a lichidat discrepanța dintre venituri și cheltuieli pentru cei mai mulți dintre cei cu venituri modeste.

So stiegen die Preise

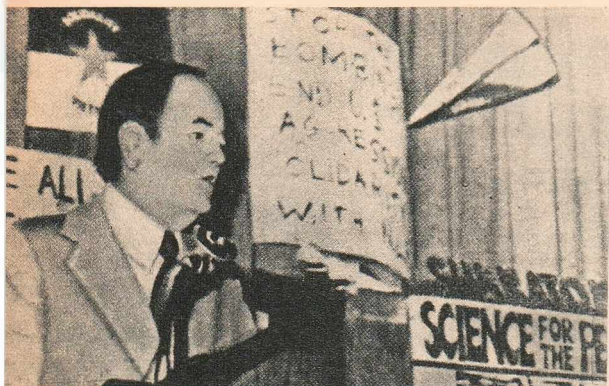

SAPPORO:

zece zile pînă la olimpiadă

Iarna s-a instalat în orașul-gazdă al Olimpiadei albe cu arme și bagaje, așa cum se și cuvea, căci pînă la începerea celei mai importante competiții sportive a sezonului nu mai sînt decît zece zile. Între timp, la Sapporo, cel mai mare oraș din nordul Japoniei, continuă să sosească viitorii concurenți, găzduiți în satul olimpic recent inaugurat. Se fac cele din urmă pregătiri, mici rețușuri și verificări ale instalațiilor sportive. În fotografie: pista de bob special amenajată, în așa fel ca gheața să nu se topească nici atunci cînd e expusă razelor puternice ale soarelui.

ceea ce nu i se iartă senatorului humphrey

Senatorul Hubert Humphrey, fost vicepreședinte al S.U.A., a fost violent apostrofat recent de către un grup de luptători pentru pace în Vietnam, care au ținut să-i amintească exponentului partidului democrat că, în ciuda declarațiilor frecvente pe care le face în favoarea încetării intervenției militare a S.U.A. în Indochina, el însuși este răspunzător de escaladarea agresiunii imperialiste, ca unul dintre conducătorii politici ai S.U.A. în timpul Administrației Johnson. În timp ce vorbește la tribună, senatorul Humphrey a fost atacat cu pătlașe și cu avioane de hirtie.

gloante la baton rouge cu ecou la washington

Polițiști în acțiune pe străzile capitalei statului Louisiana — orașul Baton Rouge. Ținta intervenției lor armate — soldați cu uciderea a patru persoane și rănirea gravă a altor citorva (în fotografie) — a constituit-o negrii ce au ieșit în stradă pentru a-și exprima protestul față de arestarea abuzivă a mai multor tineri de culoare. Singeroasele incidente din acest stat sudic al S.U.A. au avut un ecou deosebit în capitala americană, ele producându-se la începutul unui an electoral prezidențial și când, așa cum sublinia Bayard Rustin, militant pentru drepturi civile, director al Institutului «Philip Randolph», nici un candidat nu va putea câștiga fără a obține majoritatea voturilor alegătorilor de culoare.

împotriva șomajului, a emigrării

Șomerii din sudul Italiei demonstrează pentru dreptul la muncă, împotriva politicii care condamnă această regiune la perpetuarea inapoierei economice și pe oamenii ei la șomaj sau emigrare. Potrivit unor date publicate de ziarul «Unità», numai din Abruzzi, una dintre cele mai sărace provincii ale sudului peninsulei, au luat drumul străinătății, în ultimii zece ani, 250 000 de persoane, iar din Basilicata — 200 000. «Ajunge» — spune textul unei pancarte purtate de demonstranții din fotografie.

BELFAST '72

bombe, explozii, victime

Primele săptămâni ale anului 1972 se arată în Irlanda de Nord la fel de tulburi, la fel de agitate ca și lunile din 1971 care le-au precedat. Atmosfera de tensiune pare să fi ajuns realmente la paroxism. Nu trece o zi ca telegramele de presă să nu anunțe un nou atentat, o nouă explozie, un nou incendiu sau pur și simplu rafale de mitralieră pe străzile orașelor afectate de ciocniri violente.

Fotografiile de presă ce ne parvin redau scene deseori halucinante. Clădiri aruncate în aer, femei și copii morți sau răniți, militari britanici în acțiuni de reprimare sau dimpotrivă supuși unor atacuri prin surprindere. Și în tot acest timp la Londra, la Dublin și la Belfast continuă tratative oficiale și neoficiale fără a se ajunge totuși la curmarea vărsărilor de sînge. Imaginile alăturate sînt dureros de edificatoare.

LA CINEMATOGRAF. 300 de copii au trebuit să fie evacuați în panică din sala unui cinematograf din Belfast, cu puțin timp înainte de explozia unei bombe, care a transformat — după cum vedeți — întreaga clădire într-un morman de moloz. Bomba cu explozie întârziată fusese ascunsă într-un autocamion parcat în preajma clădirii Kensington-Hotel, în care funcționa și cinematograful. Pentru a cruța vieți omenești, atentatorii au dat în prealabil un telefon anonim, anunțându-și intenția. Paralel cu evacuarea sălii, specialiștii poliției au încercat zadarnic să descopere ascunzătoarea bombe. Și bomba a explodat, rănind totuși 25 de persoane.

ÎNTR-UN MARE MAGAZIN. Din fericire, nimeni nu a fost ucis. Dar nu mai puțin de 60 persoane, majoritatea femei și copii, au fost grav rănite și internate în spital, în urma unei explozii într-un mare magazin de pe Callender Street din Belfast.

ȘI PE STRADĂ. Asemenea scene pot fi văzute zilnic pe străzile Belfastului. Schije de bombele explodate, frînturi din sticla vitrinelor sparte sau pur și simplu pietroaie sau gloanțe rătăcite provoacă zeci de victime în rîndurile trecătorilor, atît pe arterele centrale, mai populate, cît și pe străzi mărginașe, ocolite în general.

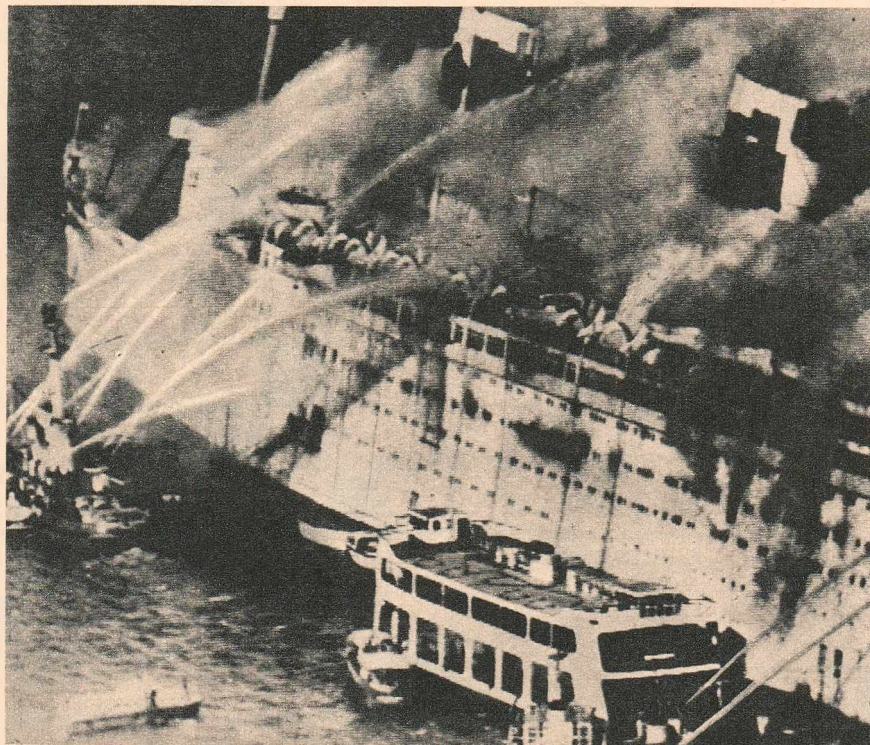
ANGELA DAVIS: „solidaritate cu toți deținuții politici din s.u.a.“

După cum s-a anunțat, procesul militantei americane de culoare Angela Davis urmează să fie reluat, începând de pe data de 31 ianuarie, în orașul San Jose (California). Într-un interviu acordat agenției «Associated Press», Angela Davis și-a reafirmat încă o dată nevinovăția: «N-am nici o legătură cu schimbul de focuri de la 7 august. Acesta e adevărul, trebuie spus și îl spun». În cadrul aceluiași interviu, Angela Davis a adresat un apel opiniei publice, căreia i-a cerut ca, dincolo de cazul său personal, să încerce să înțeleagă care sînt adevăratele forțe vinovate de cele patru morți de la San Rafael, să determine adoptarea unor măsuri pentru a le eradica o dată pentru totdeauna printr-o amplă mișcare de solidaritate cu toți deținuții politici din închisorile americane. «Cred că mișcarea care a început cu cazul meu se va putea transforma într-o mișcare avînd drept obiect sistemul penitenciar american în ansamblul său. Acesta e cel puțin lucrul pe care voi încerca să-l fac dacă voi putea ieși vreodată de aici».

În fotografie: moment din timpul interviului luat Angelei Davis la închisoarea din Palo Alto.

„queen elisabeth“: sabotaj?

Cercetări ulterioare incendiului care a distrus pachetbotul britanic «Queen Elisabeth» în rada portului Hong Kong atestă că focul a izbucnit concomitent în patru puncte diferite ale navei, ceea ce a făcut să se nască presupunerea că incendiul ar putea fi consecința unui act de sabotaj. Rămîne de văzut dacă ancheta va reuși să găsească destule indicii în sprijinul acestei ipoteze, eventualitate în care compania de asigurări ar fi absolvită de plata despăgubirilor. «Queen Elisabeth», cel mai mare pachetbot din lume, construit în 1938 în Scoția și pus în serviciu în 1940, fusese cumpărat de armatorul M.C.Y. Tung din Hong Kong, care declarase că intenționează să-l transforme în universitate plutitoare. În momentul izbucnirii incendiului, nava se afla în curs de renovare. Fotografia prezintă încercările de izolare a focului.

cronica de trei secunde

GĂLEATA

Lucrurile s-au sfîrșit cu bine și de aceea toată lumea zice că n-a fost nimic, precum e obiceiul. Nu s-a văzut încă eveniment încheiat cu bine la care lumea să-și smulgă părul din cap. Nu știu de ce, dar niciodată nu s-a luat în seamă că tragicul se poate sfîrși și cu bine. Ori nu e bună definiția tragicului, ori nu e bună definiția sfîrșitului, ori nu mă mai descurc eu printre definiții și firele mele de păr.

Cert e că asta e: femeia de serviciu care a stat 14 zile într-un lift, la Helsinki, și a scăpat bine mersi nu zguduie conștiințele Europei, măcar ale Europei. Sentimentul tragic e spulberat de găleata cu apă din care femeia a băut timp de două săptămîni și a scăpat cu viață. Ce fericire, ce noroc, ce haz, nebun sînt concentrate în această găleată de apă a unei femei de serviciu...

Dar se ignorază două rînduri de fapte, unul mai cutremurător decît celălalt:

În primul rînd, femeia a strigat mult și bine și nimeni nu a auzit-o; apoi a tăcut mult și bine și nimeni nu a căutat-o.

În al doilea rînd, restaurantul în care s-a desfășurat tragedia a avut două ascensoare, încît dacă unul s-a blocat din cauza unui scurtcircuit, a funcționat în bună ordine celălalt și nimeni nu a socotit repararea urgentă.

Încît reiese, sintetizînd, că dacă strigi sau dacă taci e totuna, ordinea fiind a urgențelor hotărîte de alții. Și ce e urgent și ce nu e urgent cînd există din ce în

ce mai multe ascensoare care nu se blochează? Rămîne — pentru ca tragicul să te ocolească și să-ți fie bine, căci nu se poate să-ți fie bine din pricini tragice — să nimeriști într-un ascensor care nu se blochează. Ha, ha, ha...

MORMINTUL

Ni se anunță:

«Un grup de întreprinderi chimice din Marea Britanie a pus la punct o piatră funerară din plastic. Experimentată la cîmîtirul din Reading, această «piatră» a dat rezultate satisfăcătoare. Materialul nu e ros de ploaie și suportă gerul. Aceste monumente funerare ar fi mai ușoare, mai lesne de instalat și ar costa de două ori mai puțin decît adevăratele pietre din granit sau marmură. «Imperial Chemical Industries (I.C.I.)» au totuși de înfruntat o anumită opoziție a vicarilor și pastorilor britanici»...

Dacă citim cît de cît atent știrea, constatăm că esențialul se găsește în a doua frază, iar tot ce urmează după această frază e inutil și foarte stupid. La o a doua lectură — și mai atentă — se poate observa că fraza respectivă conține una dintre cele mai halucinante enormități formulate liniștit pe o hîrtie albă. Cine nu o înțelege — prefacă-se în vînt și ploaie!

Radu COSAȘU

agendă

În cuvîntul său la reluarea reuniunii cvadripartite de la Paris în problema Vietnamului, NGUYEN VAN THIEN, locțiitor al șefului delegației Guvernului Revoluționar Provisoriu al Republicii Vietnamului de Sud, a menționat că există o singură cale corespunzătoare atît intereselor poporului vietnamez, cît și intereselor poporului american: guvernul S.U.A. să renunțe la încercările de a obține victoria militară și să dea un răspuns serios planului în șapte puncte al G.R.P.

După repetate zvonuri și dezmințiri, iată că totuși candidatura lui EDWARD KENNEDY pentru alegerile prezidențiale din S.U.A. se confirmă. Senatorul a fost înscris pe lista candidaților pentru ca să poată participa din partea partidului democrat la scrutinul preliminar ce va avea loc la 14 martie în Florida.

Pentru contribuția sa deosebită la cercetările în domeniul astronomiei și astrofizicii, savantul sovietic VIKTOR AMBARTUMIAN a fost distins cu medalia de aur Lomonosov pe anul 1971, decernată de Prezidiul Academiei de Științe a U.R.S.S. Aceeași distincție a fost atribuită savantului suedez Hannes Alfvén pentru cercetări fructuoase în domeniul fizicii plasmei și astrofizicii.

Ziarul «International Herald Tribune» publică pe prima pagină fotografia unuia dintre cei mai buni experți economici ai actualei administrații americane — PETER G. PETERSON — cunoscut în cercurile oficiale drept un «Kissinger economic» pe lângă președintele Nixon. Recent, dl. Peterson a publicat un amplu studiu despre comerțul mondial și problemele monetare. Înainte de a fi numit la Casa Albă, economistul american, în vîrstă de 45 de ani, a fost președinte al companiei «Bell and Howell».

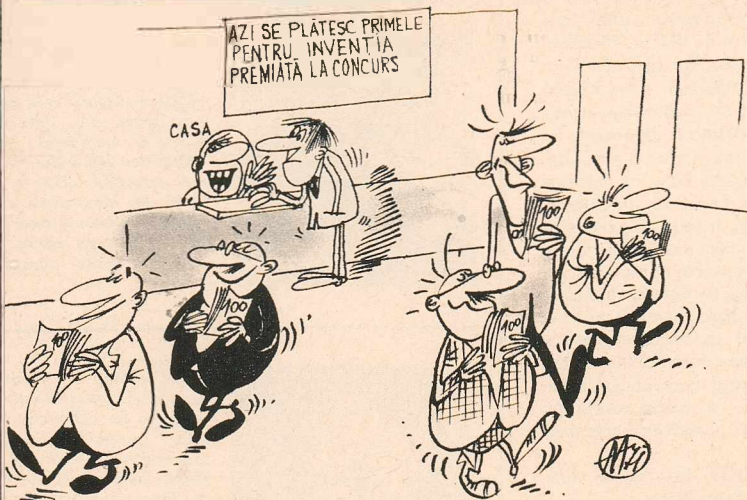

Politica externă a Sudanului trebuie să servească interesul național, propria dezvoltare. În același timp, această țară trebuie să-și dezvolte relațiile cu alte țări pe baza respectării integrității teritoriale și a dreptului internațional. Acesta este punctul de vedere exprimat de președintele sudanez, GAFFAR EL NUMEIRY, la recenta reuniune a ambasadorilor Sudanului.

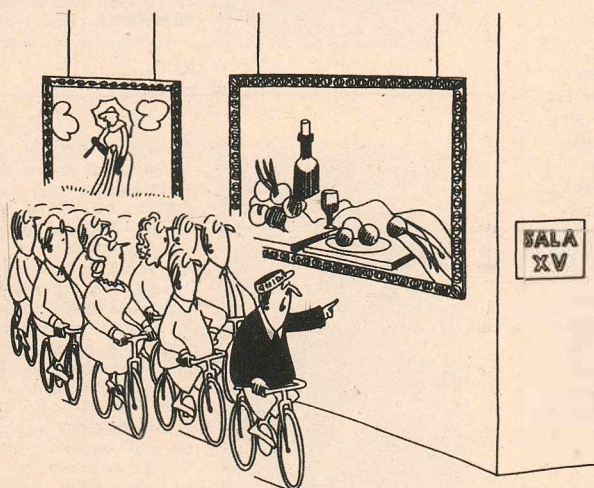
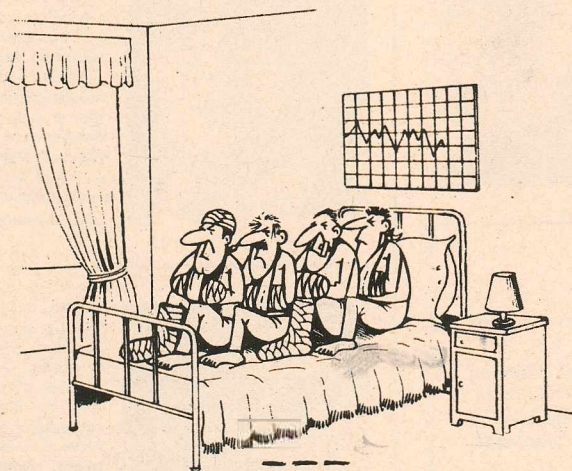
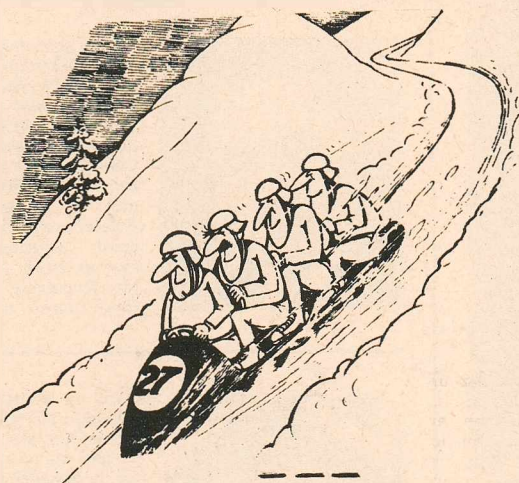
Comentînd periplul african întreprins de cîrînd de subsecretarul de stat al S.U.A., DAVID NEWSON, revista «Jeune Afrique» subliniază că majoritatea celor 7 țări din vestul Africii vizitate de Newson sînt importante producătoare de fier și bauxită — materii prime pe care S.U.A. sînt nevoite să le importe în proporție de 30% și, respectiv, 90%. Totodată, revista arată că «pentru Washington este vorba astăzi de a-și consolida prezența într-un continent ce începe să-și facă auzit glasul».

de Adrian **ANDRONIC**

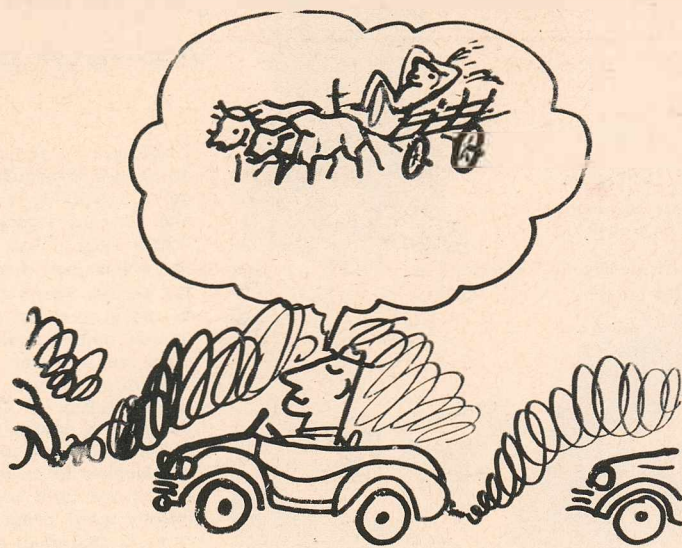

— Dumneavoastră sînteți inventatorul? Ne scuzați, însă dintr-o mică eroare ați fost omis de pe stat!!!

DE PESTE HOTARE

— În partea stîngă: Corot și Monet...

A FOST ODATĂ...

1	2	3	4	5		7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: 1) Replică modernă a covorului fermecat — Neînfricați eroi ai basmelor. 2) Nașul ieșilor neascultători (care și-a găsit la rîndul său nașul!) (pl.) — Căpcăuni cu mai multe capete. 3) Bel! — Degețel, erou de poveste. 4) Lipsit de aripi — Multă veselie, multă. 5) Înainte de... șapte pitici! — Marele nostru poet, autor al basmului «Făt-Frumos din lacrimă». 6) Gerilă, Setilă, Păsărilă ș.a. 7) A absorbi (reg.) — Duce firul — Zburător din basme. 8) Îți merge la inimă — Dîsele, de colo. 9) E mereu înainte — Alean — Ca o soacră. 10) Prefix pentru cai năzdrăvani — Acum în dulcea limbă a hitrului Creangă — Și așa mai departe. 11) Mai-marii... mincinoși de la curtea împăratului despuat — Serveste. 12) Cățelul pămîntului — Bîdvii hrăniți cu jeratic ce scoteau flăcări pe nări.

VERTICAL: 1) «Cea mai frumoasă» din țara oglinzii fermecate (3 cuv.). 2) De «asta» n-are ursul coadă — Cu pălăria pe sprinceană (pl.). 3) Comună lîngă

Șimleu — «...fără bătrînețe și viață fără de moarte», basm cules de Petre Ispirescu. 4) Știu de frica lupului — Parate! — A se văicări (reg.). 5) Bun ce făcut pilaf — Început și sfîrșit (fig.) — «O zi» din copilăria lui Făt-Frumos. 6) Prolog și epilog de basm! — Aprobaș cu jumătate de gură — Paguba babei, sprijinul moșului. 7) Particulă a viitorului — Baba... în negru — Are cuvîntul Moș Martin. 8) Frumoasa din basmele noastre — Împodobesc fruntea învingătorilor. 9) Sunet de trompetă — Un Tindală în viața de toate zilele — 3,14... pe dos. 10) Individul în sens filozofic — Ce duce măgarul... (pl.). 11) Cap și coadă de jder! — Depozite naturale de sare — Pină aici. 12) Cu fluturi și riuri — Plata la moară (od.) — Înaripații călători peste mări și țări.

Toma MICHINICI

Dicționar: ZBEA, IP, OGI.

Dezlegarea jocului «METALICĂ», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) AMAN — ARGINT. 2) RESITA — AC — U. 3) GRAME — PLUMB. 4) OC — BACOVIA. 5) NUN — VODA — IB. 6) ARAMA — ONT — A. 7) U — VO — BAIESI. 8) TRA — RIB — NEA. 9) IE — POLEI — RZ. 10) ALICE — NAPI. 11) PLACA — SOLID.